

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr Marjan Chełmiński
za inne działy odpowiada Zdzisław Antoń, wszyscy w Poznaniu

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 583

Wydanie P

Poznań, czwartek dnia 19 grudnia 1935

Rok 30

Poznań, 18 grudnia.

ODNAJDYWANIE „NARODU” I „NACJONALIZM”, POLITYCZNIE OBRZEZANY

„Naród”, „narodowcy”, ten rzeczownik i przymiotnik zyskuje sobie w Polsce coraz większe prawo obywatelstwa. Używa się tych wyrazów coraz częściej, a nieraz i nadużywa. Dzieje się to niewątpliwie wbrew duchowi nowej konstytucji, która nie wspomina o narodzie polskim. Ale dzieje się to do najrozmaitszych celów, na które trzeba rzucić wyraźne światło.

Po wojnie, ze strony czynników, które dzisiaj rządzą, postawiono tezę, że idea narodowa już skończyła swoje dziejowe przeznaczenie. Ich zdaniem miała dużą doniosłość w dobie niewoli: wtedy budziła świadomość narodu, chroniła przed wchłonięciem polskości przez państwa zaborcze, gruntuwała dążności do niepodległego bytu. Ale powstało państwo polskie, — wielkie państwo, obejmujące różne narodowości, które trzeba związać z „państwowością” polską. A więc ci ludzie chcieli postawić ideę państwową w miejsce ich zdaniem już przeżytej idei narodowej.

Znalazło to swój wyraz w programie państwa federacyjnego, państwa narodowości. My, którzy walczyliśmy o państwo narodowe, którzy widzimy w państwie narzędzie potęgi narodu, odzwierciedlenie jego kultury, jego charakteru i dążeń, byliśmy nazywani pomniejszycielami Polski, wrogami jej „mocarstwowości”.

Ale zawiodła idea państwa federacyjnego. Pozostała jednak myśl, że państwo jest wspólną własnością wszystkich obywateli, „bez różnicy płci, wyznania i narodowości”. Myśl, która w szczególności wprowadza Żydów do wszystkich komórek życia narodu i państwa.

Równocześnie w Polsce rozpetwały się walki klasowe. Klasowe stronnictwa, robotnicze i chłopskie, widziały w idei narodowej narzędzie „reakcji”. Jedność narodu, wspólność jego potrzeb, był to dla nich frazes, służący do oszukiwania ludu. Rządy w państwie nie mają należeć do narodu, lecz do koalicji stronnictw klasowych — mają to być rządy robotniczo-właścicielskie.

Ale zbankrutowali jedni i drudzy. Zarówno „państwoowcy”, jak i zwolennicy walki klasowej. Przekonali się, ku swojemu rozczarowaniu, że idea narodowa w XX w. właśnie dopiero dochodzi do rozkwitu, że idzie naprzód z dużym rozpędem. Tyle razy grzebali nacjonalizm, a teraz widzą, że ten nacjonalizm panuje nad umysłami. Przekonali się na obcych przykładach, jak wielka siła dynamiczna kryje się w idei narodowej, a zarazem muszą stwierdzić upadek wpływu idei klasowych właśnie w

„Partja rozkazuje państwu”

Znamienne wyjaśnienia dr. Stuckarta z zakresu hitlerowskich zasad państwowych — Misja narodowych socjalistów

Berlin. (PAT.) Na kursie przeszkoleniowym Niem. Frontu Pracy, odbywającym się w Berlinie, złożył sekretarz stanu dr. Stuckart niezwykle ciekawe wyjaśnienia z zakresu narodowo-socjalistycznych wytycznych państwo-państwowych.

Oświadczył on m. in., że konstytucja weimarska, mimo, że formalnie dotychczas nie została uchylona, pozbawiona jest dziś wszelkiego znaczenia jako podstawa państwo-państwowa. Zasady państwa narodowo-socjalistycznego, to niemiecka idea państwowa. Partja jest i pozostanie ośrodkiem duchowej energii, oraz faktycznym narzędziem siły w ręku wodza, a tem samem podstawową częścią i fundamentem Trzeciej Rzeszy.

Głównym zadaniem partji jest wychowanie typu nowego człowieka niemieckiego na drodze doboru oraz przez przeszkolenie. Typ ten będzie podwaliną państwa.

Właściwa misja stronnictwa narodowo-socjalistycznego, to zabezpieczenie i utrwalenie politycznej oraz ideowej jedności narodu niemieckiego. Kanclerz chwilowo zaniechał planu nadania nowej pisanej konstytucji, po-

zostawiając natomiast otwartą drogę dla organicznego i ciągłego rozwoju. Narodowo-socjalistyczny „Angriff” nadaje mowie Stuckarta tytuł: „Partja rozkazuje państwu”.

Zbiórka złotych obrączek

Rzym. (Tel. wł.) Zgodnie z zapowiedzią odbywa się dziś w całych Włoszech zbiórka złotych obrączek ślubnych.

W Rzymie punktualnie o godz. 8,45 rozpoczęła się wzruszająca uroczystość. Zebrały się olbrzymie tłumy, przeważnie kobiet, chociaż przybyło również wielu wdowców lub młodzieży, którzy oddają obrączki zmarłych członków rodzin.

Po poświęceniu stalowych obrączek, jako pierwsza kobieta włoska

wolnym krokiem weszła królowa włoska w otoczeniu rzymskich wdów po poległych w wojnie światowej oraz dygnitarzy partyjnych, podczas gdy tłum śpiewał pieśni patriotyczne. Przy grobie Nieznanego Żołnierza królowa złożyła obrączki ślubne otrzymując wzajemian obrączki stalowe.

Wzruszonym głosem królowa odczytała manifest do narodu nazywając ofiarę obrączek ślubnych, tego symbolu pierwszego szczęścia i ostatniej rezygnacji, oddaniem czci Nieznanemu Żołnierzowi i wszystkim poległym Włochom w wojnie światowej oraz prosząc Boga o zwycięstwo i triumf kultury Rzymu w uwolnionej Afryce. Równocześnie składa świąteczne życzenia wszystkim żołnierzom walczącym w Abisynji.

Po zejściu królowej ze stopni pomnika w pięciu kolumnach zaczął płynąć nieprzeliczony tłum kobiet, składających swe obrączki ślubne.

Po obniżce komornego

Warszawa. (Tel. wł.) Wobec pojawiających się wątpliwości co do stosowania obniżki komornego na podstawie dekretu „Iskra” po zasięgnięciu opinii sfer miarodajnych, wyjaśnia, że obniżce nie podlega komorne, którego wysokość ustalono w umowie między właścicielem domu i lokatorem na zasadzie art. III ustawy o ochronie lokatorów.

Artykuł ten zezwala na zawieranie dobrowolnych umów co do wysokości czynszów i sposobu zapłaty w stosunku do wszystkich lokali handlowych i mieszkań pięciopokojowych oraz większych. (w)

Jeszcze jeden memoriał

Warszawa. (Tel. wł.) Specjalna delegacja komisji porozumiewawczej przedstawicieli pracowników umysłowych, przedsiębiorstw państwowych i wojskowych złożyła ministerstwu skarbu i min. spraw wojsk. memoriał w sprawie nieproporcjonalnie wysokiego obciążenia podatkowego pracowników umysłowych tych przedsiębiorstw. Obciążenie podatkowe jest większe w porównaniu z obciążeniem urzędników prywatnych i urzędników państwowych. (w)

Mosdorf nie aresztowano

Warszawa. (Tel. wł.) Jak się okazuje, wbrew pogłoskom, przywódca b. O. N. R. Mosdorf nie został aresztowany.

Zacięte walki w Afryce

London. (Tel. wł.) Według doniesień z Adis Abeby wywiązała się nad rzeką Takaze większa bitwa, której rozmiarów nie można jeszcze ocenić. Abisyńczycy w kilku miejscach przekroczyli rzekę.

Krwawe walki toczą się w okolicy Aksum, 30 km na północny zachód od Adui.

Zacięta bitwa trwa na północ od Makalle oraz w prowincji Geralt.

Wszystkie te walki rozpoczęły się przed dwoma dniami, wobec czego nie-

ma jeszcze bliższych danych w stolicy.

London. (PAT.) Ag. Reutersa donosi z Adis Abeby, że nadeszła tam ogłoszona wczoraj w Rzymie wiadomość o porażce Włochów w rejonie rzeki Takaze.

Abisyńczycy zapewniają, że ich wojska odniosły wielkie zwycięstwo na północ od tej rzeki. Włosi cofają się, ścigani przez oddziały rasa Kassy i rasa Sejuma, pozostawiając po drodze wielu rannych.

tych warstwach, n. które najwięcej liczyli.

Jedni usiłują wejść niejako w kompromis z ideą narodową, zaczynają ją uznawać, zgodnie z uczuciami mas, na których się opierają. Widać to wyraźnie w uchwałach Stronnictwa Ludowego, gdzie już znalazł się oficjalnie „naród”. Ale inni zastanawiają się nad tem, jak ideę narodową wyzyskać, względnie w jaki sposób ją osłabić, nie uciekając się do frontowego na nią ataku, który dzisiaj jest beznadziejny.

Rzecz znamienita: od paru lat coraz częściej używa się wyrazu „naród”, „narodowy”, tam, gdzie go przedtem starannie unikano. Zaczęło się od polityczki „narodowej”. Przymiotnik ten widocznie był bardziej atrakcyjny, niż jakikolwiek inny. A potem przyszedły różne wybory, w których tworzyło się „narodowe” komitety i bloki, zamiast zgodnie z duchem nowej konstytucji tworzyć listy „obywateli bez różnicy płci, wyznania i narodowości”, albo listy „państwo-twórczej pracy”, „mocarstwowców” itp.

Na tem nie koniec. Powstawały

różne związki polityczne, które stoją na gruncie „współpracy”, nazwały się „narodowymi”. Ta nazwa tem się uzasadnia, że miały one prowadzić robotę dywersyjną wśród obozu narodowego. Dzisiaj już powoli się o nich zapomina, ale natomiast zjawiają się różni „narodowcy” pośród pozornej lub rzeczywistej opozycji w stosunku do „sanacji”.

Powstają różne „jedności narodowe”. Starzy masoni robią się nacjonalistami, i to oczywiście lepszymi od nas. Chce się stworzyć nacjonalizm w poprawionem wydaniu.

Różne mogą być intencje tych usiłowań. Albo naiwne próby wyzyskania wielkiego prądu dziejowego, albo plan konkretny, by stworzyć „obóz narodowy”, któryby był bardzo „narodowym”, ale — nie zwalczał Żydów! Słowem: „nacjonalizm”, politycznie obrzezany.

Te różne pomysły nie budzą wśród nas niepokoju. Społeczeństwo nie ma zaufania do neofitów. Wie, kto reprezentuje prawdziwy kierunek narodowy.

ROMAN RYBARKI.

Do dzisiejszego wydania „Kurjera Poznańskiego” dołączamy kalendarz ścienny na rok 1936 z wykazem imion katolickich

Anglja wobec propozycji pokojowych

Przywrócenie jedności w gabinecie brytyjskim — Min. Hoare nie ustąpi — Min. Eden otrzymał wolną rękę w sprawie stanowiska w Genewie — Rezolucja Partii Pracy — Przed debatą czwartkową

London. (PAT.) Gabinet brytyjski obradował bez min. Hoare, który nie przybył na posiedzenie, motywując to złym stanem zdrowia.

Powzięto jednomyślną uchwałę, iż obecne położenie nie wymaga ustąpienia sir Samuela Hoare. Równocześnie postanowiono udzielić min. Edenowi wolnej ręki co do stanowiska, jakie delegacja brytyjska ma zająć na Radzie Ligi. Oznacza to, że gabinet nie określa propozycji paryskich jako nienaruszalnych i że ocenia je tylko jako projekt, którego dalszy los zależy całkowicie od Genewy.

Po skończonym posiedzeniu premier wraz z kanclerzem skarbu Chamberlainem i min. Edenem udali się do min. Hoare i odbyli z nim godzinną naradę w obecności Vansittarta. Ministrowie zakomunikowali Hoare'emu o stanowisku. Hoare zgodził się całkowicie z uchwałą rządu oraz taktyką i argumentami rządu na debacie czwartkowej w izbie gmin.

W kołach politycznych panuje wrażenie, iż jedność wśród członków rządu znów przywrócono i że na tym odcinku żaden kryzys nie grozi. Pozostaje natomiast jeszcze debata czwartkowa, która w dalszym ciągu budzi poważną troskę. Argumenty rządu brytyjskiego uzgodnione zostały ze stanowiskiem Francji, należy się przeto spodziewać, że w swym wystąpieniu Baldwin i Hoare pójda mniej więcej po tej samej linii, co wynurzenia Laval.

Labour Party ogłosiła tymczasem swą rezolucję, którą popierać będzie w czwartek. Rezolucja ta brzmi:

„Ponieważ warunki, wysunięte przez rząd jako płaszczyzna załatwienia sporu włosko-abisyńskiego stanowią wynagrodzenia, przyniesane napastnikowi kosztem ofiary napaści i ponieważ burzą one zbiorowe bezpieczeństwo oraz stoją w sprzeczności z wyraźną wolą całego kraju i z paktem Ligi Narodów, do poparcia którego Weilka Brytania zobowiązała się swym honorem — izba gmin żąda, by te warunki były natychmiast odrzucone.“

Budżet Francji

Paryż. (PAT.) Chociaż nocne posiedzenie izby przeciągnęło się do godz. 1.55, nie zdołano zakończyć rozpatrywania poszczególnych budżetów.

Izba obradować będzie w czwartek, celem zakończenia debaty.

Śmierć od pioruna

Neapol. (PAT.) W miejscowości Cosenza, w gminie Rovito, piorun uderzył w fermę, zabijając całą rodzinę, złożoną z 5 osób.

Wiadomości

W Paryżu ogłoszono dekret, ustanawiający ścisłą kontrolę skarbową i policyjną nad wytwórcami i handlem bronią. Już w końcu października br. ukazał się dekret, regulujący sprawę wwozu, fabryk, handlu i posiadania broni.

Ukazał się w Paryżu pierwszy numer dwutygodnika niemieckiego „Deutsche Zeitung in Frankreich”, organu związkowego i urzędowego dla wszystkich obywateli Rzeszy, żyjących stale lub przebywających czasowo we Francji. Pismo to służyć ma informacjom z kraju i o kraju i ponadto ma być łącznikiem pomiędzy wszystkimi Niemcami żyjącymi w granicach Francji.

W Ameryce w stanie Ontario stracono przez powieszenie 50-letnią Elżbietę Tilford, skazaną na śmierć za otrucie męża arsenikiem.

Włoski wodnopłatowiec wywiadowczy pochodzący z portu lotniczego w Tarenzie spadł do morza w pobliżu Punta Rondinella. Jeden z lotników utonął, drugiego zdołano uratować.

W rumuńskim porcie Galacu na jedno z towarzystw importowych nałożono grzywnę w wysokości 38 milj. lei za usiłowanie przemycenia 20 wagonów cukru, sprowadzonych z Czechosłowacji.

W gmachach więziennych w Ocaresti pod Bukaresztem gdzie znajduje się zgóra 2 tys. więźniów, wybuchł gwałtowny pożar. Ogień zniszczył wszystkie budynki, w których znajdowały się warsztaty.

Rezolucja nie stawia wprost kwestii zaufania. Nie ulega wątpliwości, że rząd jednak zrobi to ze swej strony. Wynik wówczas nie będzie w żadnym wypadku wątpliwy. Rząd otrzyma

większość, bowiem tylko nieliczni konserwatyści decydują się głosować przeciw, a conajwyżej kilku niezadowolonych zwolenników powstrzyma się od głosowania.

Komitet trzynastu, czy komitet pięciu?

Paryż. (PAT.) Sprawa sposobu dyskusowania planu brytyjsko-francuskiego zajmuje uwagę kół politycznych.

Dotychczas jeszcze — jak donosi genewski korespondent „Le Temps”, nie można powiedzieć nic pewnego. Jeśli jednak weźmie się pod uwagę praktykowane poprzednio sposoby, to można przypuszczać, że przed otrzymaniem odpowiedzi zainteresowanych stron nie da się powziąć ostatecznych postanowień.

Wydaje się więc prawdopodobne, że Rada zwróci się do komitetu 13, w któ-

rego skład wchodzi wszyscy jej członkowie z wyjątkiem zainteresowanych stron. Komitet ten mógłby posunąć dzieło pojednania, starając się o zbliżenie punktów widzenia obu stron na zasadzie planu paryskiego, po wzięciu pod uwagę wysuniętych zastrzeżeń.

Jest to jednak dzieło obliczone na dalszą meję. Gdyby zatem wspomniana metoda okazała się przedwczesną, Rada mogłaby po przedwstępnym przeprowadzeniu wymiany poglądów skierować badanie planu paryskiego do bardziej ograniczonego zespołu, np. do komitetu pięciu.

Chiappe i Chautemps o Stawiskim

Paryż. (PAT.) Na rozprawie przeciw wspólnikom Stawiskiego zeznawał prezes rady miejskiej m. Paryża Chiappe. Oświadczył on, że będąc prefektem policji, przyjął Stawiskiego w początku 1933 roku na prośbę Dubarry'ego, którego znał od 40 lat. W rozmowie Chiappe wzywał Stawiskiego do stosowania uczciwych środków działania, a następnie radził Dubarry'emu, aby wystrzegł się aferzysty. Poza tym jednym spotkaniem Chiappe nie utrzymywał żadnych stosunków ze Stawiskim.

Następnie zeznawał sen. Kamil Chautemps, który był szefem rządu w

chwili, gdy ujawniono skandaliczne pozycjonowanie Stawiskiego. Chautemps oświadczył, że gdy tylko usłyszał w dn. 21 września 1933 r. po raz pierwszy o całej aferze, wydał niezwłocznie polecenie wdrożenia energicznego śledztwa. W dalszym ciągu wystąpił z protestem przeciw swym przeciwnikom politycznym, którzy oskarżyli go, że jest szefem zbrodniczej szajki, gdy w rzeczywistości sprawa Stawiskiego była mu zupełnie obca. Chautemps zakończył stwierdzeniem, że dziś już opinia publiczna wie, czego się ma trzymać i że stawiane mu zarzuty zostały obalone.

Tarcia wśród abisyńskich wodzów

Kair. (PAT.) Jak donoszą z Adis Abeby, stosunki pomiędzy tureckim generałem Wohibem paszą, naczelnikiem oddzielnego korpusu harrarskiego, a rasem Nassibu, dowódcą armii południowej, są w dalszym ciągu naprężone, pomimo osobistego wpływu cesarza.

Ras Nassibu, jeden z najzdolniejszych i najbardziej ambitnych dowódców abisyńskich, obawia się rosnącej popularności Wohiba-paszy wśród mułmańskiej ludności Harraru i Ogade-

nu, wrogo usposabia go również lepsza organizacja wojsk Wohiba-paszy i pierwszeństwo, jakie okazywano mu przy zaopatrywaniu w sprzęt techniczny i amunicję.

Ostatnio pomawiał nawet generała o osobiste cele w stosunkach z przywódcami szczepów somalijskich, w czym miał z nim rzekomo współdziałać Omar Samstir, wybitny przywódca mułmańskich somalijskich. Wohib-pasza podał się do dymisji i dopiero cesarz potrafił go nakłonić do cofnięcia.

Gorliwy mąż zaufania okupantów

Łódź. (Tel. wł.) Przed sądem toczyła się sprawa redaktora odp. „Ore-downika”, z oskarżenia prywatnego Zygda Bruksztejna ze Zgierza o zniesławienie (art. 255 k. k.). Bruksztejn poczuł się dotknięty wzmianką o żydowskich dostawcach mąki, w której nazwano go szpiclem niemieckim. Oskarżyciel naskutek tej wzmianki został zwolniony z poważnego stanowiska w jednym z okolicznych młynów, gdzie dano mu do zrozumienia, aby w interesie własnym i instytucji oczyścił się z tego zarzutu. Zanim akt oskarżenia znalazł się w sądzie, Bruksztejn zamieszczał we wszystkich łódzich dziennikach płatne ogłoszenia, stwierdzając, że „oszczerców pociągnie do odpowiedzialności sądowej”. Oskarżony red. Trella dla przeprowadzenia dowodu prawdy, powołał kilku świadków, którzy w drodze rekwizycji zostali przesłuchani pod przysięgą w sądzie w Kole. Zeznania ich według stenogramu sądowego brzmią, jak następuje:

Świadek Pomianowski, młynarz: „Oskarżyciela Bruksztejna znam od czasów okupacji niemieckiej. W tym czasie był on kontrolerem wiatraków z ramienia władz okupacyjnych. O ile sobie przypominam, Bruksztejn kontrolował, czy niema pszenicy na wiatrakach. Przypominam sobie, że w pierwszym roku urzędowania w Krzewacie Bruksztejn wpadał do mego wiatraka mniej więcej co dwa tygodnie

lub co miesiąc, jak zwierz lub djabeł z rewolwerem u pasa, szukał pszenicy, wkładał ręce do worków ze zbożem, słowem pełnił funkcję bardzo gorliwie. W drugim roku, chcąc uniknąć tego gorliwego szukania, raz wsunąłem Bruksztejnowi 300 marek, to 150, to kure, to masło — i wtedy Bruksztejn stał się porządnym człowiekiem. Tego rodzaju daniny powtarzały się co miesiąc. Od tej pory Bruksztejn przestał gorliwie szukać pszenicy.

„Słyszałem, że Bruksztejn robił rewizje u innych ludzi, brał łapówki. Rewizji dokonywał bez obecności zandarma“.

Zeznania innych świadków brzmiały podobnie. Przed rozprawą główną w sądzie okręgowym w Łodzi pełnomocnik oskarżyciela Bruksztejna kilkakrotnie zwracał się z propozycją zawarcia ugody, ale życzenia jego zostały bezwzględnie odrzucone. Po zamknięciu przewodu obrońca oskarżonego podkreślił najcharakterystyczniejsze ustępy z zeznań świadków, stwierdzając, że cała sprawa jest zupełnie jasna i prosta, gdyż dowód prawdy został całkowicie przeprowadzony. W rezultacie sąd uwolnił oskarżonego od zarzutu zniesławienia, ale zasądził na 10 zł grzywny za zniewagę osobistą. Od tego wyroku oskarżony wniósł odwołanie do sądu apelacyjnego w Warszawie.

Z konferencji morskiej

London. (Tel. wł.) Delegacja brytyjska zwróciła się z propozycją do przedstawicieli poszczególnych państw, biorących udział w konferencji morskiej, aby przedłożyły program budowy floty na najbliższe sześć lat.

Jak donosi Press Association, zgodziły się na to Stany Zjednoczone, Francja i Włochy zażądały jednak, aby okres był krótszy niż proponowane sześć lat.

Kurs dolara. Dziś rano Bank Polski notował kurs dolara 5.28 zł. w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.30 $\frac{1}{2}$ — 5.30 $\frac{1}{4}$ złotego.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 18. 12. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była utrzymana.

Z pożyczek państwowych płacono za 3% poz. budowl. 39 $\frac{1}{4}$, zaś 4% premj. dol. obracano po 52 $\frac{1}{2}$.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4 $\frac{1}{2}$ % dol. listy zast. 38.—, natomiast 4 $\frac{1}{2}$ % złotych listy zast. ofiarowano po 38 $\frac{1}{2}$; w końcu obracano 4 $\frac{1}{2}$ % listy zast. złote w złocie po 39.—; pozatem poszukiwano 4% listy zast. konwert. po 36,50 — bez oddawców.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 96.—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

4% poz. premj. dol., serja III 52,25 +
3% poz. budowl., serja I 39,25 P.
4 $\frac{1}{2}$ % dolar. listy zastawne s. K. z r. 1933 Pozn. Ziem. Kred. 38.— P.
4 $\frac{1}{2}$ % listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4 $\frac{1}{2}$ % dol. listy zast. w złocie = 8,90 za 1 dol. 39.— +
4 $\frac{1}{2}$ % złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 Pozn. Ziem. Kred. 38,25 O.

Akcje bankowe i przemysłowe
Bank Polski 96.— P.
Tendencja utrzymana.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 18. 12. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy paryet Poznania, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

STANDARTY:
1) żyto 715 g/l.
2) pszenica 756 g/l.
3) owies 420 g/l.

Ceny transakcyjne:

Żyto 30 tonn par. Poznań 12,25
Żyto 30 tonn par. Poznań 12,00
Owies 30 tonn par. Poznań 14,00

Ceny orientacyjne:

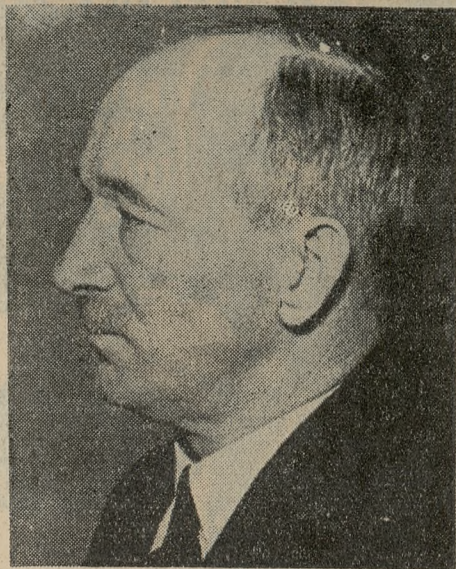
Żyto (Usposob. spokojne) 11,75— 12,00
Pszenica (Uspos. spokojne) 16,00— 16,25
Jęczmień browarowy 14,25— 15,25
Usposobienie spokojne.
Jęczmień 700—725 g/l. 13,75— 14,25
Jęczmień 670—680 g/l. 13,25— 13,50
Usposobienie spokojne.
Owies (Usposob. spokojne) 13,75— 14,25
Mąka
żytnia wyciąg 0-30% wł. w. 18,50— 18,75
żytnia gat. I 0-45% wł. w. 18,00— 18,50
żytnia gat. I 0-55% wł. w. 17,25— 18,00
żytnia gat. II 45-55% wł. w. 14,00— 15,00

Usposobienie spokojne.
pszena gat. IA 0-20% wł. w. 27,75— 29,50
pszena kat. IB 0-45% wł. w. 27,00— 27,50
pszena gat. IC 0-55% wł. w. 26,00— 26,50
pszena gat. ID 0-60% wł. w. 25,50— 26,00
pszena gat. IE 0-65% wł. w. 24,50— 25,00
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w. 24,00— 24,50
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w. 23,50— 24,00
pszen. gat. IID 45-65% wł. w. 21,00— 21,50
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w. 19,00— 19,50
pszen. gat. IIG 60-65% wł. w. 17,50— 18,00

Usposobienie spokojne.
Otręby żytnie stand. 9,25— 9,75
Otręby pszen. grube stand. 10,25— 10,75
Otręby pszenne średnie st. 9,25— 10,00
Otręby jęczmienne 9,75— 11,00
Rzepak zimowy 41,00— 42,00
Rzepak zimowy 40,00— 41,00
Siemię lniane 36,00— 38,00
Gorczyca 34,00— 36,00
Groch Viktorja 25,00— 30,00
Groch Folgera 22,00— 24,00
Łubin niebieski 9,50— 10,00
Łubin żółty 11,00— 11,50
Mak niebieski 62,00— 64,00
Koniczyna czerw. surowa 90,00— 100,00
Konicz. czerw. 95-97% czyst. 120,00— 130,00
Koniczyna biała 75,00— 95,00
Koniczyna szwedzka 160,00— 175,00
Ziemiaki fabr. za kilo % 20
Makuch lnian. w taflach 16,50— 16,75
Makuch rzepakowy w tafl. 13,50— 13,75
Makuch słon. w tafl. 42/43% 19,00— 19,50
Srut Soja 21,00— 22,00
Słoma pszena luzem 2,20— 2,45
„ pszena prasowana 2,70— 2,95
„ żytnia luzem 2,40— 2,65
„ żytnia prasowana 2,90— 3,15
„ owsiana luzem 2,75— 3,00
„ owsiana prasowana 3,25— 3,50
„ jęczmienna luzem 2,20— 2,45
„ jęczmienna prasow. 2,70— 2,95
Siano zwykłe luzem 5,75— 6,25
„ zwykłe prasowane 6,25— 6,75
„ nadnoteckie luzem 6,50— 7,00
„ nadnoteckie pras. 7,50— 8,00

Ogólne usposobienie spokojne.

Benesz prez. Czechosłowacji

Praga. (Tel. wł.). Zgromadzenie narodowe wybrało w pierwszym głosowaniu, dotychczasowego wieloletniego ministra spraw zagranicznych, dr. Edwarda Benesa prezydentem republiki.

Na 442 oddane głosy, 76 kartek było białych. Za Benesem opowiedziało się 340 posłów i senatorów.

Z życia

(—) Za wszystkie poczynania społeczne „sanacyjnych” działaczy płaci ostatecznie państwo, płacimy my wszyscy. Wiadomo, ile brał Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet (parę milionów zł rocznie) na opiekę nad dziećmi i inne swoje prace. Obecnie jesteśmy świadkami kapitalnej sceny z inną organizacją „sanacyjnych” dygnitarzy.

Parę lat temu pp. min. Hubicki i poseł inż. Sowiński (obecnie prezes sosnowieckiej Izby Przemysłowo-Handlowej) założyli „Stowarzyszenie opieki nad niezatrudnioną młodzieżą”. O tem stowarzyszeniu, o jego wielkim znaczeniu dla siły zbrojnej państwa, dla cnot obywatelskich nowego pokolenia, mówiły wiele wewnętrzne biuletyny generalnego sekretarjatu B. B. Cel był ogromny: przez obozy junaków i junaczek — bo o nich tu mowa — przejść miała cała młodzież. Rozwinęto istotnie zaciąg na ogromną skalę. Przez kursy kierowników obozowych przeszło kilka setek działaczy „sanacyjnych”. W obozach znalazło się 20 000 chłopców i dziewcząt z werbunku w całej Polsce. W jesieni rozpuszczono od domów 17 000, pozostało zaś na zimę 3000.

Kierownicy stowarzyszenia mają jednak obecnie inne troski. Postanowili więc w krótkiej drodze zlikwidować stowarzyszenie, a obozy junaków oddać — Funduszowi Pracy. I rząd ten depozyt wziął. Ba! Nietylko przejął, ale do preliminarza budżetowego Funduszu Pracy na rok 1936-37 wstawił 150 000 zł na „likwidację agend Stowarzyszenia” i 10 000 000 zł na — „zatrudnienie młodzieży”. Ile na te dwa cele Fundusz Pracy wypłacił względnie wypłaci w r. 1935-36 — oczywiście nie wiemy.

Pozwólmy sobie na zapytanie: odkąd to rząd płaci koszty likwidacji stowarzyszeń społecznych? Czy to jest nowa oszczędność?

I drugie pytanie: skoro rząd ma 10 milj. zł na „zatrudnienie młodzieży”, to wartoby się zastanowić publicznie jak tę sumę zużyć najpożyteczniejszym dla młodego pokolenia. Można by tu mówić o kursach rzemieślniczych, handlowych, spółdzielczych wiejskich. Można mówić o stworzeniu tysięcy nowych warsztatów rolnych i rzemieślniczych lub handlowych dla wchodzących w życie. Ale zgóry odrzucić trzeba dotychczasowy sposób wydawania pieniędzy dla „zatrudnienia młodzieży”. Spędzić młodzież do obozów na lato i użyć ją do sypania wałów lub naprawy dróg (i oczywiście dla rozmaitych wykładów i ćwiczeń), a potem na zimę (i na stałe) odesłać ją rodzinom — to jest lekkomyślne marnowanie pieniędzy, z takim trudem wydobywanych ze społeczeństwa.

Dać pieniądze dla stworzenia stałych warsztatów pracy i to samodzielnych, dla młodego pokolenia — zgoda! Ale dawać dziesiątki milionów zł na chybione pomysły „sanacyjnych” polityków? Przed takimi pomysłami cofnąć się należy!

SUPERHETERODYNY

SPLENDID

Superheterodyna o 4 lampach Oktoda, Binoda, Antifading. 3 zakresy. Duży głośnik dynamiczny.

MAJESTIC

Superheterodyna luksusowa o 5 lampach. Oktoda, Binoda, Antifading. 3 zakresy. Duży głośnik dynamiczny. Ciche strojenie.

ELEKTRIT C°

Do nabycia we wszystkich radjoskładnicach.

Włochy wobec propozycji francusko-angielskich

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Rzym, 18 grudnia.

Propozycje pokojowe, nakreślone w Paryżu przez dyplomację francuską i angielską z Lavalem i Hoarem na czele, przyjęte tu zostały nie bez pewnego zadowolenia, którego oczywiście starano się nie okazywać, wypowiadając dyplomatycznie szereg zastrzeżeń. Było to zrozumiałe wobec delikatnego położenia, jakie wytworzyło się odrazu na gruncie Ligi, która z powodu konfliktu włosko-etiopskiego weszła w poważny kryzys, oraz wobec burzy, rozpetanej przeciw faszyzmowi, a za Abisynją z jednej strony w kołach laburzystów w Londynie, z drugiej zaś w Paryżu wśród radykalno-lewicowych.

Włoskie ministerstwo propagandy, gdzie codziennie o oznaczonej godzinie przedstawiciele prasy zagranicznej otrzymują urzędowe informacje o sytuacji, wypowiadało się od kilku dni z wielką rezerwą i ostrzegало przed optymizmem. Prasa włoska, w myśli tych wskazówek, uderzyła w podobny ton, zaznaczając, że ocena oferty paryskiej jest w każdym razie przedwczesna, dopóki nad nią nie zastanowi się Mussolini.

Na tem stanowisku stanął m. in. „Giornale d'Italia”, uważając propozycje paryskie za ledwie za wstęp do dyskusji i, określając je, jako niedostateczne z uwagi, że nie liczą się z istotne-

mi postępiami wojsk włoskich w Afryce (n. p. co do Aksum, które miałyby wrócić do Etiopji wbrew faktowi, że plemiona tamtejsze samorzutnie poddały się Włochom). Ale przede wszystkim „Giornale d'Italia” zwraca się przeciwko nocie etiopskiej do Ligi Narodów, w której rząd negusa „odważa się występować jako najwyższy opiekun zasad moralnych Ligi Narodów”, ten sam rząd, który nie dotrzymał wobec Ligi zobowiązań w sprawie zniesienia niewolnictwa.

Z kolei „La Tribuna” oburza się, że negus przechodzi do porządku dziennego nad inicjatywą francusko-angielską, posadzając Londyn i Paryż o złą wiarę, i odwołuje się ponad głowa Rady Ligi wprost do Zgromadzenia. Cała prasa zaś żywo protestuje przeciwko naciskowi, jaki na Ligę usiłują wywrzeć z zewnątrz stronnictwa lewicy i masonerja z wyraźnym zamiarem antywłoskim, a wbrew interesom Europy i pokoju.

Ta wstrzeźliwość prasy nie trwała jednak długo. „Il Messaggero” z 15 b. m. ogłosił pierwszy artykuł z krytyką oferty paryskiej, podważając jej wartość dla Włoch przede wszystkim z powodu braku połączenia Erytrei z Somalją, oraz dwuznaczności prawnej, z jaką ujęte zostało danie Włochom prawa eksploatacji teryto-

riów południowej Abisynji. Autor artykułu podnosi, że 40-letnie doświadczenie nauczyło Włochów, iż wszelkie koncesje, niechronione przez własną policję wojskową, narażają tylko na stratę kapitałów. Terytoria zaś, wskazane w propozycjach paryskich, nie bardzo nadają się na kolonizację z powodu niepomyślnego klimatu.

„Il Popolo di Roma”, pisząc o propozycjach, wyraża się, że przyniosły one Włochom rozczarowanie nie tylko przez

CZARNA POEZJA

Do nabycia w księgarniach i agencjach po cenie zł 1,50

ANGIELSKIE ESKADRY NAD KAIREM

Eskadry angielskich bombowców ponad cytadelą w Kairze w krytycznych dniach wzruszeń, skierowanych przeciwko W. Brytanji.

to, co one zawierają, ale i przez to, czego nie zawierają.

W kołach dyplomatycznych rzymskich przewidują, że Mussolini zasadniczo przyjmie ofertę paryską jako podstawę rokowań. Zresztą już w komunikacie, który ukazał się po doręczeniu mu propozycji, zaznaczono, że rząd włoski „ocenia wysiłek współpracy, dokonany w Paryżu”. Wszystko zatem wskazuje, że układy pociągną się pewien czas i pójdą na przetarg.

Pierwszym objawem, mogącym dać Włochom powód do zadowolenia, jest nietylko upadek embarga na naftę, ale wogóle załamania się sankcyj. „Uda się, czy też nie uda próba Francji i Anglii rozwiązania konfliktu włosko-etiopskiego, pisał „Il Messaggero”, komentując położenie w Genewie, to w każdym razie będzie ona miała ten skutek, że Liga musi się zająć sprawą pokoju w Afryce, a nie wojną ekonomiczną przeciw Włochom.”

Co zrobi Liga, która przez fałszywe postawienie samej istoty kwestji znalazła się w ślepej uliczce, z której trudno jej będzie wybrnąć? S. M.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO DĘBIEC

Zebranie w piątek, dn. 20 grudnia w lokalu p. Figla, ul. Świerczewska 6. Początek zebrania o godz. 20.

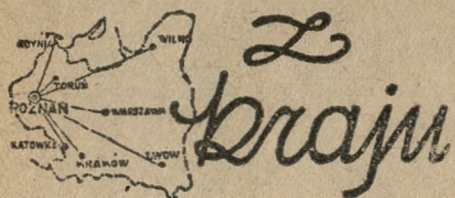
KOŁO ŚRÓDMIEŚCIE

Sekcja Młodych

Zebranie plenarne z referatem odbędzie się w czwartek, 19 bm. Początek o godz. 20. Obecność obowiązkowa. Kierownik.

KURS KANDYDATÓW

W czwartek, 19 bm. wyjątkowo o godz. 21 zebranie kursu w sali Król, Jadwigi, Al. Marcinkowskiego 1.

TAJEMNICA SŁUŻBOWA OBOWIĄZUJE KAŻDEGO PRACOWNIKA

Sąd Najwyższy orzekł, że obowiązek zachowywania przez pracownika tajemnicy służbowej jest obowiązkiem, wypływającym z ustawy i jako taki nawet bez specjalnego podkreślenia stanowi integralną część każdej umowy o pracę. Bezasadna więc odmowa potwierdzenia tego obowiązku przez pracownika może stanowić, ze względu na szczególne warunki przedsiębiorstwa, ważną przyczynę natychmiastowego rozwiązania stosunku służbowego.

WZRASTAJĄCY MRŹ NA WSCHODZIE KRAJU

Podczas gdy u nas temperatura powoli spada i obecnie utrzymuje się mniej więcej około zera, panują we wschodnich województwach już silne mrozy, a wody tamtejsze są pokryte grubą powłoką lodu. Na Prypeci i dopływach według doniesień centralnego biura hydrograficznego dyrekcji dróg wodnych, lód osiągnął już grubość 20 cm.

Z MIASTA ŁODZI

Na skutek zarządzenia starostwa specjalna brygada kontrolna sprawdza ceny, pobierane w sklepach za artykuły pierwszej potrzeby. W związku z tem sporządzono około 160 protokółów, które następnie zostały przekazane do referatu karne go starostwa grodzkiego.

Zarząd miasta postarował wykupić od obecnych koncesjonariuszów rzeźnię za sumę 330 tys. złotych.

POLICJANT ZAMORDOWANY PRZEZ MĘTY SPOŁECZNE

We Włocławku i białej nocy został zamordowany 50-letni wywiadowca policyjny Mieczysław Ochmański podczas pełnienia służby w dzielnicy „Kokoszko”. Napadło na niego kilku opryszków, z których jeden najpierw ogłuszył go, zadając mu cios kamieniem w głowę, poczem reszta obrabiała go nożami, a na koniec jeszcze padło kilka strzałów z odebranego napadniętemu rewolweru. Twarz zamordowanego była tak zmasakrowana, że go w pierwszej chwili nie poznano. Napastników w liczbie dziesięciu już ujęto, wśród których jest trzech znanych bandytów.

OFIARY NIEOSTROŻNEGO STOSOWANIA PRZEZ BANDYTÓW

We wsi Czeląg pod Rawą Mazowiecką został dokonany nocą napad bandycki na mieszkanie gospodarza Antoniego Bielawskiego. Dwóch zamaskowanych rabusiów steroryzowało rewolwerami domowników i powiązali ich. Następnie splundrowali mieszkanie, przyczem w jednym szuflaku znaleźli ukrytą większą gotówkę, którą zabrali. Nakoniec zapędzili oni gospodarza B., jego żonę i dwoje dzieci do piwnicy, gdzie ich w bestjałski sposób wszystkich pomordowali. Nowy ten dowód wzmagającego się bandytyzmu tuż pod bokiem stolicy wywarł w całej okolicy silne wrażenie. Na bandytów, którzy podobno ukrywają się w okolicznych lasach, zarządzono oblławę.

KONIEC ŚCIGANEGO BANDYTY

Ścigany przez oddział złożony z 10 ludzi policji lubelskiej bandyta Franciszek Kozak ukrył się w domu niejakiego Piotra Książka we wsi Amelin, w którym mieści się również szkoła. Najpierw tedy postarano się o opróżnienie szkoły, a następnie wezwano bandytę do poddania się. Gdy to nie poskutkowało, rzucono do wnętrza granat gazowy i wtenczas Kozak wystrzelił w usta pozbawił się życia. Przy zabitym, który był już poprzednio przez policję postrzelony w nogę, znaleziono dwa rewolwery i większą ilość naboju.

OFIARY NIESTROŻNEGO STOSOWANIA BENZYNY

W miejskim domu starców w Bogucicach na Śląsku wydarzył się straszny wypadek, który pociągnął za sobą kilka ofiar. Czyszczono tam podłogę benzyną, z której opar w pewnej chwili od pieca uległ wzbuchowi. Znajdujące się w pokoju osoby zostały ogarnięte płomieniami i doznały ciężkich obrażeń. Dwie osoby zmarły, a stan trzeciej jest bardzo groźny.

URZĘDNIKI KOLEJOWI PRZED SĄDEM

W Wilnie przed sądem apelacyjnym toczyła się sprawa przeciwko urzędnikom kolejowym Wacławowi Ossowskiemu i Józefowi Gauxowi, skazanym przez sąd w Lidzie za branie łapówek na 2 i 3 lata więzienia oraz pozbawienia praw obywatelskich na przeciąg 5 lat. Oskarżony Gaux starał się rzecz przedstawić w taki sposób, że padł ofiarą prowokacji, natomiast świadkowie zeznali, że był on karany już dawniej również za łapownictwo. Wyrok pierwszej instancji został zatwierdzony.

Cele masonerji

„Słowo Pomorskie” zamieszcza artykuł o celach masonerji, w którym pisze między innymi:

Masonerja jest zakonem pieniądza. Jest ona jego najpotężniejszym rzecznikiem. Pieniądz ją utrzymuje, wyznacza jej drogi w przyszłość znacznie pewniejszą, aniżeli może być pewną niepodległość niejednego narodu i państwa. Maksymalny wysiłek w kierunku opanowania życia gospodarczego państwa — to alfa i omega istnienia i działania tej tajnej mafji pomiędzy narodami.

W naturze masonerji tkwi dążność do rozbijania społeczeństw chrześcijańskich na obozy socjalistów, ludowców, radykałów i demokratów, na wołnomyślicieli i ortodoksów, na bezbożników i komunistów. Masonerja jest przede wszystkim wrogiem nacjonalizmu, a więc narodowego na państwo poglądu. Z tych też względów używa ona wszelkich środków pokojowych i przewrotowych, aby tylko nie dopuścić w danym państwie do utworzenia rządów narodowych, a więc antyżydowskich i przeciwmasońskich. Masonerja jest posiewem spekulacji żydowskiej.

W Polsce toczy się obecnie zacięta walka o utrzymanie przy władzy sanacji, będącej, jak wiadomo, ekspozyturą dążeń i interesów gospodarczo-finansowych masonerji.

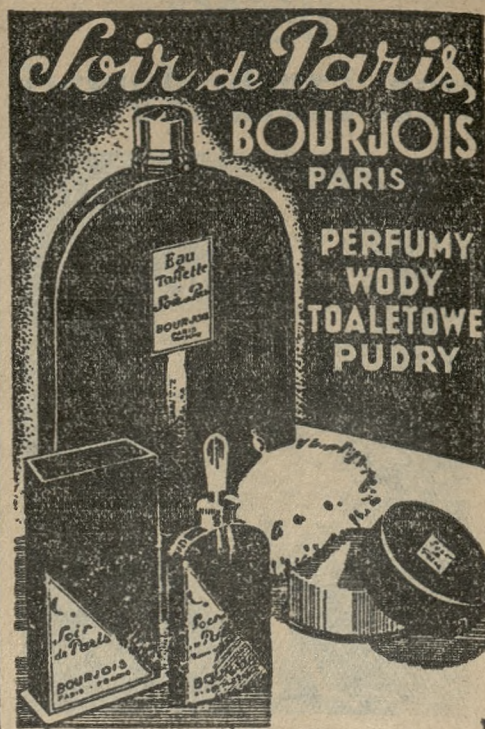
De Monzie, znany mason francuski, dla pięknych oczu Polek nie byłby przyjechał do Warszawy. A jednak przyjechał. Muszą zatem istnieć kombinacje dążeń i interesów masonerji zagranicznej, które zniewoliły tego agenta międzynarodowej mafji do ingerowania i wpływania na bieg wypadków politycznych w Polsce. I chociaż willa na Żoliborzu w Warszawie,

w której wielki mason francuski tasował karty do politycznego brydża o przyszłą strukturę naszego życia politycznego, otoczona jest tajemniczością i rytuałami milczenia, to jednak całej prawdy nie ukryć nie zdoła, bo ustalone na tych konferencjach cele i metody działania w pewnych zarysach już przeniknęły do opinii publicznej.

Masonerja rzuciła w Polsce nowe hasło polityczne: za wszelką cenę należy stworzyć pokój na frontach ludowych. Jeśli pokój ten uda się zmontować, wówczas w naszym życiu politycznym nic się nie zmieni. „Sanacja” utrzyma się nadal przy rządach, a masonerja przy korzyściach, jakie w Polsce już zdobyła na olbrzymich deficytach skarbu państwa i nędzy gospodarczej społeczeństwa polskiego. Dlatego otrąbuje się dzisiaj fronty ludowe (socjalistów, radykałów i ludowców) pobudką: pokój za wszelką cenę. Ale ten pokój będzie nową czarną zmorą, będzie nową gehenną gospodarczą i polityczną robotnika i rzemieślnika, kupca, przemysłowca i urzędnika, rolnika i inteligenta polskiego.

Ten a nie inny jest fatalizm kombinacji politycznych masonerji w Polsce. Socjaliści i obalamucony przez nich chłop i robotnik polski mają teraz, jak najmici, dźwigać odpowiedzialność za dalsze rządy „sanacji”. Będziemy niezadługo świadkami wielkiego nawracania mas ludowych na „sanacyjną” wiarę, czyli na sanacyjną politykę.

Za jaką cenę socjaliści i ludowcy wydadzą „sanacji” prowadzone przez siebie opozycyjne masy ludowe, to się niebawem okaże. Będzie to zawsze akt zaprzędania tych mas interesom masonerji i posłusznej jej — „sanacji”.

nr 18 108

stwie, jak i wśród urzędników. O cóż bowiem chodzi?

Masy urzędnicze, od szeregu lat prowadzone przez swych różnych prezesów na pasku znanej „współpracy”, zobaczyły nagle przed sobą przepaść. Nic dziwnego, że nastąpiła reakcja tak radykalna; tem zresztą silniejsza, prawem kontrastu, że panowały przedtem zupełna bierność i ślepe wprost posłuszeństwo.

Ale przy tej sposobności w pełni właśnie wystąpiła psychologia kupy. Najgłośniej krzyknęli zwolennicy Marksa: twórcy szeroki front pracownicy, od urzędnika do robotnika, naturalnie pod egidą P. P. S. i wystąpić do wspólnej walki. Narazie jeszcze nie wiadomo z kim i dokładnie o co, ale nową kupę chcianoby z tamtej strony stworzyć.

Tymczasem sprawa nie jest tak prosta, jak się wydaje, i warto, nad nią poważniej pomyśleć. Chyba urzędnik czuć to powinien, że nie jest tylko pracownikiem, dającym swą pracę za miesięczne pobory. Inne są jego zadania, inne też dążenia, inna rola społeczno-kulturalna, niż ogółu t. zw. świata pracy. Inny też jest i być musi do niego stosunek państwa, w każdym razie nie stosunek tylko pracodawcy do pracobiorcy.

Jeżeli jednak niektóre grupy urzędnicze chcą właśnie takiego tylko stosunku, to niech rzecz przemyślą logicznie do końca i popatrzą za naszą wschodnią granicę, gdzie właśnie takie urządzenie istnieje, ale gdzie istnieje także dla urzędników wyspy solowieckie, i bliższa znacznie tak zwana „stienka”, pod którą dosyć często ostatnie swe kroki kierują funkcjonariusze sowieccy, jako zakończenie swej kariery.

I druga także sprawa zasługuje na poważne rozważenie. Rozwielenionony u nas etatyzm, który w wielkiej mierze przyczynił się do dzisiejszej nędzy urzędniczej, jest dziełem ludzi, którzy wyszli z socjalizmu i jego kategorjami myślą. Etatyzm, to wstęp i poprzednik państwa socjalistycznego. A chyba najprostszą logiką nakazuje, że brnąć dalej po tej drodze stosunków nie poprawi, przeciwnie, jeszcze zaostrzy i zwiększy nędzę urzędniczą.

Rosnącym z dnia na dzień trudnościom gospodarczym, politycznym, ustrojowym i kulturalnym — nie zaradzi gasnący i zbankrutowany wczorajszy świat liberalizmu i socjalizmu. Zrobić to może jedynie gruntowna przebudowa, do której zdolny jest tylko polski ruch narodowy.

Ruch ten stale potężniejący, wbrew trudnościom i przeszkodom nieraz ze strony właśnie urzędników, o ich względy nie zabiega. Radzi tylko, aby pozbyli się psychologii kupy, a znaleźli w sobie nici, które połączą ich z ogromną większością narodu polskiego, dla ich własnego dobra.

POLSKO-NIEMIECKI korespondent

rutynowana siła z pierwszorzędnymi świadectwami, obeznany dokładnie z branżą artykułów markowych, do wielkiego przedsiębiorstwa przemysłowego poszukiwany. Oferty pod Tg 2268 do administracji Kurjera Poznańskiego

na święta **KONIAKI WINKELHAUSENA** nr 19 570

Masy urzędnicze nie powinny być „kupa”

Z kół urzędniczych piszą nam, co następuje:

Na łamach tygodnika „Prosto z Mostu” była niedawno mowa o „psychologii kupy” w ten sposób:

„Kupa, jest to specyficznie polska formacja społeczna... Kupa, to nie jest nawet grupa, to nie jest nic trwałego. Kupa składa się z ludzi, którzy się w niej znaleźli. Kupa czasem się podnieci, pokrzący i rozjeździe. Psychologia kupy panuje nad życiem polskiem... To też kupą może rządzić dziesięciu ludzi, byle trochę trwałej ze sobą związanych. Psychologia człowieka z kupy, to psychologia człowieka słabego,

zmiennego, bezwolnego. Każdy ma swoje własne zdanie, bardzo odrębne, ale zrobi zawsze to, co ktoś najgłośniej krzyczący każe”...

Życie to w bardzo krótkim czasie prawdę tę potwierdziło. Kto bowiem uważnie śledził przebieg i rezolucje warszawskiego kongresu urzędniczego oraz liczne zebrania, poprzedzające go po prowincji większej czy mniejszej, ten wprost ze zdumieniem stwierdzi, jak trafne w tej właśnie sprawie są wyżej wymienione zdania.

Fakt ten jednak nie może przejść bez głębszego echa tak w społeczeń-

Palenie archiwów B. B. W. R.

Arcykaplan całopalenia: Z prochu powstałeś i w proch się obróciłeś!

DZIAŁ GOSPODARCZY

Sprawy polsko-niemieckie

Zakaz przywozu banknotów markowych do Niemiec

Jak wiadomo, władze niemieckie wydały w tych dniach zakaz przywozu banknotów markowych do Niemiec. Jest to równoznaczne z zakazem regulowania należności za eksport niemieckimi markami z zagranicy. Rząd niemiecki był zmuszony do wydania tego przepisu — z racji spadku kursu banknotów markowych na rynku światowym.

Zakaz posiada dla Polski dwojakie znaczenie. Z jednej strony przyczynia się do realizacji listopadowej umowy polsko-niemieckiej w ramach, przewi-

się, jak działa wysoce skomplikowany aparat rozrachunkowy, stworzony w ramach wspomnianego układu. Szczególnie ważną rzeczą jest stwierdzenie, czy obrót rozrachunkowy odbywa się sprawnie i czy grozi zamrożenie należności polskich eksporterów?

Według informacji, pochodzących z „Zahanu”, organizacja przelewowa

działa ponoć sprawnie, tak że sumy wpłacone jednego dnia przez odbiorcę w Berlinie lub w Warszawie, są natychmiast przekazywane do central krajowych („Zahan” wzgl. Verrechnungsstelle), które wypłacają je w kolejności wypłynięcia.

Narazie do zamrożenia nie dochodzi, czynniki fachowe zaś wyrażają się z optymizmem o przyszłości. Twierdzą mianowicie, że system miesięcznego regulowania eksportu i importu umożliwi obrót towarowy bez „zamrożenia”. Oby tak było!

KRONIKA GOSPODARCZA

Koncesja dla Żydów lotewskich

Gdynia, 17. 12.

W Gdyni istnieje firma shipperska (dla zaopatrywania okrętów) n. p. „Bership”. Właścicielami firmy są Żydzi lotewscy. „Bership” nie ma prawa sprowadzać bez cła towarów zagranicznych, aby je następnie sprzedawać statkom. Ten przywilej posiada w Gdyni — co już podkreślaliśmy — tylko jedna firma żydowska.

Obecnie dowiadujemy się, że „Bership” ma otrzymać prawo posiadania magazynu tranzytowego i sprowadzania towarów zagranicznych bez cła. Starania o tę koncesję są podobno na dobrej drodze. A więc Żydzi, obywatele lotewscy, znowu mają uzyskać koncesję, o którą bezskutecznie zabiegają Polacy.

Tak się dba o polski charakter handlu w Gdyni. (p)

PODATKI I OPŁATY

(p) Zwolnienie od opłat niektórych zakładów sprzedaży alkoholu. W Dzienniku Ustaw R. P. nr. 91 opublikowano pod poz. 579 rozporządzenie ministra skarbu z dnia 6 bm. na podstawie którego zwalnia się od opłat od sprzedaży spirytusu i napojów alkoholowych na r. 1936 zakłady sprzedaży detalicznej, o których mowa w § 1 część IV pkt. 1 i 3 rozp. min. skarbu z dn. 18 grudnia 1933 r., znajdujące się w miejscowościach, liczących do 3.000 mieszkańców włącznie. Wspomniane postanowienia rozp. min. skarbu z dnia 18 grudnia 1933 r. mówią o sprzedaży detalicznej: wyłącznie w naczyniach zamkniętych (punkt 1) oraz od sprzedaży detalicznej w bufetach starych (punkt 3).

sci giełd po kursach stosunkowo niskich. Naogół nastroj na giełdach jest dość spokojny.

(k) Żydzi organizują akcję przeciwko bojkotowi handlu żydowskiego. W drugiej połowie stycznia 1936 r. Związek izb przemysłowo-handlowych R. P. zwołuje zjazd radców izb przemysłowo-handlowych z całej Polski, na którym będą omówione podstawowe sprawy, dotyczące kupiectwa, oraz ostatnie zarządzenia gospodarcze rządu. W związku z tym zjazdem utworzona niedawno Naczelna Rada Kupiectwa Żydowskiego w Polsce zwołuje — jak donosi żydowski „Nasz Przegląd” — konferencję Żydów-radców izb przemysłowo-handlowych, której przedmiotem będzie „sprawa ostatnich wystąpień antyżydowskich i antyżydowskiej akcji bojkotowej”. Uchwały w tych sprawach radców-Żydów mają być następnie wniesione na zjazd

Przy niedostatecznej funkcji kiszek cierpieniach wątroby i dróg żółciowych otyłości i artretyzmie, katarze żołądka i jelit. opuchlinie grubej kiszk, cierpieniach odbytnicy, naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa szybko usuwa objawy zastoinowe i bóle w podbrzuszu. Zalecana przez lekarzy. Tg 2265

zwołany przez Związek Iz. Te przygotowania Żydów, zabiegających skrzętnie o to by Polacy bronili interesów żydowskich, winny spotkać się nie tylko z należytą od-

DOXA
NIEZAWODNY...
Z NAJLEPSZYCH NAJTAŃSZY

Tg 2214

dzianych w tejże umowie. Zakaz bowiem usuwa bodziec dla importera polskiego do regulowania należności za sprowadzony z Niemiec towar na drodze gotówkowej z pominięciem urzędowego clearingu. Całe więc obroty sprowadzają się do wspólnego łożyska clearingowego, z czego korzystają nasi eksporterzy do Niemiec.

Natomiast tracą na tem nasi importerzy z Niemiec. Importer nasz, płacąc za towar sprowadzony z Niemiec markami, zyskiwał na tem 30 proc. różnicy kursowej. Teraz zysk ten odpadł. W clearingu trzeba płacić za markę 2,12 zł! Wskutek tego ceny za niektóre towary niemieckie są obecnie wyższe od cen tych samych towarów, sprowadzonych z innych krajów. Rząd niemiecki wie o tem i — ponoć — chcąc swoim towarom przywrócić konkurencyjność na rynku polskim, zamierza opracować specjalny system rabatów dla importerów polskich.

Ryzyko kursowe

Jak wiadomo, należności eksporterów polskich w Niemczech opiewają na marki, które dysponuje Towarzystwo Polskiego Handlu Kompensacyjnego (t. zw. „Zahan”) w berlińskiej „Verrechnungsstelle”, zaś należności niemieckich eksporterów opiewają na złote polskie, wpływające do „Zahanu”. Ryzyko kursowe zachodzi w czasie między przelaniem kwoty marek niemieckich do „Zahanu” i wypłaceniem przezeń tejże kwoty polskiemu eksporterowi. Sprawę tę badano ostatnio wszechstronnie. Niestety, niczego nie „wskórano”. Ryzyko to nadal obciąża polskiego eksportera!

Czy dojdzie do „zamrożenia”?

Nowy układ polsko-niemiecki trwa już od blisko miesiąca (od dnia 20 listopada). Można więc już zorientować

Krótkie informacje gospodarcze

- Wydatki wojewódzkich związków samorządowych Wielkopolski i Pomorza spadły od czasu dobrej konjunktury (1929—30) z 28.081 tys. zł na 10.452 tys. zł.
- Prasa litewska skarży się, że Niemcy utrudniają tranzyt towarów z Litwy. Ostatnio zawrócono z Litwy tranzyt koni litewskich, przeznaczonych dla Belgii.
- Na Węgrzech wprowadzono nowe przepisy dewizowe, przewidujące konieczność opłacania przez importerów, zakupujących waluty w Banku Narodowym, jednolitej premii ponad kurs urzędowy.
- Kontyngent na przywóz węgla do Francji w okresie do 9 lutego 1936 r. został powiększony o 10 proc.
- W Paryżu podpisany został francusko-belgijski układ handlowy, odnawiający upływający z końcem b. r. układ kontyngentowy między obu krajami.
- Bankierzy japońscy nie przyjęli propozycji chińskiej zakupu srebra za 10 milj. dolarów. Przyczynił się do tego ostatni spadek cen srebra.

PULSA
WODY KOLONSKIE WODY KWIATOWE
posiadają subtelny, trwałe zapach

Z KRAJU

(k) Ustawodawstwo gospodarcze. Ukazał się nr. 91 Dziennika Ustaw R. P. z dn. 17 grudnia rb., w którym opublikowane zostały m. in. następujące rozporządzenia o charakterze gospodarczym: rozp. min. skarbu z dnia 6 grudnia rb. o zwolnieniu niektórych zakładów detalicznej sprzedaży napojów alkoholowych od obowiązku uiszczania opłat z tytułu prowadzenia tej sprzedaży (poz. 579); rozp. min. komunikacji z dnia 11 grudnia rb., wydane w porozumieniu z ministrami: sprawiedliwości, przem. i handlu oraz rolnictwa i r. r. w

prawą, ale i z kontrakcją ze strony wszystkich radców Polaków. Życie gospodarcze Polski musi być odżydzone, jeżeli ma być zdrowe i otwarte na mieć drogę swojego rozwoju.

(k) Gdańskie bekonlarnie przenoszą się do Polski. Naskutek uchwały gdańskich związków aprowizacyjnych, bekonlarnie gdańskie przeniosły większą część swych przedsiębiorstw do Polski. W związku z tem Gdańskie Zakłady Przemysłowe, będące największym producentem wyrobów blaszanych w wolnym mieście, postanowiły przenieść się do Bydgoszczy. W Gdań-

MŁODOŚĆ PRZEDŁUŻAMY używając MYDŁA PRZETŁUSZCZONE

oraz KREMY LANOLINOWY i SPORTOWY

Lab. Chem. Farm. M. MALINOWSKIEGO

Warszawa, ul. Chmielna 4.

Do nabycia we wszystkich, pierwszorzędnych firmach. Tg 2266

sprawie „regulaminu przewozu osób, bagażu i przesyłek ekspresowych na kolejach żelaznych” (poz. 580).

(k) Dolar i funt na tym samym poziomie, lir znowu notowany. Na wczorajszych giełdach walutowych dewizy anglosaskie notowane były mniej więcej na tym samym poziomie, co w dniu poprzednim. Dewiza na Londyn miała na niektórych giełdach nieznacznie mocniejszą tendencję, natomiast dewiza na Nowy Jork była przeważnie bardzo nieznacznie słabsza. Dewiza na Zurych nieznacznie się wzmocniła, nieco więcej odrywając się od dolnego punktu złota. W związku z tem w Zurychu zmniejszał nieco frank francuski. Pewne nieznaczne wzmocnienie wykazała również dewiza na Amsterdam. Dewiza na Medjolan ponownie notowana jest na większo-

sku pozostaną jedynie warsztaty, które produkować będą wyroby blaszane dla potrzeb wolnego miasta.

(k) Dyrektor izby przemysłowo-handlowej w Gdyni. Stanowisko dyrektora izby przemysłowo-handlowej w Gdyni nie jest dotąd obsadzone. Uchodzi za rzecz pewną, że kierownictwo izby nie zostanie powierzone osobie zamieszkałej już w Gdyni. Dyrektorem z dniem 1 stycznia ma zostać p.

PHILIPS
nie wiedział, że **TYLKO PHILIPS**
jako największy w świecie wytwórca radioaparatów, dostarcza na tak niebywale dogodnych warunkach spłat najdoskonalsze technicznie i akustycznie odbiorniki
zaliczka zł. 17.- raty mies. po zł. 17.50
Do nabycia według systemu ratowego Philips w firmie
Największy specjalny magazyn radiotechniczny
POZNANSKIE TOW. RADJOWE
Fr. Ratajczaka 39, tel. 34-30.
ng 19 569

WYJAŚNIENIE

W spisie firm niechrześcijańskich wymieniono w nr. 581 „Kurjera Poznańskiego” z dnia 18 bm. firmę „Alfa” fabrykę czekolady.

Ogłoszenie nie dotyczy chrześcijańskiej F-y „Alfa” (biżuteria, galanteria, zabawki itp.) w Poznaniu przy ul. Nowej 2.

Bomas, naczelnik wydziału w ministerstwie przemysłu i handlu. (p)

(k) Pracownicy umysłowi w sprawach gospodarczych. Na ostatnim zebraniu rady okręgowej Unji Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych w Poznaniu uchwalono rezolucję w sprawach gospodarczych, stwierdzającą nierównomierne obciążenie świadczeniami podatkowymi oraz wielką dysproporcję cen produktów przemysłowych w stosunku do cen produktów rolnych i zarobków „świata pracy”. Rezolucja domaga się m. in.: całkowitej likwidacji karteli, obniżenia cen produktów przemysłowych szczególnie skartelizowanych, obniżenia taryf kolejowych, zaprzestania wywozu towarów sprzedawanych zagranicą poniżej kosztów produkcji, przywrócenia inicjatywy prywatnej możliwości gospodarczej działalności oddania w ręce narodowe handlu zagranicznego i t. d.

(k) O jasność bilansów spółkowych i sprawozdań. Czas powojenny, a szczególnie ostatnie lata przesiłenia gospodarczego, wyjawiały takie mnóstwo niedomagań, światowych afer i skandali oszukańczych, że na całym świecie odzywają się głosy za większą kontrolą, za większą jawnością i większą jasnością bilansów i sprawozdań rocznych. To też żywe zainteresowanie wzbudziła zapowiedź odczytu dyr. M. Scheffsa n. t. „Sprawozdań rocznych osób prawnych”. Odczyt, mający odbyć się w piątek, dnia 20 bm. o godz. 20 w Wyższej Szkole Handlowej w Poznaniu (Wąły Zygmunta Starego nr. 2/3) organizuje Stowarzyszenie Polskich Dziennikarzy i Publicystów Gospodarczych.

(k) Wysoki stan produkcji hutnictwa żelaznego w listopadzie. Produkcja polskiego hutnictwa żelaznego przedstawiała się w listopadzie według danych prowizorycznych jak następuje (w tonnach — pierwsza liczba oznacza dane za październik br., druga — za listopad ub. r.): surowka 38 625 (36 317 — 31 330), stal 85 940 (85 517 — 73 112), wyroby walcowane 63 957 (61 278 — 51 880), rury żelazne i stalowe 5 035 (6 278 — 4 175). W porównaniu z październikiem br. wytwórczość surowki w listopadzie była wyższa o 6,2%, stali o 0,5%, wytw. walcownianych o 4%, natomiast rur zmniejszyła się o 20%. W porównaniu z listopadem r. ub. produkcja surowki w miesiącu sprawozdawczym była wyższa o 23,5%, stali o 17%, wytworów walcownianych o 23% i rur o 20,2%. Jak więc widać, poprawa jaka nastąpiła w wytwórczości hutnictwa żelaznego w październiku br., utrzymała się w całej pełni w listopadzie, a nawet wykazała pewne tendencje wzrostu.

Zakupy przedświąteczne uskuteczniaj tylko u kupców polskich i chrześcijańskich!

Po cenach ściśle taryfowych
ZAGRANICZNE BILETY KOLEJOWE
bez żadnej dopłaty sprzedaje **ORBIS**
Tg 2269 Polskie Biuro Podróży

W żeńskim obozie pracy

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Berlin, 17 grudnia.

Z magistralnej szosy hamburskiej zbacza droga w bok. Asfalt autostrady się kończy i zaczynają się wyboje. Auto skacze po grudzie i zarzuca na licznych zakrętach. Wreszcie na dziesiętym zrzędu zakręcie otuchy dodaje napis na surowej desce, przybitej do przydrożnej wierzby: „Zum Arbeitsdienst-Lager“.

W pierwszej chwili rozczarowanie, bo jak okiem sięgnąć, ani śladu znaków, któreby zdradzały bliskość „obozu“. Z nazwa ta wiąże się wyobrażenie znajomym baraków, ogrodzeń, lub namiotów z połową kuchnią. Tymczasem otacza nas krajobraz ciągle ten sam, jaki mamy już od godziny drogi: równina dorzeczna Haweli, pola w zimowej martwocie, gdzieś tam trochę lasku, a zresztą mnóstwo pojedynczych gospodarstw chłopskich.

Żeński obóz pracy znajduje się w jednej z owych wsi gospodarskich, które wyglądem swym niewiele się różnią od przeciętnych osad wielkopolskich. Za pomieszczenie służy przysadzisty, podłużny budynek z jednym piętrem, datujący z drugiej połowy 18 stulecia, gdy służył za szkołę gospodarza z czasów Fryderyka II. Jest tu internat 36 uczestniczek obozu, ich wspólna kuchnia i świetlica, poza tem jednak słowo „obóz“ rozciąga się na całą bliższą okolicę wsi. Tu bowiem leży pole pracy uczestniczek: praca na roli, przy zabudowaniach gospodarskich, przy dozorcze inwentarza, częstokroć również pomoc w domu.

Jako ośrodek tego rodzaju obozów wybierane są przeważnie wsi uboższe, słabsze finansowo, gdzie siła robocza, dostarczana gospodarzom bezpłatnie, stanowi dla nich istotnie cenną pomoc. Wieś, którą zwiedzamy, jest rozparcelowanym większym folwarkiem, gdzie sprowadzono z dalekich stron kolonistów, mianowicie takich, którzy jako drudzy lub trzeci synowie gospodarza nie mają według nowej ustawy o włościach dziedzicznych prawa do dziedziczenia rodzowego gospodarstwa. Aby uchronić ich od ucieczki do wielkiego miasta, państwo dopomaga im w nabywaniu skromnej kolonii (na 33 lata spłaty) od 50—80 mórg, używając ich jednocześnie jako elementu polityki kolonizacyjnej. W tej właśnie okolicy osadzeni są w grupach po kilkanaście rodzin koloniści z Nadrenji. Kilka wsi opodal rozmieszczono Badeńczyków i Szwabów. Jedną z metod wewnętrznego przetasowania poszczególnych niemieckich szczepli.

Ponieważ koloniści przybywają z reguły jako młode małżeństwa, pierwsze ich lata są pod względem gospodarczym ciężkie. Zona wtedy rodzi i dzieci jeszcze nie są w domu pomocą. Dlatego właśnie zmobilizowano w tych stronach obozy pracy, które służą potrzebą pomocą w gospodarstwie i w domu.

W obozie jest 36 dziewcząt w wieku od 17—20 lat. Wita nas kilka z nich, którym program dnia pozwolił przypadkowo na przerwę. Buzie roześmiane, lekkim przymrozkiem okraszono policzki, jednakowy mundur — brązowe kurtki, z pod których wyglądają białe sportowe koszule z czarnym krawatem. Jest to pierwszy przedsmak rygoru, jaki jest podstawą organizacji obozu! Bo pamiętać trzeba, że półroczny pobyt w obozie nie jest żadną wilegiaturą. Jeśli czas służby wypadnie latem, to jeszcze pół biedy. Ale zimą, praca w polu to nie żarty. Urlop niedzielny dla odwiedzenia rodziców przypada tylko raz w miesiącu.

Dzień zaczyna się wcześnie. Już o 6-tej opuszczają wychowanki swą spartańską sypialnię, która mieści się na piętrze domu, i rozpoczynają służbę rannym apelem, wciągając zarazem obozową banderę na maszt. Gimnastyka wypełnia pierwszą godzinę, poczem po łyku kawy rozchodzą się dziewczęta do poszczególnych gospodarstw. Każda ma swój przydział u jednego gospodarza, czasami po dwie w jednym miejscu. Nieraz miejsce pracy jest odległe, a wtedy iedzie się rowerem.

Praca jest nader wszechstronna i niema tu ścisłego programu. Jesienią trzeba było pracować przy burakach, czasami pomagać przy orce. Inwentarz wymaga pilnowania, a krowy dojenia. Trzeba wyczyścić oborę, a gdy żona gospodarza chora, wyręczyć ją w domu. Zimą więcej jest pracy w domu, niż na dworze, przez co jednak ilość godzin się

nie zmniejsza. Obiad w południe daje z reguły gospodarz, na czym też ogranicza się jego udział w świadczeniach za pomoc. Praca jest bowiem bezpłatna, uczestniczki obozu otrzymują jedynie kilka groszy dziennie od kierownictwa „Arbeitsdienst“ jako kieszonkowie. Koszt obozu ponosi państwo.

Gdy kilka lat temu rodziła się w Partji Narodowo - Socjalistycznej myśl powszechnej służby pracy (która dla mężczyzn stała się w tym roku rzeczą obowiązkową, na wzór służby wojskowej), zamierzano objąć planem tym zarówno młodzież męską, jak i żeńską. Obozy pracy miały być częścią wychowania w duchu nowej solidarności społecznej. Miały być zarazem próbą przeszczerpienia części młodzieży miejskiej na grunt wiejski, a temsamem miały realizować program odrodzenia rasowego Trzeciej Rzeszy.

Cały sposób kierowania obozem świadczy o tych myślach przewodnich. Zasada przedewszystkiem jest aby zespół uczestniczek w jednym obozie składał się z przedstawicieli różnych klas ludności. Żyją więc obok siebie robotnice, biuralistki, studentki, córki rozmaitych rodziców, przeważnie na miasteczku położony jest szereg nacisk Dziewczęta, z których przeważnie część pochodzi z miasta, mają nie tylko nabyć szacunku dla pracy „wiejskiej“, ale ustawodawca liczył się rów-

nież z możliwością, że może niejedna z nich, skazana w mieście na bezrobocie, woli na własną rękę próbować szczęścia na wsi, zwłaszcza, że w wielu stronach Niemiec jest dziś więcej szans na zamążpójście na wsi, niż w mieście.

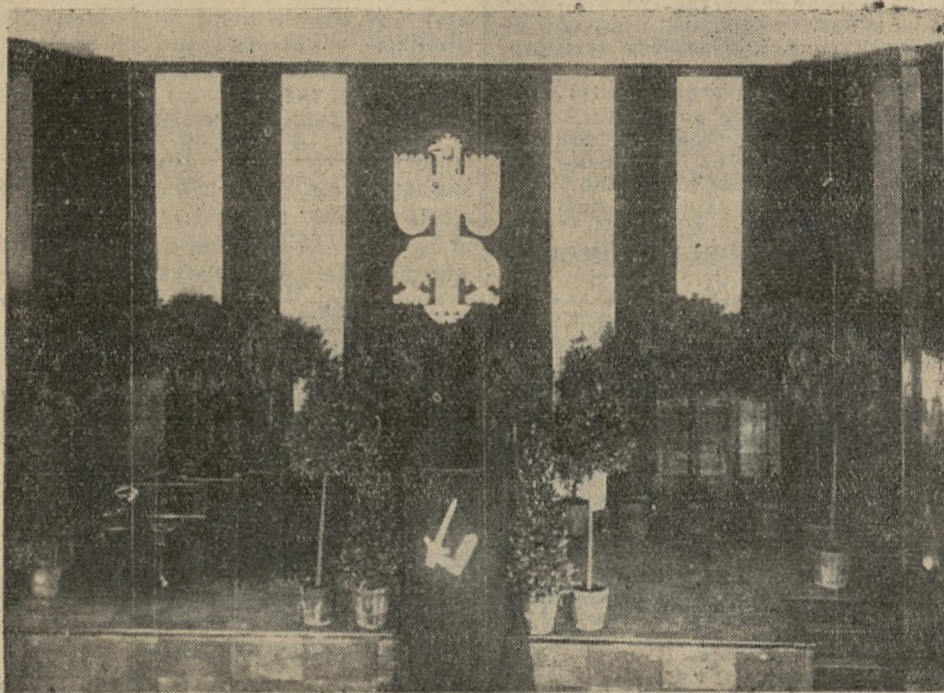
Wprawdzie służba pracy dla dziewcząt jest formalnie dobrowolna, ale wystawiony po skończonej służbie „paszport pracy“ jest dokumentem, dobrze widzianym na rynku pracy i otwiera do wielu posad drzwi Ustawowy obowiązek odbycia półrocznej służby w obozie dotyczy jedynie studentek, zanim zezwala im się na imatrykulację na uniwersytecie lub w politechnice. Widać tu tendencje społeczną: poznanie pracy fizycznej przez przyszłą pracownicę „umysłową“.

Nie zapomniano wreszcie o t. zw. szkoleniu „światopoglądowym“, które obok pracy fizycznej stanowi sporą część programu dnia w każdym obozie. Pod kierunkiem wyszkolonych instruktoerek poznają dziewczęta arkana doktryny hitlerowskiej, którą wynieść mają ze sobą na dalsze życie, zarazem zaszczepiać ją w lud z którym dzień w dzień pracują. W ten sposób spełnia „Arbeitsdienst“ rolę wychowania państwowego Trzeciej Rzeszy i jako taki jest jednym z kanałów wsiakania rewolucji duchowej hitlerizmu w naród.

B. L.

Wieczór autorów

młodego pokolenia narodowego

Kto wczoraj przybył na wieczór autorów młodego pokolenia narodowego, tego uderzyła zaraz przy wejściu na salę św. Marcina dekoracja estrady, a raczej ściany za nią i mównicy, piękna w swej prostocie i tą prostotą właśnie wywierająca wrażenie estetyczne. Dekorację skomponowali pp. Gawęcki i Klewiński.

Główną treść programu stanowiły recytacje wierszy Dobrzyńskiego i Kościńskiego oraz utworu prozą Stankiewicza, wykonane z siłą i artystyczną modulacją przez p. Olmę, z przejściem przez p. Nowickiego, z nastrojowym umiarem przez p. Czapiewskiego, a z subtelnym cieniowaniem przez artystkę p. Michalską.

Recytatorom publiczność dziękowała każdorazowo serdecznymi oklaskami. Przybyłemu z Łodzi poecie Dobrzyńskiemu zgotowano kilkakrotnie żywiołowe manifestacje, które były wyrazem entuzjastycznego przyjęcia pięknych, mocnych, zdrowiem dyszących jego wierszy.

Recytacje utworów literackich ujęte były w ramę głębokiego słowa wstępnego, w którym p. Czapiewski zobrazował przełom, dokonywany się w polskiej twórczości literackiej, oraz w ramę szeregu produkcji wokalnoinstrumentalnych: solidnym, opanowanym skrzypkiem bez szarżowania okazał się p. Giżelski; p. Stoińska w pieśniach swych ujęła sobie słuchaczy sopranem o miłym i ciepłym kolorycie, którego walor uwydatnia się szczególnie w kantylenie; p. Jabłoński objawił ładny baryton, którego wolumen głosowy jest poważny i którym śpiewak operuje swobodnie, a bez przesady. „Pieśń Bojową“ i „Hymn Młodych“ wykonał poprawnie nowo powstały chór poznańskiej świetlicy Stronnictwa Narodowego, Akompaniament spoczywał w doświadczonych rękach prof. Sauera i p. Dziegielewskiego.

Udany wieczór zawdzięczamy redakcji tygodnika polskiej myśli narodowej „Głos“.

Z ruchu narodowego

Grodzisk. W niedzielę odbyło się duże zebranie Stron. Narodowego na obwód Grodzisk. Po ośpiwaniu Pieśni Bojowej odbył się apel poległych za Wielką Polskę, którego zebrani w liczbie przeszło 400 wysłuchali, stojąc na baczność. Referat na temat sytuacji ogólnej i walki z za-

lewem żydowskim przyjęli zebrani burzą oklasków. Prezes powiatowy omówił sprawę samorządową, oraz coraz butniejszą postawę niemieczyzny.

Zebranie z wielkim aplauzem przyjęło przedłożoną przez prezesa rezolucję, domagając się zarządzenia nowych, sprawiedliwych wyborów do samorządu, oraz wzywając cały naród

Księgarnia św. Wojciecha oddaje Czytelnikom naszym tom drugi

Marjana Seydy

„Polski na przełomie dziejów“

po cenie obniżonej o przeszło połowę, a mianowicie wynoszącej

tylko 9 zł.

Przypominamy, że tom drugi „Polski na przełomie dziejów“ (fakty i dokumenty) jest tak ujęty, że stanowi całość w sobie zamkniętą, a obejmuje decydujący okres wojny światowej, od zbrojnego wystąpienia Stanów Zjednoczonych do końca wojny.

Tom ten przedstawia przytem całokształt działalności Komitetu Narodowego Polskiego w Paryżu, będąc jedyną jej monografią.

Wydawnictwo nasze pośredniczy w nabywaniu tego dzieła między Czytelnikami naszymi a Księgarnią św. Wojciecha.

„Polskę na przełomie“ (tom drugi) można nabyć na miejscu

w administracji pisma naszego za 9 zł.

Czytelnicy poza Poznaniem otrzymają wspomnianą książkę przesyłką pocztową, jeżeli przysła do administracji naszej 10 zł; natomiast za zaliczeniem pocztowym będą płacić 11 zł.

Drukarnia Polska S. A. w Poznaniu

polski do bezwzględnego bojkotu żydostwa i Niemców. (gf)

Ostrów — Poświęcenie proporczyka S. N. w Ołoboku, pow. Ostrów, odbyło się przy licznych udziałach członków. Po raporcie uformował się pochód z orkiestrą który udał się do kościoła Uroczysta msza św. odprawił oraz piękne kazanie — „o miłości Boga i Ojczyzny“ — wygłosił ks. prob. Sworowski. Po mszy św. odbyło się poświęcenie proporcza, a następnie uroczysta akademja. Przewodniczył dr. Jan Mamak. Referaty wygłosili: delegat wojewódzki S. N. oraz delegat zarządu powiatowego. Zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu Młodych oraz okrzykami na cześć Polski narodowej.

W doniedziałek odbyło się publiczne zebranie Stronnictwa Ludowego, na którym przemawiali b. poseł Mikołajczyk i mgr. prawa Banaczyk z Poznania.

W Gostyczynie, pow. Ostrów, założone zostało koło Stronnictwa Narodowego. (rp)

Koncert symfoniczny. Wykonawcy: Paweł van Kempen (dyrygent) i Nadzieja Padlewska (fortepian).

Zrzadka tylko kapelmistrzowie zagraniczni nawiedzają nasze wtorkowe koncerty symfoniczne. Paweł van Kempen, który w tym sezonie jest pierwszym z nich, reprezentuje wcale ciekawą sylwetkę artystyczną. Dominującym wrażeniem, jakie się odnosi, widząc go przy pulpicie, jest impulsywność, która przebiega niemal z każdego poruszenia. Ruchy pałeczki kanciate, trochę masywne, ale ożywione sporą dozą temperamentu i niepozabawione sugestji. Wrażenia optyczne znajdują refleksy w orkiestrze. W „Euryanthe“ Webera, tempo miejscami zbyt gwałtowne, co zatario niektóre szczegóły partytury. Lecz sens muzyczny oddany wiernie, przyczem frazując doskonale wycucie wartości dynamicznych. Z dużym pietyzmem potraktowany Brahms (I symfonia), mógł służyć jako przykład solidnej roboty kapelmistrzowskiej, szczególnie dwie ostatnie części, utracone w charakterze i tempie. Natomiast z ujęciem partji orkiestralnej w koncercie Czajkowskiego nie wszędzie można się zgodzić. Brzmienie ciężkie, często za masywne, nawet w samodzielnych partjach, przytem „wejścia“ instrumentalistów niezawsze pewne i czyste.

Solistka wieczoru prof. Padlewska mocno zarysowała linię partu fortepianowego, wydobywając frazę i efekty dynamiczne (ładne piano) o tyle, ile pozwalał na to trochę suchy w dźwięku fortepian. Artystkę przyjmowano bardzo ciepło i życzliwie, zmuszając do naddatków. Dr. Z Sitowski

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Grudzień
19
CZWARTEK

Kalendarz rzym.-kat.
Czwartek: Nemezeusza
Piątek: Suchy dz., Teofila m.

Kalendarz słowiański
Czwartek: Mścigniewa
Piątek: Bogumily

Słońca: wschód 1.59
zachód 15.39

Długość dnia 7 g. 40 min.
Księżyc: wschód 1.10 zachód 11.51
Faza: 6 dzień przed nowiem.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: plus 0,30 mtr.

Przepowiednia pogody na czwartek: Pochmurno i mglisto, dość znaczne opady śnieżne.

NOCNA SŁUŻBA APTEK

Śródmieście: Apt. św. Marcina, ul. Ratajecka 12. — Apt. pod Oriem, St. Rynek 41. — Apt. św. Piotra, pl. św. Krzyżski. — Apt. na Śródcie, Rynek Śródecki 1. — **Jeżyce:** Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10. — Apt. pod Opatrznością, ul. Dąbrowskiego 76. — **Łazarz:** Apt. Plucisńskiego, ul. Focha 72. — Apt. im. Matejki, ul. Matejki 1. — **Górczyn:** Apt. Karpisńskiego, ul. Focha 158. — **Wilda:** Apt. przy Bramie G. Wilda 3. — Apt. Fortuna, G. Wilda 96. — **Dębiec:** Apt. Dębiecka 6. — **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. — **Staroleka:** Apt. miejsc. — **Solacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Nauczyciele emeryci** oraz ci, co przejdą niedługo na emeryturę, Zebranie w sprawie zamierzonej redukcji lat służby, w niedzielę 22 bm. o godz. 10.30 w auli szkoły powsz. przy ul. św. Marcina.

KOMUNIKATY URZĘDOWE

— * **Rejestr poborowych** rocznika 1915 wyłożony jest do przejrzania od 1 do 15 stycznia 1936 w lokalu wydz. wojskowego, pl. Sapieżyński 9, pokój 26, o godz. 9—13. W wypadku mylnego wpisu przysługuje poborowemu prawo żądania sprostowania.

— * **Ważne dla posiadaczy** choroby zakaźnych chorób zwierzęcych należy zgłaszać w ciągu 24 godzin w zarządzie miejskim, pl. Sapieżyński 9, pokój 17, lub w Komisariatach na Główniej, Winiarach lub Starolece.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Ponowne otwarcie restauracji i kawiarni „Bristol“.** Po dłuższej przerwie nastąpiło wczoraj ponowne otwarcie restauracji i kawiarni W. Jabłoński, dawniej „Bristol“ przy zbiegu Al. Marsz. Piłsudskiego i Jasnej. Przerzonne lokale restauracji i kawiarni odnowiono z wielkim nakładem pracy i kosztów w sposób godny podkreślenia. Mistrz malarski p. Wrembel zastosował w ubikacjach kolory jasne i pogodne, dekorując jedną z sal naszkicowanym na ścianie dużej wielkości planem miasta Poznania. Oddzielnie urządzone kawiarnie, oddzielnie też restaurację i salę do zebrań towarzyskich.

Lokale przejął znany restaurator poznański, p. Wojciech Jabłoński, który nie szczędził trudu i starań, by nową placówkę postawić na najwyższym poziomie.

Lokale poświęcił ks. wikariusz Dąbrowski z parafii Najświętszego Serca Jezusa na Jeżycach i złożył życzenia właścicielowi przedsiębiorstwa. Następnie przemawiał przedstawiciel Browarów Żywieckich na Poznaniu, p. Józef Liedke, kupiec poznański p. Bandel, przedstawiciel Drukarni „Concordia“ p. Petrol, budowniczy Głazner i inni.

Przedsiębiorczemu właścicielowi towarzyszący życzenia najpomysłniejszego rozwoju placówki gastronomicznej, która otworzył.

— * **Konkurs na wzoły mebli.** Cech mistrzów stolarskich, tokarskich i rzeźbiarskich w Poznaniu ogłosił konkurs na projekty mebli. Projekt, w opracowaniu rysunkowym w skali 1 na 10 obejmujący jeden z wymienionych kompletów: sypialni, gabinetu, pokoju stołowego, pokoju mieszkaniowego lub kuchni. Zaprojektowane meble winny mieć charakter współczesny, możliwie o zacięciu swoistym i winny być proste i łatwe w konstrukcji. Za najlepsze prace, które należy nadsyłać do 14 stycznia 1936 pod adresem Izby Rzemieślniczej w Poznaniu, Wąły Zygmunta Augusta 15 przyznane będą następujące nagrody: I — 500 zł, II — 300 zł, III — 200 zł.

— * **Falszowy miód i wosk.** W ostatnich dniach pojawili się na terenie Poznania wędrowni sprzedawcy miodu i wosku. W wielu wypadkach okazało się, że miód i wosk rozsprzedawany po domach jest falszowany syropem, a wosk stearyna. Sprzedający miód i wosk osobniczo podają się za wieśniaków i wstawiają kupującym, iż sprzedają czysty miód. Jak się okazało, oszuści wyjeżdża-

Wyrok w procesie Streicha i tow.

W dalszym ciągu rozprawy o wykradanie akt z prokuratury sądu okręgowego w Poznaniu, o czym pisaliśmy w dniu wczorajszym, sąd przesłuchiwał zgłoszonych przez strony świadków.

Świadkowie Stanisław Dratwiński, Michał Mikulski i Kazimierz Przybylski, pracownicy sekretariatów sądowych, lub prokuratury przesłuchiwani byli co do zaginięcia akt sprawy osk. Woźniaka, jednak nic nowego nie wniesli.

Świadek Wawrzyniec Paszek zeznał, że za pośrednictwem niej. Czarmeli zetknął się z osk. Streichem, który mu obiecał załatwić odwołanie wykonania kary, którą Paszek miał odciepieć. Za to świadek wręczył oskarżonemu w dwóch ratach 200 zł. Obrona stara się stwierdzić pytaniami, czy niej. Gołak nie namawiał świadka i zeznawania na jego niekorzyść. Świadek płacze się w zeznaniach, wobec czego sąd odczytuje jego zeznania złożone w śledztwie, częściowo sprzeczne z obecnymi.

W czasie zeznań Paszka zaszedł incydent z jakąś kobietą, która wyszedszy z sali sądowej usiłowała porozumieć się z jednym ze świadków, czekających wezwania. Przeszkodził temu woźny, któremu sąd polecił usunąć ową kobietę z gmachu.

Dalsi świadkowie: Koziński, Gorączka, Klimecki, Nowak i Sliwiński, sprowadzeni z więzienia, zeznają obciążająco dla św. Gołaka, twierdząc, że sprowadzał on doniesienie Paszka na osk. Streicha przez złość, jaką do niego żywił. W rzeczywistości Paszek miał nie dać Streichowi żadnych 200

zł. Św. Gołak zaprzecza temu, twierdząc, że to co zeznał on i Paszek jest prawdą. Na tem przewód sądowy został zamknięty.

Po południu, po przerwie obiadowej, zabrał głos prok. Staryszak stwierdzając, że zdaniem jego wina wszystkich oskarżonych jest niewątpliwa i domagając się podwyższenia im wymiaru kary.

Obroncy oskarżonych, adwokaci: Galiński, Żabski, Rosner i Piekarski twierdzili, że oskarżenie oparte jest na poszlakach i wnosili o uniewinnienie swych klientów, lub o łagodny wymiar kary.

Sąd zarządził, że ogłoszenie wyroku nastąpi dziś o godz. 11-ej.

WYROK INSTANCJI APELACYJNEJ

O godz. 12.30 sąd ogłosił wyrok, uchylający częściowo wyrok sądu okr. z dnia 15 czerwca b. r.

Oskarżony Kazimierz Streich skazany został na karę łączną 2 lat więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego od 30 marca b. r. oraz pozbawienie praw publicznych i obywatelskich na lat 5. Od zarzutu wykradzenia względnie zniszczenia akt spraw Jurkowskiego i Woźniaka sąd oskarżonego Streicha uniewinnił.

Oskarżeni Woźniak i Jurkowski zostali uniewinnieni, sąd bowiem nie znalazł podstaw do przyjęcia za udowodnione, iż naklaniali oni Streicha do wykradzenia im akt.

W pozostałej części względem oskarżonych Blicharskiego, Koterwy, Silskiego i Trawińskiego, wyrok I instancji został zatwierdzony. (m)

TEATR WIELKI

W sobotę, dnia 21 grudnia premiera opery

„Adrianny Lecouvreur”

z Stani Zawadzką

Dyrekcja Teatru Wielkiego przystąpiła do wystawienia imponującej opery włoskiej Cilea „Adrianny Lecouvreur”, której premiera odbędzie się w sobotę, dnia 21. bm.

Olbrymie powodzenie jakim opera ta cieszy się stale we Włoszech, skłoniło naszą dyrekcję do jej wystawienia, temwięcej, że „Adrianna” dotąd w Polsce nie była grana.

ng 18 443

Piękna melodyjna muzyka, ciekawe libretto, oraz pierwszorzędna obsada śpiewacza z Stani Zawadzką w roli tytułowej zapewniają długi żywot „Adrianny” na naszej scenie.

Próby pod osobistym kierownictwem dyr. Dr. Z. Latoszewskiego, który operę tę poprowadzi, dobiegają końca.

Bilety są już do nabycia w firmie A. Szejbrowski, ul. Pierackiego 20, tel. 56-38.

ją również do innych miejscowości. — Stwierdzono, że byli oni w Bydgoszczy, Inowrocławiu, Szamotułach i Swarzędzu. (kl)

— * **Pocztowy komitet L. O. P. P. przy pracy.** Pracownicy pocztowi poznańskiej dyrekcji w liczbie około 4000 należą do L. O. P. P. Ostatnio zorganizowano dwa kursy opłg. III kat. dla członków, podczas których przeszkolono 80 członków jako instruktorów.

— * **Skończymy raz z plagą spóźniania się.** Niejednokrotnie jesteśmy świadkami, że różne zbrania, obchody czy akademie odbywają się z opóźnieniem, nie raz nawet dość poważnym. Ostatnio byliśmy świadkami, że zbranie, odbywane w nieodpowiednich warunkach, na sali było bowiem przeraźliwie zimno, opóźniło się o przeszło pół godziny. A co było powodem tego? Nasza publiczność, która w przekonaniu, że zbranie nigdy nie zaczyna się punktualnie, spóźniła się. — Z tą wadą trzeba wreszcie skończyć. Ale nietylko chodzi o to, abyśmy się sami nie spóźniali, ale też i o wpajanie zasad punktualności naszym następcom, inaczej bowiem nie położymy kresu plagie, jaka stała się u nas powszechną. Nauczycielstwo ma tutaj widoczne pole do działania, krzewiąc wśród młodzieży obok innych zasad i punktualność. Również i organizacje młodzieży pozaszkolnej mogą zdziałać pod tym względem bardzo wiele. (sk)

— * **Z targu.** Dnia 18 bm. na pl. Sapieżyńskim placu (w złotych za pół kg. wzgl. za sztukę): Nasiona: masło wiejskie 1.60—1.70, masło mlecz. 1.70—1.80, twaróg 0.30—0.35, śmietana (litr) 1.40—1.60, mleko (litr) 0.22—0.26, jaja z wapna (mdl.) 1.40—1.50, jaja świeże (mendel) 1.60—1.80.

Drób i dziczyzna: kura 1.60—2.50, kaczka 2—3.50, geś 3—5, gołobie (para) 0.90—1.20, indyk 3.50—6, kurczeta (para) 1.80—3.20, kuropatwy (para) 1.60—1.80, perlice 2.00—2.25, bażant 2.00—2.60, zajac 2.00—3.20, królik 1.00.

Mięso: wieprzowina 0.60—0.70, wołowina 0.70—0.90, cielęcina 0.60—1.20, skopowina 0.70—0.80, kozina 0.50—0.70, słonina 0.90, smalec 1.30.

(sztuka) 20—60; kapusta (gl.): biała 10—20, włoska 15—20, miodra 20—40; jarmuż 15.

Owoce: ow. susz. 0.60—1, jabłka 0.20—0.60, winogrona 0.90—1.20, orzechy włoskie 1.30—1.40, laskowe 1.20—1.60; cytryna 15 (4 sztuki 50), pomarańczę. 15—20, figi 1. (hu)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Ofiara oszusta.** W związku z naszą notatką o „pomysłowych oszustwach”, informuje nas p. Tadeusz Sadowicz (ul. Małeckiego 23), iż syn jego Henryk zaciepiony został na ulicy przez jakiegoś osobnika, który obiecał mu złotego za oddanie karteczki piekarzowi Mrugałskiemu i przyniesienie mu od Mrugałskiego 10 zł oraz 20 ciastek. Niedoświadczony chłopiec stał się ślepem narzędziem w ręku oszusta.

— * **Gesi przyplęły Wartę.** Do położonej nad Wartą składnicy materiałów opałowych p. Wojciecha Wawrzyniaka przy ul. Ewangelickiej 1 przybłąkali się 4 gesi, które prawdopodobnie przyplęły Wartę. Właściciel gesi może się zgłosić po ich odbiór w komisariacie I. (kl)

— * **Ujęcie włamywaczy.** Z piwnicy p. Teofili Hoffman przy ul. Warszawskiej nr. 3 skradziono 14 słojów z zaprawami i kilka kilogramów jabłek. Podczas natychmiast wszczętych dochodzeń ujęto jako sprawców włamania: Józefa Balczyńskiego (ul. Warszawska 2), Franciszka Stalińskiego (Warszawska 9) i Edmunda Stachowiaka bez stałego mieszkania. — Skradziony towar znaleziono u pasera Łabędzińskiego, mieszkającego w barakach za Bramą Warszawską. (kl)

— * **Ujęty podczas patrolu.** Podczas patrolu policyjnego komisariatu I ujęto wieczorem 20-letniego drukarza Antoniego Kazimierza Łęckiego z Poznania (ul. Mostowa 26). Odebrano mu większą ilość bielizny i odzieży, skradzionej, jak on zeznał, na ul. Wronieckiej. (kl)

— * **Bójka szwagrów.** Na Wildzie doszło do bójki pomiędzy dwoma szwagrami. Jeden z nich, 35-letni Edward Jeliński (ul. Strumykowa 18) został poraniony dotkliwie w głowę. Po opatrunku przez pogotowie p. Jelińskiego pozostawiono w leczeniu domowym. (kl)

— * **Przytrzymanie „wyrywaczy” torebek.** Przed kilku dniami przy zbiegu ul. Wielkiej i Szewskiej dwóch osobników wyrwało torebkę p. Jolancie Napieral-

Ona: Jaka szkoda, że Teofil wyemigrował do Ameryki.

On: Szkoda, zawsze miał w domu dobry koniak — Koniak Saumon Jubilat.

Kantorowicza koniak Saumon Jubilat — naturalny i tani!

Pg 7160-46.20

Uroczystości oficjalne 27 grudnia

Program obchodu oficjalnego w dniu 27 b. m. został ustalony następująco: Rano przybywa gen. inspektor sił zbrojnych gen. Rydz-Śmigły, poczem nabożeństwo we Farze o 9.15, a w kościele Bernardynów o 9.30; o godz. 11 defilada, którą odbierze gen. Rydz-Śmigły; o godzinie 16 raport na placu Wolności i przemówienie gen. Rydza-Śmigłego; następnie modlitwa przy pomniku Wdzięczności i udanie się na groby powstańców na cmentarz górczyński; o godz. 19 oficjalna akademja w auli uniwersyteckiej; w nocy wyjazd gen. inspektora armji.

skiej. Obecnie okazało się, że kradzieży tej dopuścili się Stefan Halasz (W. Garbary 32) i Antoni Zuber (Zwierzyniecka 18). Są oni znani jako notoryczni kłódkarze, nie karani, wyrwywacze torebek damskich. P. Napieralska poznała ich jako napaśników. Tak Halasza, jak i Zubera oddawiono do sądu grodzkiego. (kl)

— * **Rewolwer w ręku pijanego** W restauracji „Zagłoba” na św. Marcynie szofer Józef Dudziński (ul. Strzelecka 25) wszczął awanturę z zatrudnionym w lokalu kelnerem Franciszkiem Fazderskim. W pewnej chwili Dudziński strzelił z rewolweru w kierunku pomocnika gastronomicznego. Strzał na szczęście chybił. Podczas rewizji osobistej u Dudzińskiego, który nadużył alkoholu, znaleziono preł ołowiany i palkę wykrójoną z opony samochodowej. Oprócz palek, policja zajęła broń palną. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

— * **Wyrok na mordercę śp. por. Skowrońskiego zatwierdzony.** Przed niedawnym czasem donosiliśmy o zasadzeniu potwornego mordercy, ślusarza Jana Wróbla z Tczewa, który w dniu 18 lipca r. b. w nocy w bestjałski sposób mandoliną zamordował oficera W. P. śp. porucznika Aleksandra Skowrońskiego z 2 batalionu strzelców w Tczewie, na 6 lat bezwzględnej więzienia. Wyrok ten obecnie instancja apelacyjna zatwierdziła w całej rozciągłości. (at)

Nowe dzwony w Szaradowie

Parafia w Szaradowie, pow. szubińskiego, obchodziła w dzień odpustu św. Mikołaja piękną uroczystość poświęcenia trzech nowych dzwonów, których brak odczuwano od szeregu lat. Dzięki staraniom obecnego duszpasterza ks. Maksymiljana Perskiego, parafianie doczekali się pięknych, nowych dzwonów. W uroczystości poświęcenia brały udział wszystkie miejscowe stowarzyszenia oraz księża proboszczowie z okolicznych parafij.

Nadmienić należy, że dzwony w tonie H—D—H, wykonano kosztem patrona i ofiarnych parafjan we firmie A. Białkowski, ul. Strumykowa 8.

Składki i pokwitowania

Na chleb św. Antoniego: Czesława Haydukówna z okazji wygranej na loterii, 30 zł; — razem z poprzednio pokwitowaniami 55,50 zł. — Dnia 17 grudnia rb. wypłaciliśmy Siostrze Henryce 55,50 zł. — Na nowo złożono: W. F. z podziękowaniem za otrzymane laski, z prośbą o dalsze, 2 zł; razem 2 zł.

Na pomnik Serca Jezusowego: Czesława Haydukówna z okazji wygranej na loterii 5 zł; — razem z poprzednio pokwitowaniami 305,90 zł.

Na biednych i bezdomnych parafji św. Jana na Komandorji: Czesława Haydukówna z okazji wygranej na loterii 5 zł; — razem z poprzednio pokwit. 47 zł.

Dla chorego inwalidy na podróż do groty Matki Boskiej w Lourdes: Czesława Haydukówna z okazji wygranej na loterii 5 zł; — Tomczakowie 1 zł; — M. K. 3 zł; — razem z poprzednio pokwitowaniami 41,50 zł.

Zamknięcie przewodu i wyrok w procesie leszczyńskim

Dalsze zeznania biegłych — Przemówienie prokuratora i obrońców — Publikacja wyroku o północy

Leszno. (Tel. wł.). Po wznowieniu rozprawy w poniedziałek, 16 b. m. o godz. 9.30 sąd przesłuchał dodatkowo świadka Bryzego, który zawierał umowę w sprawie weksli.

Następnie składał swe orzeczenie biegły Kołodziej z Poznania. Podzielił on działalność w Banku Ludowym na dwa okresy. Przed przybyciem dyrektora Olszewskiego oraz czas jego urzędowania i następne. W pierwszym okresie praca banku rozwijała się jak napomyślnej. Dyr. Olszewski po objęciu urzędu wykazał początkowo wielką inicjatywę. Zaprowadził podwójną księgowość oraz jak z niej wynikało, wybitnie podniósł obroty banku. Rada patronatu miała do dyr. Olszewskiego całkowite zaufanie i wyrażała o nim jak najlepszą opinię, ponieważ księgowość zestawiania i bilanse, jakie Olszewski przedstawiał, wykazywała intensywną działalność banku, wyróżniającego się z pośród innych instytucji. Tymczasem księgowość dyr. Olszewskiego była klasycznym przykładem księgowości fałszerkiej. Podstawą malwersacji były fikcyjne konta, z których Olszewski dowolnie czerpał, nie będąc przez nikogo kontrolowanym. Po przerwie obiadowej biegły Kołodziej składa wyjaśnienia co do szeregu zawyżonych pozycji bankowych. Z obliczeń wynika, że dyr. Olszewski poszkodował Bank Ludowy na sumę 57,974.96 zł.

Co do oskarżonego Pawlaczyka, biegły stwierdza, że sprzeniewierzył on łącznie sumę 78,465,54 zł z czego prawomocnie zasądzono go już za defraudację 30 tysięcy złotych. Cięża na nim zatem jeszcze odpowiedzialność za 48,465,57 zł. Następnie biegły omawia sprawę t. zw. dublo-weksli, dotyczącą się działalności zarządu Banku Ludowego w osobach oskarżonych Bajona, Przewoźniaka i Krajewicza. Biegły stwierdza, że oskarżeni ci wykazali jak najdalej idące dobre chęci celem spłacenia zobowiązań wekslowych banku, oraz, że starali się prowadzić gospodarkę przy jak najmniejszym nakładzie kosztów administracyjnych. Następnie sąd przesłuchał świadka Wieckiego, który zeznał w sprawie swego konta. Świadek stwierdził, że dyr. Olszewski podjął swego czasu z jego konta 800 zł, a interpelowany przez żonę świadka oświadczył: — O psiakrew, zapomniałem, trzeba mi było pieniędzy na imieniny, więc podjąłem z konta pani 800 złotych. No ale jakoś to zafatwimy.

We wtorek, 17 bm. sąd powołał dodatkowo świadka Sylwina Wiecką, która potwierdziła poprzednie zeznania męża oraz złożyła wyjaśnienia w sprawie swego konta. Świadek była przewodniczącą Bractwa Matek Żywego Różańca, które otworzyło sobie w Banku Ludowym rachunek z wkładem 1.700 zł. Z tej sumy Bractwo wypłaciło zapomogi rodzinom zmarłych członków. Z tego to właśnie konta dyr. Olszewski podjął wyżej wymienioną sumę. Gdy świadek, oburzona takim

postępowaniem, poskarżyła się jednemu z członków rady nadzorczej, ten oburzył się, twierdząc, że p. Wiecka oczernia dyr. Olszewskiego. Świadek na pokrycie owych 800 zł musiała sprzedać meble, resztę zaś sumy podjęła z banku i ulokowała ją w Miejskiej K. K. O.

W dalszym ciągu sąd badał protokół i dowody rzeczowe, przyczem biegły wyjaśnia, które sumy zostały zdefraudowane, a które nie były zaksięgowane.

O godz. 15 zabrał głos prokurator Stanek, który na podstawie przewodu sądowego poparł akt oskarżenia i prosił o surowy wymiar kary dla wszystkich oskarżonych. Z kolei przemawiał adv. Krause, obrońca oskarżonego Rychlickiego, który usiłował wykazać niewinność swego klienta, twierdząc, iż działał on zawsze w dobrej wierze. Z kolei przemawiali następni obrońcy adv. Majchrzycki i aplikant Juszczyk, którzy w wywodach swych również prosili o uniewinnienie swych mandantów.

Następnie sąd udzielił głosu oskarżonym, którzy w „ostatnim słowie” prosili o uniewinnienie i podawali dodatkowe wyjaśnienia odnośnie do poszczególnie zarzucanych im czynów. Na-

stępnie sąd o godz. 19 przerwał rozprawę i zapowiedział ogłoszenie wyroku o godz. 22.30.

PUBLIKACJA WYROKU

Leszno. (Tel. wł.) Na 15 minut przed północą przewodniczący, sędzia okręgowy dr. Woźniak, rozpoczął odczytywanie wyroku, mocą którego oskarżony Rychlicki skazany został na 3 lata i 3 mies. więzienia, Bresiński na 2 lata 3 mies. i Pawelczyk na 3 lata i 7 mies. z tem, że ostatni posiada wyrok prawomocny dotąd nieodcierpiany na 1 rok 7 mies.

Reszta podsądnych i to: osk. Bajona, Przewoźniaka, Krajewicza oraz Bukiewiczową-Salińską sąd uniewinnił.

Po odczytaniu motywów wyroku prokurator Stanek postawił wniosek o natychmiastowe zastosowanie aresztu do podsądnych Rychlickiego, Bresińskiego i Pawelczyka. Sąd udaje się na naradę, poczem ze względu na bliskość granicy i możliwość ucieczki zgodnie z wnioskiem prokuratora zarządza natychmiastowe przytrzymanie, poczem oskarżonych odprowadzono do aresztu.

Wszyscy skazani zapowiedzieli apelację.

Z WIELKOPOLSKI

Bydgoszcz. Przy budowie nowej linii tramwajowej na Bielawki nastąpiła przerwa z powodu zmarznięcia ziemi i niemożności prowadzenia robót. Wobec tego projektowane uruchomienie tramwaju jeszcze przed nowym rokiem nie będzie mogło dojść do skutku.

W godzinach wieczornych dokonano na ul. Długiej i kilku sąsiednich zamazania sztydów i okien w składach żydowskich. Policja mimo dochodzeń nie zdołała ujawnić sprawców.

Policji bydgoskiej udało się złapać na gorącym uczynku bandę złodziejską, składającą się z czterech osób: Jana i Władysława Drażków, Jana Muchy i Gertrudy Welke. Banda ta zakradła się do składu spożywczego Kazimierza Bronza przy Zbożowym Rynku i zalaadowała skradzionymi towarami 3 worki. Na alarm stróża nocnego, który zauważył kradzież, nadbiegł patrol policyjny i ujął złodziei.

Czarnków. Na posiedzeniu sekcji międzyuczelnianej szkół czarnkowskich uchwalono zorganizować w lutym 1936 r. wystawę regionalną pow. czarnkowskiego i przyległych powiatów. Prace przygotowawcze spoczywają w rękach pp. prof. Grzegorzewskiego, Janitza, Szpakowskiej i Przybylskiego.

Z inicjatywy Pań św. Winc. a Paulo tegoroczny „bazar gwiazdkowy” otwarty był od soboty do poniedziałku włącznie i cieszył się, jak zwykle, dużą frekwencją.

W tym miesiącu rozpoczęła się akcja dożywiania dzieci bezrobotnych w kuchni dla ubogich. (cn)

Kościan. Towarzystwo Powstańców urządziło nadzw. walne zebranie, któremu przewodniczył p. Toperek. W zebraniu wzięli udział członkowie gl. zarządu T. P. W. w osobach pp. Kordyli, Anioły i Smołyńskiego. Po wygłoszonych 2 referatach o konieczności stworzenia jednej silnej organizacji b. powstańców wkłp. z roku 1918/19 uchwalono jednogłośnie zmienić dotychczasową nazwę na „Towarzystwo Powstańców Wielkopolskich z roku 1918/19 w Poznaniu koło Kościan”. Dla przeprowadzenia ewidencji wszystkich b. powstańców sekretarjat koła czynny jest w hotelu „Victoria” w środy, soboty i niedziele w godzinach wieczornych.

Z dniem 1. 1. 36. opuszcza tutejszą parafję ks. mansj. Józef Echaust i obejmuje stanowisko proboszcza w Skokach. Ks. Echaust w ciągu 3-letniego pobytu w Kościanie zjednał sobie wszystkich parafjan jako dobry i wzorowy kapłan-kaznodzieja i gorliwy społecznik. Ks. prob. Echaustowi życzyć należy na nowej placówce wszelkiej pomyślności.

Dorocznym zwyczajem urzęda komenda hufca harcerek w składzie przy hotelu „Victoria” przedświąteczny bazar gwiazdkowy, który trwać będzie do 22 b. m. Bazar jest połączony z wystawą lalek w strojach regionalnych.

Leszno. Publiczne posiedzenie rady miejskiej odbędzie się w ratuszu w czwartek, 19 b. m., o godz. 19.15.

Zebrań protestacyjnych Zw. Zaw. Prac. Kup., Przem., Bank. i Biur. przeciw dekretowi o czasie otwarcia składów do godz. 21 w soboty i dni przedświąteczne, odbyło się w ub. niedziele przy licznych udziałach członków i zainteresowanych w hotelu Polskim. Referat wygłosił p. Kernel, prezes oddz. Odpowiednia rezolucja protestacyjną wysłano do centrali w Poznaniu. (lh)

Mogilno. Na ost. posiedzeniu rady miejskiej referował sprawozdanie rachunkowe p. Szymkowiak, z którego wynikało, że budżet wydatków administr. został przekroczony o sumę 14 tys. zł. Nad tą sprawą wywiązała się ostra dyskusja, w której radni narodowi krytykowali burm. Tyczewskiego, który bez wiedzy zarządu miejskiego i rady miejskiej przekroczył w wydatkach kilka pozycji budżet. Burmistrzowi nie udzielono pokwitowania, a z tego na rady miejskiej wybrano specjalną komisję, celem dokładnego zbadania sprawy przekroczenia budżetu. W skład tej komisji weszli pp. Szymkowiak, Podolski, Pawłowski, Olejniczak i Feicht. Następnie rada miejska uchwałała dodatki do podatków państw. Poza porządkiem obrad wniesiono interpelację w sprawie korzystania z gazu świetlnego przez urzędników zarządu miejskiego, którzy od roku przeszło nie płać za używanie gazu. W końcu stawiono wniosek o wybór wspólnej komisji, celem zbadania budżetu, czy niema przekroczeń i w roku bieżącym. (ow)

Ostrów. P. Kruszyńska uzyskała na uniwersytecie pozn. dyplom magistra filozofii oraz filologii francuskiej.

Łazienki ubezpieczalni w okresie przedświątecznym czynne są codziennie od godz. 10 do 20 za wyjątkiem niedziel.

Krajowy Związek Hodowców Morwy i Jedwabników z siedzibą w Ostrowie i prawem tworzenia oddziałów w innych miastach, powołano tu do życia.

Rejestr dzieci ociemniałych lub w wysokim stopniu słabo widzących od lat 6 do 12 i dzieci głuchoniemych od lat 7—15 zarządził burmistrz miasta.

Kurs 5-dniowy dla instruktorek świetlic Młodych Polek okr. ostrowskiego odbył się przy udziale 56 uczestniczek. Kurs otworzył ks. asystent Andrzejewski, referaty wygłaszał p. Bogdanowiczówna z centrali K. S. M. z. w Poznaniu, p. prof. Dobska, p. Pawłowska, reżyser teatru p. Zbierzyński, p. Porankiewicz i członkinie pp. Ceglanka i Sztypierówna.

Kilka rowerów pochodzących z kradzieży przytrzymała policja. Poszkodowani mogą je odebrać w tut. komisariacie. (os)

Września. Wieczór gwiazdkowy „ochrony” odbędzie się 22 b. m. o 7.30 w sali „Pod białym orłem” z bardzo urozmaiconym programem, którego wykonawcami będą nasi „milusińscy”.

Tow. Przemysłowców urzęda w Nowy Rok w sali Hotelu Polskiego przedstawienie. mianowicie odegrana zostanie głośna sztuka Rydla „Betelem Polskie”. Dochód z tego przedstawienia przeznaczony jest na budowę kościoła.

Dyżur nocny aptek wrzesińskich: od 14. XII. do 20. XII. włącznie Stara Apteka. — Dyżur nocny dla członków Ubezpiecz. Spół. ma od 16. XII. dr. Uliaszewski. (r. w.)

Z POMORZA

Toruń. Na zarządzenie Pom. Okr. Zw. Bokserskiego miały się odbyć w Toruniu 14 i 15 b. m. eliminacyjne zawody bokserskie z udziałem wszystkich najlepszych pięściarzy Pomorza. Organizacja zawodów zlecona została przez W. K. S. „Gryfowi”. Tymczasem „Astorja” bydgoska oraz „Gedania” walczyły w sobotę w Gdańsku, a w Toruniu stanęli do eliminacji tylko zawodnicy „Polonii” bydgoskiej, G. K. S. i Z. S. grudziądzkiego oraz toruńskiego „Gryfu”. Odbyło się tylko sześć walk, co wywołało wielkie niezadowolenie wśród publiczności. Zawody eliminacyjne skończyły się fiaskiem.

W parku miejskim przy ul. Klonowicza usiłowała popełnić samobójstwo niejaką Sowińska Stefania, lat 27, wypijając większą ilość lizolu. Samobójczynek odstawiono do szpitala miejskiego.

Odbyło się konstytucyjne posiedzenie Rady Okr. Zw. Spółdz. Roln. i Zarob.-Gosp. Prezesem wybrano ks. Feliksa Bolta. Delegatami do Rady Głównej Związku zostali wybrani: ks. Bolt i p. Sierszeński.

Dnia 14 b. m. odbyła się uroczystość rozdania nagród ofiarowanych przez rząd francuski dla najlepszych uczestników kursów. Na uroczystość z Gdyni, który rozdał nagrody, p. Gauthier z Gdyni, który rozdał nagrody, p. Gauthier wygłosił odczyt. Lokal Stow. Polsko-Francuskiego podczas uroczystości udekorowany był barwami narodowymi polskimi i francuskimi.

W dniach od 15—22 b. m. harcerki hufca toruńskiego zorganizowały w Domu Społecznym Kiermasz Gwiazdkowy.

Z GDYNI I WYBRZEŻA

Gdynia. Jak już donosiliśmy, w ub. niedziele urządzono na terenie Gdyni akcję, skierowaną przeciwko zalewowi żydowskiemu. Akcja utrzymana była w ramach obowiązujących ustaw i ograniczała się do rozdawania ulotek oraz przejeżdżania przez ulice wozów, przybranych w transparenty z odpowiednimi napisami. Na właścicieli wozów spisano protokoły i nakazano im, aby zaprzestali przejeżdżania przez ulice. Dowiadujemy się, że inicjatywa do paraliżowania więcej niż lojalnej akcji przeciwyżydowskiej, wyszła z komisariatu rządu.

Gdańsk. Prasa zauważa, że miniona niedziela zawiadła nadzieje kupiectwa gdańskiego na całej linii. Obroty w sklepach nie osiągnęły połowy zesłorocznych, ludność nie czyni zakupów gwiazdkowych. Jako dowód zubożenia wolnego miasta przytacza się również fakt, że dru-

Już w piątek, dnia 20 grudnia — ukaże się wielki 36-stronicowy numer gwiazdkowy

„ILUSTRACJI POLSKIEJ”

z kolorową stroną tytułową i zawierać będzie m. in.:

„Pójdźmy aż do Betlehem”

Co mówią najnowsze badania naukowe o środowisku betlehemeńskim i o zdarzeniach, jakie poprzedziły i towarzyszyły narodzinom Chrystusa.

Napisał ks. dr. Witold Gronkowski

„Dola niedola wiejskiego kościółka”

(Skoraszewice w Wielkopolsce)

Dzieje jednego z najbardziej uroczych kościółków modrzewiowych, z pięknym obrazem Bożego Narodzenia w ołtarzu o wielkiej wartości artystycznej.

Napisał i fotograf. C. T. Prausmüller

„Anielska żona demonicznego poety”

Z cyklu reportaży historycznych „Ilustracji Polskiej”, całość w jednym numerze.

Obrazki z poznańskiego życia za pobytu znakomitego poety i pisarza niemieckiego E. T. A. Hoffmanna, oraz dzieje jego miłości i małżeństwa z piękną Michaliną Trzciska. Po raz pierwszy reprodukujemy nieznaną autoportret wraz z żoną, tysonowany przez E. T. A. Hoffmanna.

Napisała Marja Wicherkiewiczowa

„Ostatni wybuch Etny”

Ciekawy faktomontaż z dramatycznego wybuchu Etny i zasypania Mascali w listopadzie 1928 r. oraz obecna odbudowa miasta i nowe groźby wulkanu.

Napisał i fotografował A. Kawczyński

„Skąd się to wzięło...?”

Dziwny montaż dawnych rysunków i świeżych fotografii, oraz

„Nasz rysownik Mirski rozdał podarki świąteczne”

Dwa feljetyony rysunkowe, które rozśmieszają i zabawią wszystkich.

„Drzewko Bożego Narodzenia”

Kaktus, który rozkwita co rok na gwiazdkę.

Napisał Witold Alkiewicz

Pozatem zwykła treść numeru, aktualności, odcinek powieści, mody, szarady, humor, konkurs fotograficzny, obfita strona młodzieży i t. d. zg 493/4

Cena nie podwyższona
45 groszy

karnie ograniczyły ilość wydawanych corocznie kalendarzy, a księga adresowa na r. 1936 wogóle nie zostanie wydana.

W Mariensee (pow. gdański weżyński) wybuchł pożar w zabudowaniach dominjalnych, które są własnością senatu. Ogień zniszczył dom mieszkalny, w którym zamieszkiwało 7 rodzin. Mimo energicznej akcji straży pożarnej niczego uratować nie zdołano. Przyczyną pożaru nie ustalono.

JARMARKI

Gostyń. W czwartek, 19 grudnia jarmark na konie i bydło.

Kórnik. W czwartek, 19 grudnia jarmark ogólny. Spęd zwierząt raziowych dozwoływany.

Powiad. W czwartek, 19 grudnia jarmark ogólny.

Pniewy. W czwartek 19 bm. jarmark kramny oraz na konie i bydło.

Swarzędz. W czwartek, 19 grudnia odbędzie się jarmark ogólny.

Wronki. W czwartek, 19. bm. jarmark ogólny na konie, bydło, świnie, kozy, drób, artykuły rolnicze i towary kramarskie.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi.

Dnia 17 b. m. wywieziono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

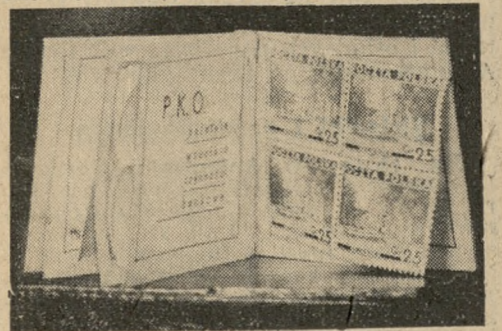
Kup. Bol. Strzałkowski i ksiązk. Kazim. Wiaranowska w Dolsku; handl. Miecz. Plewa i sten. Walerja Kozłowska; ksiązk. Eug. Cielanowski i sten. Stan. Robakowska; kuch. Jan Nijak i kuch. Hel. Kosiak; tok. Józ. Miedzianowski i biur. Marta Decke; rob. Sylw. Michalski i służ. Pel. Grochowa.

Zgony:

Dnia 17 grudnia 1935 r. zapisano następujące zgony: Józef Zieliński, inwalida wojenny, 49 lat; Leokadja Cichocka z domu Niksdorf, 46 lat; Marja Rutkowska, ksiązkowa, 57 lat; Stanisława Beger, bez zawodu, 55 lat; Wawrzyn Filipiak, dorożkarz, 71 lat; Sylwester Ścigała, 1 godz.; Stefan Mołski, właściciel domu, 57 lat.

Sprzedż karnecek ze znaczkami pocztowymi

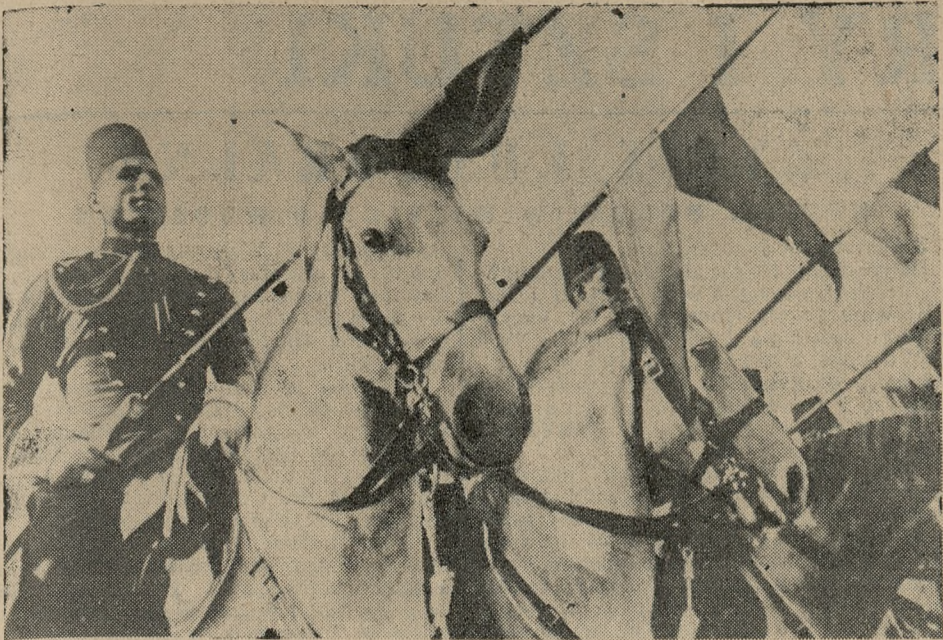
W związku z naszą notatką o sprzedaży znaczków pocztowych w karnecech, dowiadujemy się, że sprzedaż tych karnecek będzie ograniczona. Nabyć będzie można tylko w urzędach pocztowych I i II klasy, do których należą urzędy pocztowe w Poznaniu: 1, 3 i 9 oraz w Inowrocławiu, Ostrowie, Gnieźnie, Lesz-

Karnecek ze znaczkami

nie i Krotoszynie. O ileby karnecki cieszyły się powodzeniem, sprzedaż ich rozszerzona będzie na wszystkie urzędy i kioski pocztowe. Karnecki pojawiają się w sprzedaży w piątek, dnia 20 bm. Zawierają one trzy gatunki znaczków nowej edycji po 10, 15 i 25 groszy. Cena zakupu wynosić będzie 2 zł, co się równa właściwej wartości znaczków.

Karnecki poza znaczkami, zawierają hasła oszczędnościowe. (wel)

Gwardja króla egipskiego Fuada I. posiada wspaniałe, pełnokrwiste araby.

Tragiczny milioner

Zadowolony człowiek — Oszałamiająca wiadomość — Smutny epilog

Najbardziej wstrząsające dramaty pisze samo życie. Znajdujemy je zazwyczaj streszczone w kilkunastu wierszach „Drobnych wiadomości” dziennika. Dla pisarza jest tu niewyczerpane źródło „tematów”.

A teraz wnikiwniej głębiej w treść takiej drobnej notatki jednej z gazet angielskich:

W stolarni więzienia w Pembroke pracowała zwykłym trybem. Utrzymywana surowym regulaminem, bezgłówna ciszę, przerywał tylko poświst hebla i miarowy stuk młotków. Na twarzy pochylonego nad warsztatem więźnia, Johna Kesten, gościł uśmiech zadowolenia. Bo też, prawdą a Bogiem, czy źle mu tutaj? Dano mu pracę, karmią iienajgorzej; ma dach nad głową!... Tu jednak z pewnym lękiem więzień uprzytomnił sobie, że znaczna część zaaplikowanej mu za napad rabunkowy kary, ma już poza sobą. Przeszedł go lekki dreszcz: co się z nim stanie, gdy opuści te mury? Czy znów, jako bezrobotny, zmuszony będzie tulać się o chłodzie i głodzie po tym strasznym, bezlitosnym świecie? O znalezieniu pracy on, przestępca, skazany za rabunek, marzyć nie może. Kiedy miliony ludzi o nieskazitelnej przeszłości w przymusowej bezczynności przymierają, głodem!... Czyż nie jest możliwym, że instynkt samozachowawczy nakazuje mu znów napasać i ograbić jaką ofiarę, a może i... zabić!... Wówczas już nie go od szubienicy nie uratuje! „Eh! Co tam mroczyc sobie głowę!” — zakończył swe rozmyślenia Kesten, ocierając ręką pot z czoła — „przebież mam przed sobą jeszcze cały szereg lat! Byle mnie nie chciano „uszcześliwić” skróceniem kary za dobre sprawowanie lub jakąś tam amnestją!...”

Po chwili pochylił znów hebel — gdy w tem usłyszał wywołane swoje nazwisko. Podniósłszy głowę, ujrzał stojącą w drzwiach sali postać głównego dozorcę. „John Kesten — to wy?” Na potakującą odpowiedź podchodzącego więźnia, funkcjonariusz rozkazał: „Iść ze mną!” Przechodzili długie korytarze, mijali niezliczone cele. Kesten szedł pół przytomny. Wzrastający niepokój ścisłał mu serce i sznurował gardło tak, że nie był zdolny wykrztusić zapytania: „Dokąd idą? Czego chcą od niego?” Niesamowity lek począł ustępować dopiero, kiedy dozorca, zwalnając kroku, rzekł przyciszonym głosem: „No, wiesz, Kesten!” Teraz ogarnęło skazańca niepomierne zdumienie: czego on mu wieszkuje? I jednocześnie wzbudził się niepokój: czyba nie przedterminowego zwolnienia? To byłoby wprost straszne!...

Ale oto weszli do gabinetu dyrektora więzienia. Gromowładny siedział przy biurku, trzymając w ręku jakieś papiery. Wskazując na nie, począł coś mówić, lecz Kesten słów jego nie pojmował. Więc dyrektor powtórzył raz jeszcze komunikat, wymawiając głośno i dobitnie każdy wyraz. Teraz skazaniec nareszcie pojął, że w Ameryce umarł daleki jego krewny, pozostawiając mu schedę w wysokości... ponad milion dolarów! Oszołomiony więzień słyszał jeszcze tylko dochodzący go, niby z oddali, głos swego zwierzchnika: „A więc, Kesten, będziecie bogatym człowiekiem po wyjściu z więzienia — za lat dziesięć!” A potem jęły się dziać jakieś niesamowite rzeczy: pokój zalala purpurowa fala, unosząc dyrektora wraz z biurkiem na swym rozkołysanym grzbiecie... W pewnej chwili rozległ się głuchy łoskot: to Kesten runął zemdłony na ziemię.

Po upływie paru dni, tragiczny „milio-

ner” zjawił się znów w gabinecie dyrektora i, kornie schylony, począł mówić: „Łaskawy i dobry panie dyrektorze! Powiedział mi pan, że jestem bogaty, że mam milion... chcę teraz dobrze czynić i ludzi uszcześliwiać. Nie potrzebuję już rabować, jak wtenczas — z głodu i nędzy. Błagam pana, pomóż mi pan!”

„Nie nie rozumiem! O co wam chodzi, John Kesten?” zapytał surowo dyrektor. Skazaniec wyprostował się; zle ognie zabłysły mu w oczach:

„Chcę być zwolnionym i to natychmiast, dziś jeszcze! Tu nie jest miejsce dla milionera, przyszłego dobroczyńcy ludzkości!”

Dyrektor powstał z fotelu i skinał na obecnych dozorców: „Nie będziemy się z nim długo bawić! Zamknąć go na trzy doby w pojedynczej celi z twardym łóżem. Potem zbada go psychiatra. Ten milion uderzył mi: jakoś do głowy. Odprowadzić!”

A oto końcowe zdanie notatki dziennikarskiej: „...Nazajutrz w celi znalezione skazańca powieszono na sznurze skróconym ze strzępów odzieży więziennej.”

Kr.

Z naszej przyrody

Zwiększające się zainteresowanie przyrodą — Przyroda i kultura — Zanik wiary w postępku piękna i dobra — Krwawe cienie wielkiej wojny — Jej wpływ deprawujący — Odslonienie rąbka zwierzęcości ludzkiej natury — Maeterlinck o pochodzeniu z innych planet — Marzenia naszych filozofów i „Królestwo Boże” na ziemi — Co charakteryzuje także nasz poziom przyziemny? — Uroda przyrody w zimie.

Coraz żywsze zainteresowanie zaznacza przyroda, tak w prasie, jak i w literaturze. Wygłasza się odczyty na temat kultury i przyrody, ujawnia się bliski stosunek pomiędzy przyrodą a kulturą i wyraża się przekonanie, że stan obecny zagraża — kulturze wogóle.

Jest faktem, że wiara w postęp piękna i dobra została zachwiana, podkopana została objawami pewnego zdziczenia i upadku moralnego całej ludzkości, który zadokumentował się w okrucieństwach i bestjalstwie zapasów wojennych.

Uświadomienie tego faktu czyż może wpływać inaczej, jak deprawującą, czy nie odsłoniło to rąbka zwierzęcej natury ludzkiej frapującą?

Mogłoby to posłużyć belgijskiemu filozofowi do twierdzenia, że nietylko owady pochodzą z jakiejś innej piekielnej planety, o czem mówi Maeterlinck, mając na uwadze bezprzykładne fakty okrucieństw owadów.

W marzenia naszych specjalnie filozofów, że ludzkość zbliża się do wytworzenia już tutaj na ziemi Królestwa Bożego („Polska Chrystusowa”) — trudno uwierzyć.

Nieustannie mnożą się protesty przeciwko bijącej w oczy deprawacji, w różny sposób się ujawniającej. Spo-

tykamy się istotnie z objawami upadku kultury i zagubienia drogi do postępu wiodącej. Dla określenia poziomu, na którym się dziś znajdujemy starczy wskazać na najnowszą poezję z jej dadaizmem na czele. Niedawno w sposób tak wyzwalający napiętnowano to ze strony bardzo poważnej w „Kurjerze Poznańskim”. Obawy musi budzić fakt ustosunkowania się do poezji sztuk plastycznych.

Lawrence twierdzi, że człowiek posiada swoje „ja” własne i „ja” motłochu. To „ja” motłochowe opanowało dzisiaj inteligencję i tak zwane wolne zawody, co jest faktem niepokojącym. Autor, który nie jest odosobniony, powiada, że to zainteresowanie się inteligencji, nie obejmuje zagadnień kulturalnych. Jest to pozornym zainteresowaniem się literaturą i sztuką. Powodzenie mają powieści, filmy, teatry, o ile ich treścią jest zmysłowość i erotyzm. Prawie cała masa powieści rozgrywa się na tle zmysłowości. Nie wolno tego objawu identyfikować z wykwitaniem życia kultury. Przeciwnie, zapowiada to jej upadek i rozkład.

Nie można też zaliczać do objawów dodatnich zainteresowanie dziesiątek tysięcy widzów na przykład widowiskami bokserskimi, co się dokumentuje coraz silniej w czasie ostatnim.

Są to objawy próżni energii duchowej, zaciemnienie celów idealnych. Shaw, którego umysł trzeźwy i sceptyczny wyklucza zaślepienie, drwiąco już dzisiaj mówi o zwycięstwie sił duchowych nad ślepe, mechaniczne

siłami. Wiary tej gasną ostatnie iskierki. Bagatelizowanie tych faktów powiększa niebezpieczeństwo katastrofalne, dlatego to należy z uznaniem mówić o apostołstwie powrotu do przyrody, tej mistrzyni życia.

W przyrodzie znajdujemy rozkosz bez podnieceń zmysłowych, bez przesyty, bez budzenia w sobie instynktów niskich i dzikich. Ot co mówią jej apostołowie: przyroda wychowuje ludzi dobrych i pięknych, uczy nas wartości czasu i pracy, czyni wytrwałymi.

Nawet w porze zimowej budujące daje nam widoki.

Odczuwamy bliskość duchową drzew, bliskość ptactwa, spokój życia kwiatów domowych. Srebrne, olbrzymie białodrzewia, jakby zwiane z orlich perci wieńczą brzegi naszej Warty, a za miesiąc już zjawiają się na przychaciach lilowo-białe śnieżki i przebiśniegi i rozpoczną kwitnąć korowody. Erel.

Na Gwiazdkę
— daruj praktycznie —
Fartuszki kolorowe, białe —
Płaszcz ochronne, damskie
i męskie — Bluzy cukiernicze,
rzeźniczkę i t. p.

B. Hildebrandt
Poznań, Stary Rynek 70/74
ng 18 9 49

Przedświąteczne przedstawienie dla Czytelników naszego pisma po cenach najniższych

„Miód kasztelański”, komedia w trzech aktach Józefa Ignacego Kraszewskiego. Osoby od strony lewej, siedzą: Kazimierz Korecki, Jadwiga Korecka; stoją: Halina Michalska, Józef Tyleczyński, Zdzisław Nowakowski, Halina Taborska, Zbigniew Koczanowicz.

W czwartek, 19 bm., o godz. 8.10 w Teatrze Nowym odbędzie się ostatnie przedświąteczne przedstawienie dla naszych Czytelników, na którym dana będzie nadzwyczaj wesoła komedia kontuszowa Józefa Ignacego Kraszewskiego „Miód kasztelański”. Komedia ta w bież. sezonie grana była wyłącznie na przedstawieniach szkolnych i ukaże się tylko raz jeden na przedstawieniu wieczornem po cenach najniższych od gr 50 do zł 1. Oplata za garderobę gr 20 od osoby.

Z pewnością Czytelnicy nasi z radością powitają zapowiedź tego przedstawienia i tłumnie pośpieszą po bilety, które sprzedaje administracja pisma naszego.

TEATR WESOŁA BANDA

ul. Fr. Ratajczaka 21 g. telefon 50-70

W czwartek, dnia 19 grudnia i dni następne
GWIAZDKA W BANDZIE

z udziałem Ludmiły Szreter, Leny Nester, Karola Hanusza baletu Tacyjan Wysockiej, oraz Michała Halisza, Stefana Laskowskiego, Mieczysława Rembosza, Zygmunta Wichlera i innych.

Codziennie 2 przedstawienia o godz. 7-mej i 9-tej, w soboty, niedziele i święta o godz. 6-tej i 8-mej. Bilety w cenie od 30 gr. do 2.70 zł w firmie Zygartowski. ng 5272

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

CO SŁYCHAĆ W ŚWIECIE KSIĄŻEK?

SZCZUCKIEJ „KRZYŻOWCY“

Przed paru laty ukazały się wspomnienia z podróży do Ziemi Świętej, zatytułowane „Patniczym szlakiem“ a mające za autorkę Zofję Kossak-Szczucką. Opisy takich pielgrzymek są liczne i, od notatek reporterskich aż po liryczne impresje, przebiegają całą gamę zamierzeń albo pretensyj pisarskich. To, co Kossak-Szczucka zawarła w „Patniczym szlaku“ stanęło odrazu na czele, tego szeregu, zajmując miejsce osobne. Kto wziął do rąk tę niedużą książkę, już jej chyba nie zamknął przed dotarciem do ostatniej kartki, tak jest pisana żywo, tak świeżym okiem patrzy autorka na rzeczywistość, z tak różnych stron do niej przystępuje. Utało się ostatnimi czasy wyrażenie „reportaż“. Zagranicą ma ono oddawna treść pojęciową dokładnie ustaloną, jako dzieło sztuki pisarskiej, w którym dziennikarska bystrość oka i wrażliwość na sprawy aktualne łączy się z wysoką kulturą pióra, z literackim kunsztem i smakiem. Książka Szczuckiej była pod tym względem przykładową i obok zapisków podróży Melchiora Wańkowicza reprezentuje na naszym gruncie ten rodzaj beletrystyki w sposób przedtem chyba niepraktykowany, a dotychczas nieprześcigniony.

Wszystko przemawia za tem, że podróż do Ziemi św. przyniosła Szczuckiej załazek dzieła, które ukazało się obecnie nakładem księgarni św. Wojciecha a ma za przedmiot pierwszą wyprawę krzyżową. Tę która doprowadziła w r. 1099 do utworzenia Królestwa Jerolimskiego, mającego przetrwać 200 lat, której heroldem był św. Bernard z Clairvaux, a której pamięć związała się z imieniem Gotfryda de Bouillon.

Czasy średniowiecza nie były już przedtem obce Kossak-Szczuckiej. W „Legnickim Polu“ już do nich sięgnęła i po wytrwałych studjach zdobyła materiał na obraz historyczny o dużym formacie i o pełni barw nie małej. Uznała to nietylko krytyka literacka, ale naukowa, podnosząc pełną zapału sumiennosc, jaką włożyła autorka w pracę nad źródłami historycznymi do opisywanej epoki. Nie inaczej postąpiła Kossak-Szczucka przy „Krzyżowcach“, jak świadczy w pierwszym tomie wyliczona długa lista źródeł, oraz zamykające każdy tom plany sytuacyjne i mapki pochodu krzyżowego. Na tej podstawie mogła na zapytanie „Ile jest w tem prawdy?“, które sama w zakończeniu powieści stawia, oświadczyć:

Sumiennie odpowiedzieć mogę, że prawie wszystkie fakty, oraz olbrzymia większość występujących osób są historyczne i autentyczne...

Z dat, zamieszczonych w zakończeniu ostatniego tomu wynika, że praca nad „Krzyżowcami“ zajęła Kossak-Szczuckiej kilka lat. Daty te są: 1930-1936.

Powieścią tą zajmie się oczywiście krytyka literacka a pewnie i historyczna. Te parę słów zapowiedzi należy się wszakże już teraz dziełu, które ukazało się właśnie na półkach księgarskich i z pewnością będzie zaliczone do niemałych wdarzeń literatury dnia dzisiejszego. Z poprzednich dzieł Kossak-Szczuckiej wiadomo, jak pisze ona barwnie, zajmująco, przejrzyście i jak żywymi rysują się na tle epoki wszystkie postacie, które postanowiła nam pokazać. Są to ludzie, których rozumiemy i przeglądamy — dna duszy — ludzie cali, z zaletami i z błędami człowieczymi, ludzie brylowaci, nie sylwetki czy bezkrwiste cienie. Wzycie się w cudzą psychikę, to najświetniejszy dar powieściopisarzkiego talentu, wymagający nietylko snucia konsekwencji z pewnych założeń, ale wyobraźni, intuicji. Kossak-Szczucka nieraz już ukazała się nam z tej strony, więc i tym razem z pewnością znajdzie wdzięcznych czytelników.

Aby w tym związku zaznaczyć jeden z ciekawych momentów, trzeba dodać, że w przedstawionej przez Szczucką krucjacie biorą udział także Polacy, rycerze polscy. Otóż żadne źródła nie przekazały nam ich imion, wiado mo tylko, że papież Urban drugi na synodzie w Clermont błogosławił, między innymi narodami, także krzyżowców Polaków. Tutaj więc wyobraźnia autorki znalazła wdzięczne pole.

L. R.

KSIAŻKI POD CHOINKĘ

Tegoroczny plon książek, wydanych w okresie przedgwiazdkowym bardzo jest obfity. I to dla różnego wieku czytelników: dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Księgarnia św. Wojciecha wydała dla młodzieży trzy książki: jedną tłumaczoną i dwie oryginalne. Książka włoskiego autora, Emila Salgari p. t.: „Król prerji“, przetłumaczona jest przede wszystkim dla chłopców, amatorów awanturnych przygód. Przygody te przeżywa bohater powieści, młody markiz, na lądzie i na morzu, na okrzęcie piratów i wśród Indian. Dla panienek znów odpowiednią lekturą jest powieść ks. E. Grylewicza p. t.: „Złota sieć“. Powieść to o przyjaźni, opartej na głębokich podstawach, łączącej ze sobą ludzi, niby złotą siecią. Dla starszej młodzieży nadaje się książka ks. Stanisława Kubisty p. t.: „Krzyż i słońce“. Akcja tej powieści rozgrywa się w wieku XVI w dorzeczu Amazonki. Treścią jest podbój przez Hiszpanów państwa Inków, „królestwa słońca“.

Towarzystwo Wydawnicze wydało spolszczoną przez J. Rogosiówną bajkę W. W. Thackeraya p. t.: „Pierścień i róża“ o groteskowym królestwie Paflagonji, królewiczu Lulejce i królownie Różycej. W temże wydawnictwie ukazała się książka historyczno-geograficzna z dziejów kolonizacji Afryki. W. Konstantynowa, przełożona z rosyjskiego p. t.: „Mapa Afryki, opowiada...“ — przełożona niepotrzebnie i niewłaściwie z różnych względów.

W wydawnictwie M. Arcta wyszły świeżo dwie nowe książki Zane Grey, popularnego autora powieści awanturnych z amerykańskiego Dzikiego Zachodu. „Kwiat Colorado“ jest typową tego rodzaju powieścią. Bohaterka jest wychowanką farmera, który znalazł ją, jako niemowlę na szczytach taboru kolonistów. Opiekun chce ją wydać za swego syna, narwańca, którego zły charakter doprowadza do popełnienia zbrodni. Powieść kończy się happy endem, t. j. małżeństwem bohaterki z dzielnym cowboym, po zlikwidowaniu nieodpowiedniego konkurenta i odnalezieniu ojca dziewczyny. „Kanon Wielkich Dębów“ ma pewne tendencje społeczne. Porusza mianowicie fakt, że ochotnicy armii amerykańskiej, po powrocie z wielkiej wojny, wykolejeni z dawnego życia, oderwani od dawnych zawodów, karier, zostali pokrzywdzeni zupełnie zapomnieniem przez społeczeństwo. Rozgorzyczeni, załamani psychicznie, stargani nerwowo czują się wyrzutkami, stojącymi poza nawiasem społeczeństwa, które za krew nie dało im nie więcej prócz wstążeczek i kwiatów. Omawiana książka opisuje odrodzenie się psychicznie jednego z takich bohaterów, który potrafił wzgardzić niewdzięcznym swem środowiskiem i uciekł na Dzikie Zachód, by tu zacząć życie od początku. Jego narzeczona, uprzedzona początkowo od Zachodu, przybywa tu, aby ukochanego „ocalić“, ale i ją porwa urok przyrody, dzikiego życia, swobody, pozostaje w Kanjonie Wielkich Dębów.

Akurat na Gwiazdkę zjawiają się też trzy pierwsze tomy nowej Biblioteki Podróżniczej, jaką wydawać zaczęła Księgarnia Trzaski, Everta i Michalskiego.

Zarówno dla młodzieży, jak i dla dorosłych miłą niespodzianką pod choinką będzie gruby tom „Od Krzyża Południa do Gwiazdy Polarnej“ A. F. Tschifely'ego w tłumaczeniu M. Jarosławskiego. Jest to opis podróży przez obie Ameryki, ale podróży odbywanej nie nowoczesnymi środkami lokomocyjnymi. Podróż trwała dwa i pół roku, a odbył ją autor konno i w towarzystwie jedynie dwu koników argentyńskich, Mancha i Gato. Przejechał około dziesięciu tysięcy mil ang.: z Argentyny przez zimne, nieurodzajne łańcuchy górskie, przez głębie parynych dżungli, wpoprzek przemyku Panamskiego, przez Centralną Amerykę i Meksyk, a wreszcie przez Stany Zjednoczone. Droga biegła zdaleka od cywilizowanych osiedli. Obozowiska wypadły często w dali od siedzib ludzkich, często w wioskach indyjskich. Niewiele sensacyjnych przygód spotkało podróżnika, ale dotarł do wielu nieznanych miejsc, miał dużo czasu na obserwacje i spozstrzeżenia. Stąd w książce — duże bogactwo materiału ciekawego i pouczającego.

„Światło na Czarnym Łądzie“ jest dziełem Carvetha Wellsa (tłum. P. Wrotkowskiego), pisarza o innym gatunku i temperamencie. „Moja ambicja“ — pisze on o sobie we wstępie — „było zawsze odkryć coś, czego nikt przedtem jeszcze nie odkrył. Cała bieda, że kiedy zrobię takie odkrycie, to uważają mnie za drugiego barona Münchhausena...“ i przytacza opinię o sobie gen. Greely, który, przedstawiając go Nansenowi, powiedział „Powinien Pan posłuchać, jak Carveth Wells opowiada historje z dżungli. Pewien jestem, że Pan nigdy nie będzie wiedział czy mu wierzyć, czy nie. Ale będzie Pan słuchał, bo historje są zachwycające“.

Co do braku wiarygodności C. Wells przeczerzył się trochę w swej autocharakterystyce. Za to opinja o barwności i żywości opowiadania, nie jest zupełnie prze-

ŻYCIE KULTURALNE

UCZONY POLSKI W WIĘZIENIU WŁOSKIEM

Z Warszawy donoszą nam (tw):

Powrócił do Polski dr. Jan Gorzuchowski, geograf, asystent prof. Jerzego Lotha w Głównej Szkole Handlowej. Dr. Gorzuchowski bawił na badaniach naukowych we Włoszech, gdzie został uwięziony, przytrzymany w więzieniu przez prawie dwa miesiące, i wypuszczony dopiero na energiczną interwencję ambasady polskiej w Rzymie.

Przed wyjazdem na badania, przedsięwzięte w celu napisania monografji geograficznej o Włoszech, zgłosił się młody uczyony w ambasadzie włoskiej w Warszawie, uwiadamiając ją o projektowanym wyjeździe do Włoch i z prośbą o zawiadomienie rzymskiego ministerstwa spraw zagranicznych oraz o pośrednictwo w stosunkach z instytucjami włoskimi — na co zaproponowano mu nawet zniżki przejazdowe.

Przybywszy na miejsce, dr. Gorzuchowski robił zdjęcia w okolicy Rzymu i Neapolu, poczem udał się na Sycylię, gdzie w Macomer został zatrzymany przez karabiniera i zaprowadzony na posterunek. Następnego dnia (10 października) pozwolono mu jeszcze fotografować, ale w towarzystwie żandarma, i potem odtawiono do kwestury w Noro, gdzie został aresztowany, czyli jak się żandarmi wyrazili

„zatrzymany“. Wreszcie uwięziono go na dobre i umieszczono w więzieniu w Cagliari, gdzie kapitan karabinierów usiłował wydobyc z dr. Gorzuchowskiego przyznanie (!) że jest on... szpiegiem angielskim.

Wszelkie próby o zawiadomienie konsulatu polskiego w Rzymie pozostały bezskuteczne. Natomiast 14 listopada zakuto uczonemu w kajdany i przewieziono do Rzymu. Wreszcie, po 50 dniach uwięzienia, został dr. Gorzuchowski uwolniony, na interwencję ambasady polskiej.

Tyle faktów. Niezawodnie władze włoskie mogą być dzisiaj nerwowe i na punkcie szpiegostwa przeczulone. Państwo prowadzi wojnę w Afryce, a na oblewającym je morzu krąży angielskie dreadnoughty. W takich warunkach strach może mieć wielkie oczy i słabość nerwów łatwo wyrozumić. Całe nieporozumienie byłoby jednak skończyło się odrazu, gdyby pozwolono uczonemu uwiadomić konsulat polski w Rzymie i udać się pod jego opiekę. Tego nie powinny mu być władze włoskie odmawiać i trudno oprzeć się niesmakowi, że tak się nie stało. W każdym razie trzeba oczekiwać, że uczyony polski będzie przeproszony za wysoką niewłaściwość sposobu, w jaki z nim postąpiono.

MUZYKA

Amerykański kwartet smyczkowy objeżdża Europę. Jest to „Manhattan String Quartet“. Grywa utwory klasyczne oraz kwartet es-moll op. 64 Pawła Hindemitha, najnowszy utwór głośno modernisty.

Adwokatka pianistka. W sali medjołańskiego Konserwatorium urządziła recital fortepianowy Nella Basola, która jest zarazem advokatką, jedną z niewielu we Włoszech. Miała licznych słuchaczy i dobre recenzje.

TEATR

Stanisławski o aktorstwie. Słynny reformator teatru rosyjskiego, dyrektor moskiewskiego teatru Artystycznego K. S. Stanisławski napisał dzieło p. t. „Rabota aktora nad sobą“, które ukazuje się obecnie w nakładzie sowieckim „Akademija“. Jest to próba teoretycznego ujęcia i przedstawienia metod reżyserskich, jakimi w stosunku do aktorów kieruje się głośny wyznawca „przeżywania“ na scenie.

JESZCZE JEDNA ANEGDOTA

Molier i lekarze. Zmarły właśnie w Paryżu sędziwy lekarz i znakomity uczyony, dr. Charles Richet, był w wolnych chwilach pisarzem dramatycznym i to wcale nie banalnym. Jego „Śmierć Sokratesa“ grał swego czasu paryski Odeon z dużym i poważnym powodzeniem. Marzeniem Richeta było, aby Komedja Francuska, ten Dom Moliera, jak ją nazywają, zagrała który z jego utworów. Nie doczekał się tego, ale pocieszał się żartobliwie, powtarzając znajomym:

— Trudno... Molier nie lubił lekarzy...

Jutro:

WARTOŚCIOWA „GWIAZDA“

przez
prof. Jana Mrozińskiego

sadzona. Autor rehabilituje afrykańską dżunglę „oczernianą“ przez wielu podróżników, przez wyprawy, realizujące cudowne filmy „z wielkiem niebezpieczeństwem życia“. Opowiada swe przygody ze świetnym humorem i werwą, nie pozwalając czytelnikowi ani na chwilę oderwać się od stronicy książki.

Trzecim tomem z omawianej Biblioteki jest dzieło Lowella J. Thomasa pt. „Indje, kraj czarnej pagody“, przełożone przez M. Jarosławskiego. Jest to znów relacja z długiej podróży, trwającej dwa lata, a wynoszącej około 60 tys. mil. ang., a więc przestrzeń, przekraczającą dwukrotny obwód ziemi na równiku. Przejechał w niej autor Indje w różnych kierunkach i opisał miasta i zabytki, ludzi i zwyczaję krajiny obfitującej w dziwy i dziwactwa — na pogląd Europejczyka, który poza kontynent nie wyjeżdżał. Interesująco prowadzone opowiadanie odkrywa czytelnikowi wiele nieznanych o egzotycznym kraju szczegółów.

Trzeba dodać, że wszystkie tomy Biblioteki Podróżniczej ilustrowane są bogato oryginalnymi fotografiami, a wydane ozdobnie i gustownie.

Książki nadesłane

Władysław Jan Grabski: „Kłamstwo“. Powieść. Poznań 1935. Księgarnia św. Wojciecha.

Piotr Tadeusz Pietrzykowski: „Prace z metalu“. Poznań 1935. Księgarnia św. Wojciecha. Biblioteka Młodego Technika, t. V.

Irena Stypianka: „Bawny się w domu!“ Przepisy gier i zabaw towarzyskich. Poznań 1935. Księgarnia św. Wojciecha. Skarbczyk Domowy, t. 11.

NAUKA

Nowy tom „Roczników Historycznych“. Świeżo wydany obfity zeszyt organu zaśluszonego dla badań naszej dzielnicy Towarzystwa Miłośników Historji w Poznaniu zamyka XI tom tego wydawnictwa. W dziale rozpraw znajdujemy omówienie związków Polski z Francją na podstawie analizy dzieła s. p. prof. Oswalda Balzera przez prof. Z. Wojciechowskiego. Dr. doc. L. Koczy przedstawia niektóre potrzeby historjografji pomorskiej, a dr. J. Staszewski życiorys gen. Józefa Biernackiego, przedstawiciela Kaliskiego w dobie walk o niepodległość końca XVIII i pierwszej połowy XIX wieku, wreszcie mg. Jakóbczyk omawia sprawę Rządu Narodowego 1848 r. W dziale drobnych prac prof. Tymieniecki podał szereg informacji o wykopaliskach w Wolinie, dr. dyr. K. Kaczmarczyk ogłosił pewien dokument dotyczący wsi Imielinka, a dyr. dr. Wojtkowski naszkicował uwagi o J. I. Kraszewskim w Poznaniu 1839 r. Szereg recenzji i sprawy Towarzystwa kończą ten zeszyt. Do szczegółowego omówienia jeszcze powrócimy. (J. St.)

W NAUKOWYM POZNANIU

Komisja Teologiczna Tow. Przyj. Nauk odbędzie posiedzenie w czwartek, dn. 19 b. m. o godz. 20 w Seminarjum Duchownym. Na porządku obrad — referat ks. dr. B. Gładysza p. t.: „Łazińska filologia średniowieczna zagranicą i u nas“. Goście mile widziani.

KRAJOZNAWSTWO

Komunikacja na Pomorzu. Młody geograf krakowski, dr. Antoni Wrzosek pracuje ostatnio nad problemami geograficznymi Pomorza. Po rozprawie o własności ziemskiej tego województwa zajął się obecnie stosunkami komunikacyjnymi i wydał pracę na ten temat. Opublikował ją Instytut Bałtycki w Toruniu. Składa się ona z dwóch części. Pierwsza omawia koleje żelazne, druga — drogi kolowe. Ciękawce są wywody autora o rozwoju sieci kolejowej Pomorza, od zależności sieci od kształtowania terenu i o wpływie kolei na „umiastowienie“ Pomorza. Z drugiej części dowiadujemy się o stanie dróg kolowych i ruchu po nich. Jest to pierwsza polska praca naukowa, która wprowadza nowy, geograficzny niejako punkt widzenia do zagadnień, które dotychczas stanowiły raczej przedmiot badań ekonomicznych i gospodarczych. Rozprawa dr. Wrzoska opiera się na obszernym materiale źródłowym, gdyż Ministerstwo Komunikacji udzieliło autorowi pozwolenia na korzystanie z materiałów urzędowych. (J. ml)

Pisma nadesłane

„Przegląd Powszechny“, Nr. 12. Treść: K. Michalski: „Eros i Logos u Dantego“. — S. Wawryn: „Współczesny problem zawodowy“. — W. Tomkiewicz: „Rozjem Sztumdorski“. — L. Chmaj: „Piotr Petersen i jego „szkoła wspólnoty““. — Przegląd piśmiennictwa. — J. Rostworowski: „Sprawy Kościółki“. — M. Niwiński: „Zjazd Historyków w Wilnie“. — S. Podoleński: „II Zjazd Socjologów Polskich w Warszawie“.

— Adr. Red. Warszawa, ul. Rakowiecka 61. „Taternik“. Zesz. 1. Treść: „Na powstanie klubu wysokogórskiego“. — „Polska wyprawa na Kaukaz“. — W. Stanisławski: „W kole lud.“ — Z. Dąbrowski: „O przewodnik monograficzny po Tatrach“. — J. Szcz.: „Sp. Stanisław Radzikowski“. — Pionowe trawniki — skalne drogi. — Z. Tatr — sprawy klubu. — Karta żałobna. — Kronika alpinistyczna. — Notatki. — Korespondencje. — Adr. Red. Kraków, ul. A. Potockiego 8.

SPORT

Hokey na lodzie

Polska reprezentacja wyjeżdża na dwutygodniowe tournée po Niemczech w najbliższy czwartek. W skład drużyny wchodzi: Stogowski, Przeździecki, Ludwiczak, Sokółowski, Kasprzak, Materski, Wolkowski, Marchewczyk, Kowalski, Zieliński, Głowacki, Staniszewski i Stupnicki. Pierwsze mecze odbędą się w dniach 21 i 22 grudnia w Hamburgu.

Warszawiaka (Warszawa) — AZS. (Poznań). Spotkanie w hokeyu na lodzie pomiędzy benjaminkiem ligi a ubiegłorocznym mistrzem Polski odbędzie się w sobotę, 21 bm., o godz. 19.30 i w niedzielę, 22 bm., o godz. 19.30 na ślizgawce A. Z. S., ul. Noskowskiego 4.

Lekka atletyka

Dziele pewnej pomyłki. Swego czasu prasę całego świata obiegła wiadomość o pobiciu przez Japończyka rekordu światowego w skoku wwyż. Dopiesza z Tokio ogłosiła, że Tanaki osiągnął wspaniały wynik 2.10 m. Tymczasem, po kilku tygodniach wyjaśniło się, że rekord powstał dzięki pomyłce telegrafisty, który w wyniku przestawienia dwóch ostatnich cyfr (210 zamiast 201 cm.) Ostatnio wydarzyła się nowa podobna pomyłka. Mianowicie, z Tokio donieśli, że Murakoso przebiegł 10.000 metrów w świetnym czasie 30:07, zbliżając się w ten sposób znacznie do rekordu Nurmiego. Obecnie wyjaśniają z Tokio, że zaszło nieporozumienie. Mianowicie, Murakoso osiągnął czas 31:07,8, a nie 30:07, jak podało przez pomyłkę. Czas tego zawodnika na 5.000 m wynosił 14:58. Oba te wyniki są jednak rekordami japońskimi.

Rekordy Europy. Zgodnie z postanowieniem Komitetu Europejskiego Międzynarodowej Federacji Lekkoatletycznej, obradującej niedawno w Warszawie, sekretariat Komitetu, ustalił listę rekordów lekkoatletycznych Europy. Listę tych rekordów podajemy poniżej:

- 100 metrów — Jonath (Niemcy) 10,3, Berger (Holandia) 10,3;
- 200 m — Koernik (Niemcy) 20,9,
- 400 m — Liddell (Anglja) 46,6 i Boisset (Francja) 47,6,
- 800 m — Hampson (Anglja) 1:49,8,
- 1500 m — Beccali (Włochy) 3:49,
- 5000 m — Lehtinen (Finlandja) 14:17,
- 10.000 m — Nurmi (Finlandja) 30:08,2,
- 110 m płotki — Venstrom (Szwecja) 14,4 i Sjoestedt (Finl.) 14,4,
- 400 m płotki — Peterson (Szwecja) 52,4 i Facelli (Wł.) 52,4,
- skok wwyż — Kotkas (Finl.) 2,01 m,
- skok wdał — Leichum (Niemcy) 7,73 m,
- skok o tyczce — Hoff (Norwegja) 4,25 m,

rzut kulą Woelke (Niemcy) 16,33 m, dysk — Schroeder (Niemcy) 53,10 m, oszczep — Järvinen (Finl.) 75,66 m, młot — O'Callaghan (Irlandja) 56,08, dziesięciobój — Sievert (Niemcy) 7824 punktów, 4x100 m — Niemcy (Körnig, Lammers, Borchmeyer, Jinath) 40,6, 4x400 m — Anglja (Stoneley, Hampson, Burgley, Rampling) 3:11,2.

Narciarstwo

Rajd narciarski przez tajgi syberyjskie. W styczniu przyszłego roku pięć narciarek sowieckich podejmuje gigantyczny rajd narciarski do Irkucka na przestrzeni około 3000 km. Droga prowadzi przez tajgi syberyjskie i rzeki Witima i Lena. Zawodniczki sowieckie mają przenieść wiadomość od leńskich górników o wynikach ich pracy w terenie.

Rajd ten jest największy z organizowanych kiedykolwiek przez kobiety.

Pg 7167-50,43

Pięściarstwo

Półfinał „Pierwszego kroku” odbędzie się w piątek o godz. 20 w sali „ośrodek” przy ul. Bukowskiej. Finały odbędą się w sobotę o godz. 20.

Zapowiedziane na niedzielę spotkanie „Sekói” — „Asterja” Bydgoszcz zostało odwołane i przełożone na styczeń.

Przed olimpiadą

Przedolimpijska wystawa sztuki. W salach Instytutu Propagandy Sztuki przy ul. Królewskiej odbędzie się, organizowana przez Polski komitet Olimpijski oraz I. P. S., przedolimpijska wystawa sztuki. Najlepsze prace zostaną wysłane do Berlina

Pg 7166-50,50

na olimpijski konkurs sztuki. Wystawa odbędzie się w dniach od 18 kwietnia do 10 maja 1936 r.

Ogółem do Olimpijskiego Konkursu Sztuki w Berlinie zgłosiły się dotychczas: Polska, Francja, Węgry, Jugosławia, Czechosłowacja i Austria. Oczywiście, że jest to tylko mała część zgłoszeń, gdyż termin upływa dopiero 15 maja 1936 r. i pozostałe państwa zgłoszą się prawdopodobnie w pierwszych miesiącach roku przyszłego.

Życie organizacyjne

Walne zgromadzenie K. A. „Sztetker” po udzieleniu pokwitowania ustępującemu zarządowi, wybrało nowe władze w składzie następującym: prezes — p. Ryfa St., wiceprezes — p. Handke L., sekretarz — p. Marjański, skarbnik — p. Torzecki, K. (poraz 5-ty z rzędu), naczelnik sportowy — p. Grodzki L. (poraz 6-ty), gospodarz — p. Handke B., radni pp. Nowacki Cz., Banaszak A., komisja rewizyjna pp. Wower J., Bayer M., Nowicki J.

Romana Dmowskiego

plakiety

w wykonaniu znakomitego rzeźbiarza wielkopolskiego

Wawrzyńca Kaima

do nabycia w adm. Wielkiej Polskiej: Poznań, św. Marcina 65, tel. 59-97, (w godzinach od 9-14 i od 17-19), Średnica plakiety 30 cm. Cena 5 zł. Poza Poznań wysła się po wpłaceniu 6 zł na konto P. K. O. — 205 471.

zł 496/7

DYWANY - Czysta wełna trwale gatunki

350 x 250 tylko 119⁰⁰ zł

Centrala Dywanów **K. KUŻAJ** ul. Woźna 12

Pg 7168-45,75

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

W środę, dnia 18 bm. operetka Gilberta „Katja tancerka”. W czwartek dnia 19 bm. „Rose - Marie” operetka Frimla. W roli tytułowej Jadwiga Musielewska.

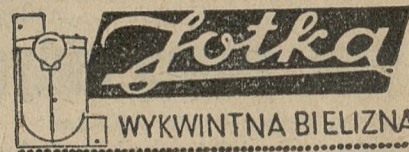
W piątek dnia 20 bm. z powodu próby generalnej do „Adriany Lecouvreur” teatr zamknięty. W sobotę dnia 21 bm. po raz pierwszy w Polsce głośna opera Cilea „Adriana Lecouvreur” ze świetną śpiewaczką dr. Stani Zawadzka w roli tytułowej.

Z Teatru Polskiego

Dzisiaj po raz pierwszy po wznowieniu doskonala komedia muzyczna „Muzyka na ulicy”.

W nadchodzącą niedzielę po południu o godz. 16 po cenach do połowy niższych, doskonała i subtelną komedia Acharda „Domino” w koncertowym wykonaniu całego zespołu z pp. Ludwiżanką i Boelkem na czele.

Najbliższą premierą będzie ostatnia nowość scen europejskich „Piosenka o Nadienie” komedia muzyczna.

Warszawa, Wierzbowa 11.

ng 19 048

Z Teatru Nowego

Dzisiaj, w środę po cenach niższych, powtórzenie znakomitej komedji Marcellego Acharda „Manuela”.

Jutro w czwartek wieczorem, po raz ostatni w bież. sezonie po cenach najniższych od gr. 50 do zł 1, powtórzenie nadzwyczaj wesołej komedji J. I. Kraszewskiego „Miód kasztelański”.

Repertuar świąteczny i karnawałowy rozpocznie kapitalnie wesoła farsa francuskiego autora Jana de Letraz w przekładzie Zdzisława Kleszczyńskiego „Nasze małeństwo”, której premiera dana będzie w sobotę bież. tygodnia. Próby z nowości repertuaru odbywają się już oddawna pod reżyserją Czesława Kadena, jednocześnie wykonawcy jednej z głównych ról tej arcywesołej farsy. Dalszą obsadę tworzą pp. Michalska Korceka, Taborska, Żbikowska, Koczanowicz, Nowakowski, Tatarski.

S. † p.

Wilhelmina z Tarasiewiczów

Stanisławowa Junosza-Zdrojewska

żona inżyniera-technologa

opatrzona Sakramentami św., po długich i bardzo ciężkich cierpieniach, oddała Bogu duszę dnia 18 grudnia 1935 r., przeżywszy lat 60.

Ekspozycja zwłok nastąpi w piątek, 20. bm. o godzinie 9 rano z domu żałoby w Starolecie Wielkiej 18, do kościoła parafialnego w Starolecie, poczem po żałobnym nabożeństwie nastąpi złożenie zwłok do grobu rodzinnego na cmentarzu św. Antoniego.

W głębokim smutku
mąż, córka, zięć, wnuczka, wnukowie i rodzina.

zg 12 429

Dnia 16 grudnia 1935 r. o godz. 22, zmarła nasza nieodżałowana Koleżanka, s. p.

Leokadja Cichocka

W Zmarłej straciliśmy znaną i szlachetną współpracowniczkę, której przedwczesny zgon dotknął nas boleśnie. Pamięć o Zmarłej zachowamy w sercach naszych na zawsze.

Zrzeszenie Pracowników P. K. O. Koło Poznań.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 21. bm. o godz. 15 z kaplicy przedpogrzebowej szpitala wojskowego przy Walach Jana III na cmentarzu Farny przy ul. Bukowskiej.

†

Dnia 16 grudnia 1935 r. o godz. 12,30 w południe, zasnęła po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzona Sakramentami św., moja najdroższa córka, nasza najukochańsza siostra, ciocia, kuzynka i szwagierka, s. p.

Marja Rutkowska

Sodalis Marianus

przeżywszy lat 57. W ciężkim smutku pograżona
matka z rodziną.

Pogrzeb odbędzie się dnia 19. bm. o godz. 3 po poł. z kostnicy w Górczynie.

Poznań, Podgórna 12b, Rawicz, Hamburg, Gościń, Leszno, Grodzisk.

†

Dnia 16 grudnia 1935 r., zmarł członek Towarzystwa naszego, s. p.

Wawrzyn Filipiak

Pogrzeb odbędzie się w czwartek dnia 19 grudnia 1935 r. o godz. 14,30 z domu żałoby, ul. Jeżycka 50 na cmentarz parafialny.

Tow. „Pielgrzym” pod wezw. Matki Boskiej

Wypadek 369. w Poznaniu. zg 12 425

†

Dnia 15 grudnia 1935 r., zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., moja najukochańsza żona, nasza kochana córka, siostra, synowa, bratowa i szwagierka, s. p.

z Sadeckich

Gabryela Olszewska

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 19. bm. o godz. 15,30 z kostnicy cmentarza na Jeżycach. Msza św. żałobna odprawi się nazajutrz w kościele parafialnym na Jeżycach o godz. 7,30. O bolesnej stracie zawiadamiają

stroskani
mąż i rodzina.

zg 12 426

W drugą bolesną rocznicę zgonu nieodżałowanego naszego syna i brata, s. p.

Józefa Sternickiego

odprawi się w czwartek, 19. bm. o godz. 8 w kościele Matki Boskiej Bolesnej na św. Łazarzu

msza św.

na którą zapraszają Krewnych i Znajomych
rodzice i rodzeństwo.

zg 12 428

Przewielebnemu Duchowieństwu, Związki Weteranów Powstań Narodowych, Ochotniczej Straży Pożarnej, Towarzystwu Śpiewu „Moniuszko”, Towarzystwu Kupców, Akademickiemu Kołu Kujawskiemu, oraz wszystkim Przyjaciółom, Znajomym i Życzliwym a także wieńcem, wyrazy współczucia i udział w pogrzebie naszego drogiego Zmarłego, s. p.

Stanisława Zwierzyckiego

składa serdecznie

Bóg zapłać!

żona z rodziną.

dk 5268

Inowrocław, w grudniu 1935 r.

Przewielebnemu Duchowieństwu oraz Ojcu Spermorowi Ks. Ks. Oblatów, Towarzystwu Ogródków Działkowych, Chóru Serafickiemu, F-mie Br. Borkowskiej oraz Zarządowi Związku Przedsięb. Elektr. Techn. i Korporacji, Personalowi firmy własnej, wszystkim Krewnym i Znajomym za oddanie ostatniej przysługi jak i za złożone wieńcem, oraz wszystkim Towarzystwom, które brały udział w odprowadzeniu na miejsce wiecznego spoczynku drogiego nam zwłok mojej najdroższej żony, matki i córki, s. p.

Jadwigi Kluczyńskiej

składamy serdecznie

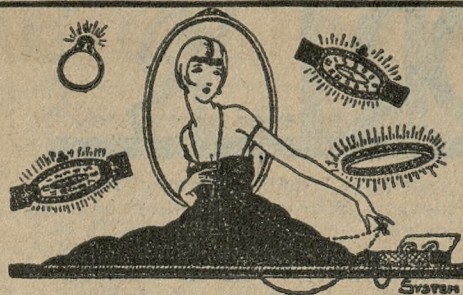
Bóg zapłać!

dg 5271

mąż z dziećmi i matka.

Kajetan Czarnota - Bojarski

zmarł dnia 15 grudnia 1935 r. w Krynicy
 W Zmarłym żegna swego założyciela i długoletniego prezesa „ECHO” poznańskie, byłego prezesa Wielkopolski Związek Śpiewaczy i Poznański Okręg Śpiewaczy, a polski ruch śpiewaczy gorącego miłośnika i długoletniego, gorliwego, dobrze zasłużonego propagatora pieśni. R. i. p. dg 5263

**DUŻY WYBÓR
 NAJTANIEJ!**

STEFAN HUBERT

Poznań, św. Marcin 45
 Telefon 14-55

nr 18 807

Najmilszy podarek na Gwiazdke
 TO POLSKI APARAT FOTOGRAFICZNY
KORONA

ZŁ. 18⁷⁵

nr 18 206

Na gwiazdkę zegarki, biżuterję po cenach niskich poleca firma
Jan Białas
 Skład Fabryczny POZJAŃ, 27 GRUDNIA 15.
 Poznań, Wrocławka 2. zd 77 337

Pieczyno gwiazdkowe

z **Doktora Oetkera „Backin'om” i przyprawą korzenną do pierników.**

Zastępca: St. Hołdowski — Poznań, Wierzbicę 1. Pg 7170-D. O. 1531

Wszystkich oczy zwrócone na

naszą wystawę gwiazdkową

Przynosimy po cenach najtańszych najlepszej jakości

pierniki, marcepany, ozdoby choinkowe

bardzo modne i mile widziane małe prezenciki z czekolady i marcepanu wykwinne czekoladki

Pg 7161-51,21 bonboniery każdego rodzaju

Walerja PATYK

Aleje Marcinkowskiego 6
 Oddział przy ul. 27 Grudnia 3
 Najstarsze polskie przedsiębiorstwo w Poznaniu, od roku 1907 w własnym posiadaniu

GORSEY, BIUSTONOSZE

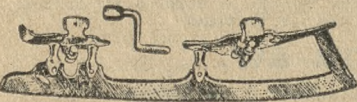
S. KACZMAREK
 OBECNIE ul. 27-go GRUDNIA 10
 Agencja „Kredyt”

PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN”
Kogutek
 ZASTOSOWANIE: GRYPA, PRZEZIEBIENIE BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW itp.
 ZADAJĄC ORYGINALNYCH PROSZKÓW ZA PARZ. „KOGUTKIEM”
 PATRZĄC NA KARTĘ PROSZKÓW WYKAZUJĄCĄ
 GDYŻ SA JUŻ NAŁADOWNICTWA.
 ORYGINALNE PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN” Z KOGUTKIEM
 SA TYLKO JEDNE
 WYKAZUJĄC NA KARTCE
 PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN” SA TEŻ I W TABLETKACH.

nr 18 968

Sliwki Jugosł. Kalifornijskie

sultanki, orzechy rumuńskie, laskowe i migdały poleca **ST. BAREŁKOWSKI**
 Hurt Kolałalny
 Poznań, ul. Woźna 18. telef. 39-00 56-56
 nr 19 551 Specjalność: SLEDZIE, RYZ, KRUPY.

Łyżwy Rodle

DZIADKI DO ORZECHÓW - STOJAKI DO CHOINEK
 SZTUCCY ALPAKOWE
 PRAKTYCZNE PODARKI GWIAZDKOWE
JAN DEIERLING, Poznań, Szkołna 3, tel 3518, 3543

NA GWIAZDKĘ prawdziwą biesiadą są **wyborowe pierniki** oraz wszelkiego rodzaju **wyroby cukiernicze** firmy **Cukiernia — Piekarnia** dg 5269

Ludwik Bręczewski

Poznań, ulica Pocztowa nr. 12. Telef. nr. 25-76
 Filje: „LUDWIŻANKA”, plac Ś-to Krzyski nr. 2, telef. 30-66. „WIELKOMIEJSKA”, Śniadalna-Kawiarnia ulica Fredry nr. 13, telef. 28-20.

Najlepszy Prezent Gwiazdkowy

PIANINO-FORTEPIAN B. SOMMERFELDA

największej fabryki pianin i fortepianów w Polsce.
 Skład Fabryczny POZJAŃ, 27 GRUDNIA 15.
 Niskie ceny. Dogodne warunki spłaty.
 Dostawca Państwowych Konserwatorjów Muzycznych Ekspert do wszystkich części świata, og 19227

MARECKIEGO

cukierki zdobyły niską ceną i niezrównaną jakością powszechny rynek zbytu. **Fabryka Cukrów St. Marecki** Poznań, ulica św. Wojciecha 28
 nr 10 984

WARSZAWA M. ARCT NOWY-ŚWIAT 35

pod hasłem **NISKIE CENY — DUŻY OBRÓT** rozszerzył lokal, powiększył personel i poleca bogato zaopatrzone swoje działy:

nr 19 297

KSIĘGARNIA

- Książki i czasopisma polskie, francuskie, niemieckie, angielskie, naukowe i beletrystyczne, Mody. Mapy
- POŻĄDANE PODARKI**
- Hamann, Walicki, Starzyński — HISTORIA SZTUKI, 1.250 str., 1.481 ilustr., 2-ty opr. 70,—
 - półskórek zł 80,—. Artystyczne opr. w skórę od zł 150 do zł 250
 - Reymont — CHŁOPI, wielkie wydanie z ilustr. kolorowymi. Na raty brosz. 54,—, opr 66,— i 72,—
 - M. Arcta SŁOWNIK RZECZY I SPRAW POLSKICH — alfabetycznie ujęta historia kultury, 2-ty opr. 18,—
 - J. I. Kraszewski — POWIEŚCI O DAWNYM OBYCZAJU. Chata za wsią 4,—, opr. 6.20. Żarna Perleka 3,—, opr. 5,—. Komedjanci 6,—, opr. 8.50. Morituri 5,—, opr. 7.40. Resurrecturi 4,—, opr. 6.20. Złote Jabłko 5,—, opr. 7.40. Komplet 24,—, opr. 36,— (na raty po 4 zł.)
 - Czerwone Książki: Chambers — Czerwona Stopka. Mowery. — Dziewczę z Bożej Łaski. Grey-Krwawe pogranicze. Legja strażniców. Kanjon Wielkich Dębów. Kwiat Colorado. K żdy tom zł 4.50, w opr. 6.50
 - Vauban i Kurczewicz — PODSTAWY ŻYCIA TO WARZY-SKIEGO. 3 tomy w jednym, brosz. 7,—, opr. 9,—
 - Galecka i Kulzowa — KUCHNIA POLSKA — praktyczna i pięknie wydana z 68 tablic., w opr. 32,—
 - Gulbertson — JAK GRAĆ W BRYDZA — książka światowej sławy. I licytacja w opr. 11,—, brosz. 7.50
 - Stefanowski — BRYDZ RACJONALNY, praktyczna, opr. 6,—, brosz. 4.50
 - Lanczar — PASJANSE. 50 z jednej i 2 talij. Wytworna Książka w okładce Norblina 2.80

SKŁAD NUT

- Przeboje z cstatnych filmów. Muzyka taneczna i śpiewy. Utwory klasyczne i nowoczesne. Wszystkie repertuary nedaogiczne.
- WYDAWNICTWA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
- Buyno-Arczowa — ZIELONY SZALENIEC. Nowość na niesłuchanie zajmującym tle przygód automobilistów. bogato ilustrowana. 4,—, opr. 4.80
 - NASZA MAŁENKA — wielka powieść, w której występują te same osoby, co w Szaleńcu, opr. 6,—
 - WIEŚ SZCZĘŚLIWA — przygody sympatycznej nauczycielki wiejskiej, zł 4,—, opr. 4.80
 - Konopnicka — POEZJE DLA DZIECI, 200 utworów, ułożonych przez Kossuthównę, z czarn. i kol. obrazkami 3,—, kart. 4,—
 - Meisnerówna — MARYNARZE Z „DELFINA”. Chłopcy na własnej łódce żeglują po Bałtyku, kart. 4,—
 - Norblin — CZTERY KSIĄŻECZKI OBRAZKOWE, ręcznie kolorowane z tekstem dla dzieci: Jak to bywa w szkole, Dzieci na wsi. W zimie, Dzieci pracują. Każda zł 1.20, trzy do wyboru 3,—
 - Porazińska — WESOŁA GROMADA, doskonała, ślicznie wydana, dla dzieci od lat 9—12, zł 3,—, kart. 4,—
 - Porębski — SAMOCHÓD WYCHODZI Z FABRYKI, zajmująca powiastka o wyrobie samochodów, z 25 rys. 1.80
- KATALOGI NA ŻĄDANIE BEZPŁATNIE.**

TANI BAZAR

- Wielka ilość książek tanich i z drugiej ręki dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Kilka tysięcy tytułów.
- N A P R Z Y K Ł A D**
- Mokrzycki — TERAŹNIEJSZOŚĆ, PRZESZŁOŚĆ I PRZYSZŁOŚĆ LOTNICTWA, bogato ilustrow. (daw. 6,—), opr. 5,—, brosz. 2.80
 - Maliniak — TYTON W DAWNEJ POLSCE z drzeworyt. Chrostowskiego (daw. 6,—) 1.80
 - Hoene-Wroński — LIST DO PAPIEŻY, na pięknym papierze (daw. 7,—) 1.20
 - Mickiewicz — PAN TADEUSZ. W sprawie płóc. 2,—
 - Mazurkiewicz — Hodowla kwiatów w mieszkaniu (6,—) brosz. 3.20
 - Ulanicka — Zasady prowadzenia domu (5,20) brosz. 3.20
 - Szemplińska — NIEPOTRZEBNY CZŁOWIEK, pow. (7,—) 1,—
 - Bianca — LEGENDY O KWIATACH, z 24 kolorow. ilustr. (12,—), kart. 4.50
 - Dyakowski — O DAWNYCH ŁOWACH (7,50), kart. 2.80
 - Grodzicka — PRZYGODY BASI I KRZYSIA, z obr. Bobińskiego (3,—) 1.20
 - Hertz — TAŚ-TAŚ (5,—) 2,—
 - Kipling — TAKIE SOBIE BAJECZKI, każda część (3.40) po 1.80
 - Or-Ot — O JASIU SOWIZDRZALE, O JASIU DREWCZYCIELU (3,—) po 1.50
 - Popławski — PODANIA O STAROŻYTNYCH PÓLBOGACH — z 12 tabl. kolor. (7,—), kart. 3.20
 - Przyborowski — POWIEŚCI DLA MŁODZIEŻY, do wyboru, 7 tomów, zniżka od 30—50%.
 - Rabska — BAŚNIE KASZUBSKIE z 13 obrazkami (7,50), kart. 2.80
 - Thompson — DZIELNY ROGACZ z ilustr. (5,50), kart. 1.80

NOWOŚĆ MAŁY SŁOWNIK JĘZYKA POLSKIEGO NOWOŚĆ

PIĘKNA i TANIA KSIĄŻKI WYŻEJ WYMENIONE SĄ DO NABYCIA WE WSZYSTKICH KSIĘGARNIACH

na 652 str. objaśnia 19,000 wyrazów i 6,000 zwrotów brosz. 6.90, opr. w płótno 10,—, opr. w półskórek 15,—
 Wytworna oprawa półskórk. w ręcznie malowany papier z grzbieciem z prawdziwego pergaminu zł 18,—

KAZDEMU POTRZEBNA

Wielka sprzedaż Gwiazdkowa w najstarszej i największej firmie radiowej

EMKA

Każdy kupujący ponad zł 20,— otrzyma jako prezent Gwiazdkowy najnowszy wynalazek poczt. APARAT DETEKTOROWY. — Do każdego sprzedanego 3-go aparatu radiowego (lampowego) dodają prezent w postaci aparatu fotograf, skrzypiec lub płyt gramofonowych.

Do 50-tego sprzedanego aparatu radiowego (lampowego) dodają piękny GRAMOFON SZAFKOWY. *Specjalnej uwadze kupujących polecam moje na okres gwiazdkowy niższe ceny na aparaty radiowe.* „Ambasador“ zł 420,—, „Uniphon“ uniwersalny zł 320,—, „Special“ 248,— od powyższych cen udzielam 10% rabatu przy gotówce, na składzie wszelkie typy aparatów jak: „Kosmos“, „Tytan“ „P. Z. T.“, i „Philips“.

Właśc. M. WŁODARCZAK, Zakłady radiotechn.-fotograf., POZNAŃ, ul. WROCŁAWSKA 30, telefon 36-83

Jako wpłatę na aparaty „P. Z. T.“ przyjmują obligacje Państwowe. ng 19 584

Przyjmują asygnaty „KREDYT“

Znane ze swej jakości baterje anodowe „EMKA“ i „CENTRA“ stale świeże na składzie.

ŚNIADALNIA PROBIERNIA DYMEK

Poznań, św. Marcin 63

Znana dobra kuchnia.

Sprzedaż butelkowa fabryk miejscowych oraz pierwszorzędnej jakości wyroby HULSTKAMP. dg 5273

...a **POD CHOINKĘ**

piękny **BRYLANT**
lub złoty **ZEGAREK**

od

jubilera **W. KRUKA**

dg 5 203

Poznań, 27 Grudnia 6

UWAGA: Wszelka biżuterja wykonana całkowicie we własnej pracowni.

Piękne podarki gwiazdkowe!

Zyrandole — lampy stołowe i nocne —
grzejniki — żelazka — radio-odbiorniki

„Strzała“ Zakłady elektrotech. Poznań al. Marcinkowskiego 20.

We wtorek, dnia 24-go grudnia 1935 r.

biura nasze będą

zamknięte

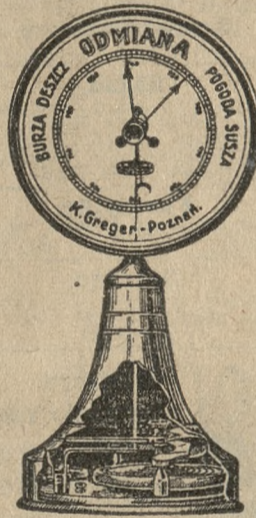
Bank für Handel und Gewerbe - Poznań
Poznański Bank dla handlu i przemysłu Sp. Akc.

Danziger Privat - Aktien - Bank, Filiale Poznań
Gdański Prywatny Bank Akcyjny Sp. Akc. w Gdańsku.

Oddział w Poznaniu

Tg 2263

CHCESZ POGODZIĆ MIŁĘ Z POŻYTECZNYM

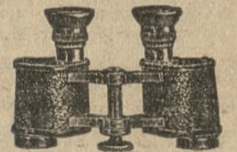

— to podaruj NA GWIAZDKĘ

BAROMETR lub **TERMOMETR**
w ładnej nowoczesnej oprawie, albo **LORNETKĘ**

A nie zapominaj również, że
dziecku w szkole

CYRKLE

zawsze się przydadzą

FOTO-GREGER

Pg 7156-51,33

27 GRUDNIA 18

„OZDOBA“ najtańsza

„OZDOBA“ najpiękniejszy wybór ma

Serwisy stołowe - Serwisy kawowe
Szkło - Kryształy - Sztuce

Pięknie śnią — jeżeli są firmy:

„OZDOBA“ **Poznań**,
św. Marcin 4

Magazyn
po-
większony

Pierwszorzędny
Pensjonat „Kornelja“ w Truskawcu
w centrum Zdroju.

Pokoje duże, słoneczne, po kompletnym remoncie. W sezonie zimowym ogrzane.
Znana z dobroci moja kuchnia dietetyczno-djabetyczna. Potrawy podaje się wedle ordynacji lekarza. Opieka staranna. Ceny przystępne dla wszystkich.

Proszę żądać informacji!

zg 488

Kazimiera Nowakowska.

LISY srebrne
niebieskie

Świeży transport zamorski 25% taniej

B. SCHULTZ - Poznań
Br. Pierackiego 16 ng 19 585

ORZECHY WŁOSKIE

duże i LASKOWE, migdały, sultanki, korynki, śliwki,
owoce suszone, figi i wszelkie towary kolonialne

Hurtownia Kolonialna - **CYGANSKI i SEMMA**
PALARNIA KAWY Poznań, Wielka 18, tel. 33-32.
Pg 7183-57, 308

CUD XX. WIEKU!!!

dziesięć tajemniczy klucz Nowego Życia — otworzysz sobie
wrota dobrobytu. Zagadka loterii rozwiązana przez Jasnowidza Vapuro. Tajemnica gry loterii tkwi w nazwisku Twojem. Podaj mi nazwisko Swoje a powiem Ci, kiedy możesz wygrać — jaką sumę. Przepowiednie, rady, wskazówki, horoskopy: życiowe, handlowe, miłosne — Jasnowidza Vapuro — to berło złote — to Nowa Era. Zwracający się każdy dziękuje — wygrywa los. Nadeślij charakter pisma — (pisane godziną 8—9 rano) datę urodzenia — złoty znaczkiem na koszty przesyłki. Bezpłatnie horoskopów nie wysyła się. Adresować: **Jasnowidz VAPURO**, Kraków, Wielopole 3. ng 19 572

Z powodu śmierci właściciela
sprzedamy lub wydzierżawimy
specjalny sklep win i wódek

istniejący od 1898 r., z towarem lub bez.
Stare wina wyprzedajemy po cenach
niebywale niskich.

F-a **STAN. ZWERZYCKI**, Inowrocław, Rynek nr. 25.
Telefon 565 dg 5 287 Telefon 565

W postępowaniu upadłościowym zarządzanym nad
spadkiem po ś. p. Sylwestrze Stranzu z Poznania ma nastąpić

podział końcowy

Suma wierzytelności uwzględnionych w podziale wynosi 169,807,51 zł, a masa podziałowa 3.768,31 zł. Plan podziału, wyłożony jest w sekretariacie Sądu Grodzkiego w Poznaniu.

Adwokat Zdzisław Gayda
zawiaduje konkursem.

Pierwszorzędny lokal

w najlepszym ruchliwym punkcie miasta Wrześni (całkowicie 10.000 mieszkańców) przy ul. Poznańskiej, nadający się na kawiarnię, cukiernię, śniadalnię, itd. lub inne przedsiębiorstwo z mieszkaniem jest do wynajęcia od 1 stycznia 1936 r. Ewentualnie można przejąć urządzenie. Zgłoszenia uprasza Komunalna Kasa Oszczędności miasta Wrześni. ng 19 757/8

FUTRA

*Gotowe i na miarę
poszycia i modernizacje
pod fachowem kierownictwem*

EDMUND RYCHTER

POZNAŃ - FR. RATAJCZAKA 2
WROCŁAWSKA 15 — WROCŁAWSKA 14
OSTRÓW (Wlkp.)

ng 11/12

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811
t d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY PARCELE

Kupię
kamienicę przy wpłacie 60.000.—
Gruszczyński Począwa 30
zdg 77 981

**Najtańsze parcele
budowlane przy Osiedlu
Warszawskim**
bardzo korzystnie położone światło
wojociaki. Małecki. Dro-
ra Dobińska 11 Telefon 11-90.
Pz 5781/2-28-9

Kupię domek
2 pokojowy, ziemia ogrodem, (naj-
mniej 1 morga) blisko stacji ko-
lejowej, najchętniej w nowym budy-
nek. Pośrednictwo wykluczone.
Oferty wredownik. Poznań pod
50.108. P 7118-50.108

Parcele
Winklera. Rzepeckiego. Focha
sprzedam. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 78 024

2. PIENIAZDZ

Pożyczkę
2 000 zł dla powiększenia składu
ewtl. posada. Gwarancja, dobry
procent. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 77 877

7 tysięcy
do składu bielizny, tow. krótkich
centrum poszukuje współnika.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 964

3. LETNISKA i UZDROWISKA

Krynica „Małopolanka“
pensjonat komfortowy Muszyń-
skiej Piotrowskiej obok domu
zdrowego przyjmuje zgłoszenia
ceny umiarkowane, kucnia wy-
kwintna, dje yczna. zdg 76 799

**Rabka-Zdrój. Pełnokomfortowy
pensjonat**
po zarządce Marii Zawadzkiej.
Pokoje słoneczne, kuchnia wy-
kwintna. Ceny przystępne, tele-
fon 267. ng 19 190

**Zakopane. komfortowy pensjonat
„Maraton“**
ul. Sienkiewicza, tel. 17-02 pod
nowym zarządce Reginy Nowackiej
— własna orkiestra; smaczna
zdrowa kuchnia — dobrowolne
towarzystwo — jeszcze przyjmują
zamówienia na okres świąt i dale-
szy. ng 19 579

4. OSOBISTE

Chwała sobie bywały wie-
śniadania, podwieczorki
Webera cukierni
Nowa 4 ng 18 797

Oszczędzacz
kupując — kaptuże damskie
„Jadwiga“
Podgórna 104 Pg 5821-43.8

Salon Mód
„Czarodziejka“ Jasna 8, wykonuje
szybko, tanio. ng 18 805

**Imponujący wybór
wszelkich gatunków
obuwia**
znajdą wszyscy w firmie
Fr. Rogoziński
Poznań, Stary Rynek 64
Kalosze, śniegowce,
deszczówki
w wielkim wyborze.
Pg 5806/7-40.38.9

7. SPRZEDAŻE

Gdzie kupić
porcelane Omiełowska.

Co kupić
alpaka Henneberga.

Jak kupić
prezenty gwiazdkowe
tanio
tylko wprost Wroniecka 24 Hur-
townia Porcelany. zdg 78 079

Dorsze
świeże żywe liny, karpie, szczu-
paki poleca „Gdyniaryb“ Kan-
taka 7. zdg 77 9624

Wózek
dziecięcy, b...
Kotline
westfalska sprzedam. Poznań —
27 Grudnia 4. m. 1. zdg 78 093

Zakład
fryzjerski, dobrze prosperujący.
centrum, dzierżawa 100 — 7 ob-
sług za 560 — bez urzędzenia
sprzedam. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 78 094

Pianino
Poplińskich 2. m. 20.
zdg 78 091

Maszynę
damską Singera, okragle czółen-
ko sprzed. Zwierzyniecka 20.
m. 10. zdg 78 088

Serwis
stołowy 120 zł. dobra porce-
lana 120 zł. Adres Kurjer Pozn.
zdg 78 082

**Radość przez Po-
larki**
**kapelusze
krawaty
koszule**
obecnie jeszcze kor-
zystniej w maga-
zynie artykułów
męskich.

Olszewski
Al. Marcinkowskiego 13. Półwiej-
ska 11. Pg 7 120-50.110

Gabinet
mahoniowy stylowy tanio.
Św. Wojciech 29 m. 2.
Pg 7 181-57.299

Antyki
tanio Wielkie Garbary 20.
Pg 7 180-57.300

Mistrzowski
skrzypce 150.—, Rybaki 21a — 2.
zdg 78 111.

Skład
rzeźniczy, mieszkani. warsztat,
stajnia sprzedam 1.500 zł. Powód
obcięcie do rodziców. Adres Kur-
jer Pozn. zdg 78 118

Skład kolonialny
mieszkaniem sprzedam. — Adres
wskaże Kurjer Pozn. zdg 78 114

Fortepiany
nowe, używane na dogodnych
warunkach spłaty. Kwiatkows-
ki, Pierackiego 15. zdg 5 188

**Kapelusze
Krawaty
Koszule
Rękawiczki**
najkorzystniej, gdyż
w nowotwartym
magazynie artyku-
łów męskich

Stefan Hahn
Aleje Marcinkowskiego 17a przy
kościółce Świętomarcjuszki.
Pg 6 953-49.89

Pianino
czarne krzyżowe Carl Eicke 950.—
sprzedam. Podgórna 6. m. 5.
zdg 78 063

Gabinet
męski maszynowy, dobrze utrzy-
many.

Klubowy
garnitur okazyni. Woźna 16.
Dom Komisowy. zdg 78 062

Maszyna
szycia jak nowa 110 zł. Adres
Kurjer Pozn. zdg 78 083

Łóżeczko
dziecięce materacem na sprzedaż.
Zórawia 7—5. zdg 78 078

Spożywczy
odstąpię tanio spowodu wyjazdu.
Wielkie Garbary 39. zdg 78 071

Rozpylacze
wody kolonijnej, litr od
4 zł. kasety do zolenia
manicury i z szcotka-
mi, zrzebieńie rurki
poleca naitaniej
Wenzlik. Poznań. Aleje
Marcinkowskiego 19.
zdg 5 109

Singera
okragle. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 78 066

Skład
delikatesów cukierków centrum
dobrze prosperujący sprzedam do-
godnie. Adres Kurjer Pozn.
zdg 78 018

Futro
karakulowe sprzedam. Wierzbie-
cice 26. m. 4. od 12—3.
zdg 78 019

Pianino
krzyżowe, berlińskie. Szymań-
skiego 4 — 5. zdg 78 044

15 000 zł
spedytorstwo w pełnym ruchu w
Poznaniu sprzedam. 8 koni. 10
wozów. pl. Frymy. Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 77 366

**Nowocze-
sne
metalowe
łóżka**
Tapczany
Leżanki
Materace
spręży-
nowe
**Białe
meble**

Asygnaty „Kredyt“
Sprzet Domowy
św. Marc. n 910 ng 17 047

Skład
pieczywa, ciastek, nabiału, ty-
toniu, telefon, w okolicy rynku
Wildeckiego ładnie urządzony,
tanio do sprzetu. Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 78 045

Fortepian
zagraniczny tanio. Stary Rynek
6. m. 5. zdg 78 033

Pianino
krzyżowe zagraniczne mało uży-
wane. Mickiewicza 97 — 9.
zdg 78 036

Płaszcz
ostatnie mo-
dele!
Ceny dostępne dla
wszystkich, bo
wprost z Fabryki
sinfekcji damskiej

**Wildowa. Syn
Wodna 1**
Asygnaty kredyto-
we! ng 14 379

Polekspress
bardzo korzystnie sprzedam. Re-
stauracja „Gambinus“ Kanta-
ka 7. zdg 78 028

Ładny konik kucyk
przez dzieci niechciany zaprzę-
wany, bez żadnych wad, ładny,
nadający się na prezent gwiazd-
kowy na sprzedaż. Klingbeil,
Ślepuchowo, powia obornickie,
ng 19 576

Półszorki
dobrym stanie. Poznańska 18.
zdg 78 031

Wóz
2 cal. helka dobrym stanie. Po-
znańska 18. zdg 78 026

Orzechy
włoskie, zdrowe, zł 11.50, miód
lipcowy, jasny 15.—, pięciokłowe
opalone „Zrędo“, Zaleszczyki.
zdg 77 958

**Maszyny
do pisania**
nowe i okazyni
z gwarancją

Kochanowicz S-ka
Plac Wolności 13 obok Komen-
dy Policji. Pg 6 959-51.34

Skład
cukierków i owoców sprzedam za-
raz lub pierwszego. Adres Kur-
jer Pozn. zdg 77 993

Świeczniki
stylowe, stoliki wysuwane, pi-
sarki marmurowe.

dwunastoosobowy
sztafiec srebrny, kryształ, dro-
biazki okazyni „Lamus“ Strze-
lecka 1. Pg 7 129-57.287

Upominki
gwiazdkowe, praktyczne, okazyni-
nie.

„Lamus“
Strzelecka 1. Pg 6 955-57.289

Fortepian
tanio. Prądzyskiego 13 — 8 od
siódmej — dziewiątej. zdg 5 229

Pianino
i fortepian. Strzomska 24. Gerlach.
zdg 77 998

bateryj
i lampek elektr.

Kastor
słynnych od lat
30-tu jako najlep-
sze.

Kastor
Św. Marcin 55.
ng 19 581/2

Jej — Jego
upragniona związkowe znajdziesz
tylko u Chwiłkowskiego, Nowa 8
Bazar. Zestawki, pierścionki, zło-
te obrączki słabnie już od 12 zł.
Pg 7 174-51.41/42

Piec
przenośny kafłowy — żelazny
oszczędny „Technogaz“, Dąbro-
wskiego 81. tel. 68-74. zdg 78 059

Pianino
nowe. Pl. Wolności 7 — 15, podw.
2. zdg 78 057

Futro
sportowe, ubranie średnia figura.
Wielkie Garbary 44/5. zdg 78 055

Futro
męskie nowe tanio. Pl. Wolności
7 — 15, podw. 2. zdg 78 056

Tapczany, fotele,
leżanki gwarantowanej jakości
najtaniej. Wrocławska 13.
zdg 78 054

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań Podgórna 13. Pg 6224/5
zdg 77 892

Meble
poleca naitaniej
K. Bakoś Stary Rynek 51
zdg 73 463/4

Dykta
najlepsza, naitaniej Skład fa-
bryczny, św. Wojciech 28.
zdg 4 946/7

Rower
męski luksusowy „Brennabor“ o-
kazyjnie. Józefa 9 — 2.
zdg 78 046

Skład
urządzeniem, cen. im sprzedam.
Adres Kurjer Pozn. zdg 78 015

Skrzypce
3/4 i gitare sprzedam Jasna 4. m.
6. zdg 78 013

Pianino
„Wolkenbauer“ Półwiejska 11 —
12. zdg 78 004

Sprzedam
sztuciec, stoik herbacany, oleje,
obrazy. Kwiatowa 4. m. 9.
zdg 78 002

Starożytne
meble, sw. cenniki, obrazy, stoliki
do gry i bierki.

Serwis
obiadowy 4-osobowy na 12 osób.
Skarbowska 4. parter lewo.
zdg 77 999

Gzyś sam
w domu, czy masz
złoci dzień nie minie
bez radości, gdy masz
radio z P. T. T. —
świetne, trwałe i tanie.

**Poznańskie
Tow. Telefonów**
Piekary 16 17. ng 18 187

Powleńcze okazyni
i nowe oraz wszystko do powle-
ńczenia. Skóra S-ka. Al. Marcin-
kowskiego 23. ng 19 020

**Wielka wyprzedaż
gwiazdkowa!**
po wyjątkowo niskich cenach.

Jadalnie
debowe używane solidne jak nowe
już od 150 —

Gabinet
eleganckie nowoczesne bardzo do-
bre wykonanie.

Sypialnie
piękne ładne meble od najtań-
szych do najwykwintniejszych.
Przyjmuję asygnaty „Kredyt“.
Zamieniam używane meble na no-
we. Przyjmuję korzystnie meble
w komis. Uprzejmie zapraszam
do zwiedzenia moich magazynów
bez przymusu kupna. Poznański
Dom Komisowy

Dominikańska 3
P 6 900-51.38

Zadaj

bateryj
i lampek elektr.

Kastor
słynnych od lat
30-tu jako najlep-
sze.

Kastor
Św. Marcin 55.
ng 19 581/2

Jej — Jego
upragniona związkowe znajdziesz
tylko u Chwiłkowskiego, Nowa 8
Bazar. Zestawki, pierścionki, zło-
te obrączki słabnie już od 12 zł.
Pg 7 174-51.41/42

Piec
przenośny kafłowy — żelazny
oszczędny „Technogaz“, Dąbro-
wskiego 81. tel. 68-74. zdg 78 059

Pianino
nowe. Pl. Wolności 7 — 15, podw.
2. zdg 78 057

Futro
sportowe, ubranie średnia figura.
Wielkie Garbary 44/5. zdg 78 055

Futro
męskie nowe tanio. Pl. Wolności
7 — 15, podw. 2. zdg 78 056

Tapczany, fotele,
leżanki gwarantowanej jakości
najtaniej. Wrocławska 13.
zdg 78 054

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań Podgórna 13. Pg 6224/5
zdg 77 892

Meble
poleca naitaniej
K. Bakoś Stary Rynek 51
zdg 73 463/4

Dykta
najlepsza, naitaniej Skład fa-
bryczny, św. Wojciech 28.
zdg 4 946/7

**Wielka wyprzedaż
gwiazdkowa!**
po wyjątkowo niskich cenach.

Jadalnie debowe
od naitaniej do najlepszych.

Gabinet męskie
piękne, eleganckie, nowoczesne.

Sypialnie debowe
skromne, wykwintne, luksusowe,
piękne wzory, najlepsze wykonanie

Skrzydło czarne
zagraniczne krótkie jak nowe —
bardzo tanio.

Piękny dywan
pluszowy 3 X 4 okazyni.

Garnitur klubowy
skórzany mało używany wyjątko-
wo tanio.

Billard Rekord
bardzo ładny okazyni.

Uprzejmie zapraszam
do zwiedzenia moich magazynów
bez przymusu kupna.

**Przyjmuję asygnaty
„Kredyt“.**

Zamieniam
używane meble na nowe — oraz
zamieniam do sprzedaży komisjo-
wej na dogodnych warunkach. —
Poznański Dom Komisowy
Dominikańska 3
Pg 7 163-51.37

Karakuły
damskie. Poznańska 21 m. 20.
zdg 77 947

Wiolonczelę
duża Hoofa i mała sprzedam. —
Sew. Mielżyńskiego 1 m. 9.
zdg 77 881

Telefunken
uniwersalny nowy tanio. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 77 875

Limuzyna
ekonomiczna, nowszy model. Da-
browskiego 88. zdg 77 872

Łóżeczko
dziecięce sprzedam. Jackowskiego
32 mieszkanie 7. zdg 77 864

Skład
towarem bez sprzedam. Poznań,
Półwiejska 30 — 4. zdg 77 839

Biarka
stoły rozkładane debowe, tanio
Stolarska Kw. atowa 6.
zdg 77 915

Samochodzik
dziecięcy sprzedam. Strumykowa
35 — 6. zdg 77 924

Detektor
z słuchawkami 9. — Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 77 925

Singera
damska tania Garbary 53 — 22
zdg 77 929

Radjo
Philips 33 A prąd zmienny sprze-
dam — zamienie na prąd stały.
Koszarowa 10, mieszkanie 6.
zdg 77 933

Pierniki
na czystym miodzie, mikołaje,
ozdóbki choinkowe cukrowe, czek-
oladowe, naitaniej w składach
fabrycznych ślezińskich. Wronie-
cka 17, Stary Rynek 12, Wielka 15,
Stary Rynek 35 (wejście Wian-
kowa). zdg 77 556

Fiat 509
limuzyna tanio. Dąbrowskiego 38
zdg 77 901

Powózki
wolant i dokart korzystnie sprze-
dam. Renc Wierzonka, p. Ko-
bylnica. zdg 77 889

Rzeźnictwo
Poznaniu, mieszkaniem, warszta-
tem, kompletem, urządzeniem 1 900
zł. sprzed. Dudek, Wielkie Gar-
bary 84. zdg 77 892

Sypialnia
jaeno debowe. Grobla 14, m. 3.
zdg 77 897

Biarke
z nadstawką Wierzbicice 46—6
zdg 77 902

Okazja
Skład bielizny, towarów krótkich
mieszkaniem komfort przy Mar-
szalka Focha zaraz sprzedam. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 963

Drukarnia
miasto powiatowe woj. Poznań-
skie, własny budynek, z miejscem
na introligatornie, urządzenie
składowe, piękny ogród, 3 morgo-
wy zaraz na sprzedaż. Oferty
„Par“ Poznań pod 51.47.
Pg 7 173-51.47

11. KUPNA

Srebro
złoto brylanty, dzieła sztuki, ku-
puje

„Lamus“
Strzelecka 1. Pg 6 956-57.289

Saksofon
kupię Wałsacha Czarnków —
Wroniecka. ng 19 558

Złoto
Srebro, brylanty kupię, sprze-
daje „Ocasjon“ Aleje Marcin-
kowskiego 25. zdg 67 373

Lisa
używanego okazyni kupię. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 77 867

Radjo
prąd zmienny. Zgłoszenia Kur-
jer Pozn. zdg 77 931

Kupię
tokarnie 2 1/2 — 3 metrów Oferty
podaniem ceny Kurjer Pozn.
zdg 77 886

Urządzenie
rzeźniczne, składowe, warszta-
to- we kupię. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 77 892

Acordeon
używany Job. m. s. anie dwure-
strowy kupię. Oferty Kurjer
Poznański zdg 77 893

Psa
silnego dobrego stróża, pokojo-
wego gotowa. Oferty Kurjer
Poznański zdg 77 966

Motocykl
turystyczny, okazyni dobrym
stanie gotówka. Oferty Kurjer
Poznański zdg 77 965

Gablotkę
szkła, szkła, dukierków kupię.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 014

Westfalke
kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 035

Rower
używany kupię. Słowackiego 48
skład. zdg 78 072

Radjo
używane kupię okazyni. Cena
Kurjer Pozn. zdg 78 123

Pożyczki
Narodowe kupuję. Zgłoszenia
Kurjer Pozn. zdg 78 086

12. DO WYNAJĘCIA

Trzypokojowe
małe, zaraz. Szelągowska 19.
zdg 76 065

Trzypokojowe
I. czynsz biący przynależno-
ściami. Wiadomość. Palacza 70,
m. 5. zdg 76 707

Pokój
i kuchnia wolne gospodarz Dła-
ga 8. zdg 5 251

Trzy mieszkania
po pokoju kuchni zaraz. Juniko-
wo Stanisława Kaczor Za 136-
czynek. zdg 77 876

4 pokojowe
luksusowe, nowe ekonomicznie po-
łożone 90.—. Adres Kurjer Pozn.
zdg 77 870

Czteropokojowe
komfortowe, balkon, ogród. Cheł-
mońskiego 15. zdg 77 862

4 pokojowe
komfort odnowione Jeżyca 1. 1.
1936 lub później tylko pewnemu
płatnikowi od gospodarza. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 77 942

5 pokojowe
od 1 stycznia do wynajęcia. —
Zgłoszenia od 2—4 u gospodarza
Patrona Jackowskiego 36. m. 6.
zdg 77 927

Mieszkanie
2 pokoje kucnia od 1. Osiedle
Warszawskie 123 Chmielowski.
Dąbrowskiego 33/37. zdg 77 932

Cztery
pokoje, holl, balkonem, komfort, ciepło, 1 stycznia. Solacz, Śląska 11. Pz 7162-57.296

3 pokoje
blisko śródmieścia oddam. Zwrot elektryki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 968

Mieszkanie
centrum, 4 pokoje, 3 piętro, wolne od podatku, zaraz. Stawna 13. zdg 77 971

Dwupokojowe
Debiec, Wiśniowa 13. zdg 78 008

Pięciopokojowe
odnowione III piętro. Poczta 16, Dozorca. zdg 78 003

Mieszkanie
pokój Debiec, Świerczewska 23. zdg 76 938

Skład
trypokojowe — dotychczasowa drogeria — Focha 123 do wydzierżawienia. Można przejąć repozytorjum. Właściciel: Lodowa 1 m. 4. zdg 78 108

Centrum
trypokojowe komfort, dwupokojowe. Działyńskich 11. „Parce-ius”. zdg 78 025

Trypokojowe
od 1. 1. 36. do wynajęcia. Za-górze 3, gospodarz. zdg 78 027

Trypokojowe
łazienka-balkon zaraz. Aleja Het-mańska 5, właścicielka. zdg 7* 021

Komfortowe
5 pokoi III piętro komfortowe 3 pokoi. II piętro oraz 2 mniejsze mieszkania przy Starym Rynku do wynajęcia. Oferty do „Par” pod nr. 51.56. Pz 7179-51.56

Pokój
kuchnia od gospodarza. Komorne zgóry. Solacz, Żródlana 3. zdg 78 096

16. SZUKA POKOJU

Pokój
matka, 2 dorośli, córkami — używaniem kuchni od 30-35 w śródmieściu od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 755

Urzędniczka
pokoju śródmieście wygodami. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 949

Wspólnego
dziewięć miesięcznie zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 869

Pokój
eleg. komfortowe okolica Kapo-nierzy lub Ogrodu Zoologicznego poszukuje od 20. 12. 35. Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 940

2
pokoi dobrze umeblowanych lub jednego dużego poszukuje w śródmieściu inżynier na stano-wisku. Zgłoszenia pod zdg 77 936 Kurjer Poznański

Pokoju
poszukuje młode małżeństwo — bezdzietne od zaraz. Oferty Kur-jer Pozn. zdg 77 900

Starsza
pani pokoju próżnego od 1. 1. Jeżyce, Łazarz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 967

Pokoju
skromnego do 15. — zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 053

Pokoiku
skromnego, cena. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 101

Akuszerka
Strzelecka 2, przy Świątokrzy-skim przyjmuje, udziela porady, pomocy. zdg 76 522

Praktyczny podarek
gwiazdkowy to **pończochy, skarpetki z firmy** Pr 6961-51.45 „Haftoplis” Stary Rynek 6 (Wiankowa).

Dodatki do ubrań
plaszczy w wielkim wyborze po-leca **Andrzejewski,** Szkołna 13. dg 4042

Maszyny do pisania „Continental”
triumf techniki. Przedstawiciel-stwo **Przygodzki, Hampel i S-ka** Poznań, Sew. Mielżyńskiego 21, telefon 21-24. ng 17 941

Przerabiam
naprawiam swetry, garsonki, kombinacje itp. wykonuje nowe. Podgórna 10a, m. 2 Pa 6511-49,5

Najgustowniej — tanio
oprawia obrazy Witold Leworski, tylko Wrocław-ska 36, skład obrazów. dg 4933/4

24. NAUKA

Kursy Handlowe Preissa
Skarbowska 11 Nowy kurs **4 stycznia** zdg 72 981

English!
Kursy, lekcje, tłumaczenia: Dr. Arend, Bachelor of Arts of Lon-don University, lektor U. P. Działyńskich 6. Pz 6958-57.294

Szkoła tańców Szczerkówny
Pocztowa 23 parter. zdg 77 878

Dobry francuski
Lekcje — Konwersacja, bardzo korzystnie. Zgłoszenia piśmienni-e: Łuckiewicz, św. Marcin 64, m. 12 zdg 77 926

Kursy
stenografii, pisania maszyną roz-pocynam 3 stycznia. Poznań, Kantaka 1. zdg 77 906/7

Nauczyciel
udzieli lekcji. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 970

Szkoła tańców Szorskiego
Pierackiego 12, telefon 38-08. zdg 78 115

Zamienię
Czesotchowe siedmioklasówkę na Poznań. Zgłoszenia osobiste Po-znań, ul. Strusia 2 m. 10 godz. 16-18 ta. zdg 77 621

Już tylko kilka dni dzieli nas od Gwiazdki!

Chcesz spędzić święta w mi-lym, pogodnym nastroju, nie zapomnij zawnoczu odwiedzić firmy

BRACIA MIETHE
właśc. M. KACZMAREK
Poznań, ul. Br. Pierackiego 8 (Gwarna) albowiem

NIEMA GWIAZDKI bez SŁODYCZY!

Firma Bracia Miethe jako najstarsze przedsiębior-stwo tej branży w Poznaniu, o znanej powszechnie renomie, poleca na Gwiazdkę

„wszystko, czego dusza zapagnęła może!”
a więc **PIERNIKI** w najlepsz. gatunkach, **FIGURKI, OZDOBY CHOINKOWE** z czekolady i marcepanu w wielkim wyborze, **HERBATNIKI MARCEPANOWE** Największy wybór od najsłodszych łakoci do luksu-sowych bombonier. — Codziennie świeży towar, tani — bo własnego wyrobu.

13. SZUKA MIESZK.

Inżynier
szuka 3-4 pokoje centralną oko-licy Parku Wilsona. Oferty Kur-jer Pozn. zdg 77 945 lub telefon. 66-33.

2-3
pokojuowego mieszkania poszu-kuje etatowy urzędnik państwo-wy ewentl. zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 919

3-4
pokoje w centrum komfortowe od zaraz, czynsz ewtl. zgóry. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 029

Trzy
czterypokojowe najchętniej zaraz nowoczesne, przedmieście, czynsz biący. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 121

15. POKOJE UMEBL.

Elegancki
panu. Dąbrowskiego 2, I. p. pr. prawo. zdg 75 974

Inteligentom
jedno-dwuosobowe, łączne wygo-dami zaraz lub później. Młyńska 12 m. 7. zdg 77 884

Szwajcarska
14-4. zdg 77 882

Dwa
łączne pokoje, używalność kuchni. Dąbrowskiego 41-6. zdg 77 874

Komfortowy
ferpejan oraz dwuosobowy. — Wyspiańskiego 14-16. zdg 77 871

Pokój
kuchienka gazowa, Skryta 14-3. zdg 77 913

Elegancki
dwuosobowy Zielona 7, m. 7. zdg 77 914

Ratajczaka
27-5 frontowy, dwuosobowy od stycznia. zdg 77 938

Elegancki
dwuosobowy, obiadaniami Rataj-czaka 9-16. zdg 77 896

Frontowy
Wierzbiciele 46-6. zdg 77 901

Pierackiego
12-10. zdg 77 960

Elegancki
zaraz Ogrodowa 12-10. zdg 77 955

Śniadeckich
24-7. zdg 78 017

Pokój
klatki Półwiejska 7-7. zdg 78 012

Kwiatowa
9-14. zdg 78 011

Zamek
Skońska 16-7. zdg 77 589

Niekępiący
frontowy. Waly Jana 11-9 zdg 78 100

Skarbowska
26-6. elegancki. zdg 78 061

Dwuosobowy
Dąbrowskiego 36-7. zdg 78 073

Szymańskiego
9-9. zdg 78 117

Grudnia 18
6. utrzymam, paniom, mał-żeństwu, panom, telefon, łazienka. zdg 78 097

Przyjeżdżnym
Ogrodowa 5-6. zdg 78 092

17. LOKALE

Skład z mieszkaniem
front, niski parter, przynależno-ściami, centralne, zaraz. Zgłosze-nia do „Ps.”, pod Pz 6883 zdg 6882-48.59

Skład
oraz lokale przemysłowe, obszer-ne, razem lub oddzielnie. Wroc-lawska 15, dozorca. zdg 77 496

Lokal
po restauracji wynajmie zaraz gospodarz. Ul. Szewska 20. zdg 77 895

Wynajmę
lokale handlowe przy ruchliwej ulicy. Informacje W. Garbary 29 w rzeźnictwie. zdg 78 007

Skład
kolonialny, delikatesów, ruchliwa ulica korzystnie sprzeda. Skład papieru, Półwiejska 35. zdg 78 105

Lokale
sutereny dawniej drukarnia, oraz lokal mały na biuro zaraz do wy-najęcia. Informacje Kantaka 7, dozorca. Pz 7178-51.55

Warsztat ślusarski
z mieszkaniem, miasto 6 000 mieszkańców zaraz do wynajęcia. Oferty Kurjer Pozn. d 5257

18. DZIERŻAWY

Wielki skład
z mieszkaniem w prowincjonal-nem mieście w którym od 75 lat mieściła się manufaktura wy-dzierżawie zaraz. Oferty Kurjer Pozn. Tg 2 262

Drukarnia
jest do wydzierżawienia bardzo tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 868

Skład
kolonialny, Łazarz, 2 pokoje wy-dzierżawie towarem, urządze-niem, objęcie 1200. — Sowiński, Garncarska 2, telefon 13-21. zdg 77 979/80

22. ZGUBY

Skradzione
świadectwo czeladnicze, rzeźnic-kie na nazwisko Józef Szczepa-niak, Poznań, Górczyńska 4. — unieważniam zdg 77 928

23. ROZMAITE

Swedzenie
oraz wyrzut skórne usuwa Krem Lan-Age (z rozkukiem). Nieszkodliwy kosmetyk usuwa-jący wady naskórka. ng 14 655

Olbrzymi
wybór kart do gry — fajek — pa-pierośnię stocycznych jako prak-tyczne podarki gwiazdkowe — Dybicki hurtownia Poznań ulica Wrocławska 1. dg 5032

Jasnowidz Handu
wprowadza każdego na nowy tor życia!!! Przepowiednie jego w kierunku loterii, miłości, kradzie-ży, przyszłości wprawiają każde-go w podziw. Gwarantuje, kiedy-ś zgłaszający się wygra. Nade-ślili datę urodzenia — 1.50 złotego znaczkami na porto. Horoskopów gratisowych nie wysyłam. Adre-sować: Handu, Kraków, Długa 27. ng 19 376

Dropsy i cukierki
Eukalyptusowe. Mentolowe w to-rebkach i luzem oraz Słodowe Anyżowe, Miódowe, Słazowe, Zio-łowe, Małtyńskie, Miętowe, Miesz-zanki. Irysy groszowe z fabryki **Roma — Poznań** to szczyt dobroci! Zadać wszędzie Pz 6488/9-40.21/2

Inhalator
M. A. M. chroni od kataru i chrypkę i ułatwia oddech. dg 4 544/5

Gramofony radja Pelczyński
walizki, szafki, płyty, nowości, kolendy 27 Grudnia 1. dg 5270

Plaszcze, futra poranniki, swetry, kostju-my narciar-skie najkorzy-sniej w nowym magazynie
A. Dzikowski, Poznań, Stary Rynek 49 Leszno, Rynek 6 Asynaty Kre-dyt. Pz 7176/7-51.52/53

Rowerki
dzieciace trójkołowe solidnie wy-konane poleca ERG. warsztat. Ogrodowa 16. zed 78 058

Obiadów
smacznego, prywatnego godz. 4. poszukuje. Oferty Kurjer Po-znański zdg 78 900

Odciski
radykalnie usuwa tylko pasta lub płyn „Ego”. Do nabycia w dro-gerjach. ng 19 224

Na kursy
kroju, sycia przyjmują Klawi-terowa, Marii Magdaleny 1, m. 7 dg 4955

25. MUZYKA

Pianina
stroje, naprawiam, modernizuję, politu-ruję fachowo, tanio Drygas mistrz bu-dowy, fortepianów. Podgórna 10 a. zdg 77 647

Trio
potrzebne, pierwszorzędne, duży repertuar, śpiew od 1 stycznia. — Kawiarnia Centralna, Leszno. zdg 78 102

Jazzbandzisty
z akordeonem, poszukuje na stałe. Oferty Kurjer Poznański zdg 78 089

Duet
muzyka zgra-a — śpiew. Zgłosze-nia od 5-7. Kawiarnia Kra-szewskiego 13 zdg 78 085

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszu-kujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Sierota
poszukuje prania i sprzątania. — Oferty Kurjer Poznański zdg 77 553

Sierota
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 377

Kelner
młody z kilkoletnią praktyką szu-ka posady od zaraz. Oferty Kur-jer Pozn. zdg 77 626

Kucharka
z dobrem gotowaniem poszukuje posady bez spania. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 616

Kucharka
restauracyjna poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 615

Jakiegokolwiek
posady poszukuje emerytowana urzędniczka 30 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 598

Panienska
ukończona szkoła — wydziałowa szuka posady jako uczennica biu-ru lub składzie. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 351

Dziewczyna
niecierpi szuka posady przed po-ludniem lub do południa, ewtl. po-sady. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 400

Pani
na posadzie sumienia inteligent-na, dobrze gotująca przyjmie po-sadę za pokój. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 674

Siodlarz-
tapicer inwalida wojenny poszu-kuje pracy. Wykonuje wszelkie naprawy, jak również nowe prace. Zgłoszenia uprasza Zw. Inwalidów Wojennych R. P. Poznań, ul. Koźca. zdg 77 724/5

Panienska
młoda, lepszej rodziny poszukuje pracy do samotnej osoby. Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 719

Przyjmie
posadę lepszym domu gotowa-niem. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 718

Pełne
i półsieroty, dzieci wdów i inwalidów wojennych poszukują pra-cy: 4 uczeni rzeźników, 7 po-czątkujących biuralistek, 3 bio-ralistki kasjerki, 4 uczeni biuro-wych, uczeń szewski, uczeń elek-tromonter, sześć fryzjerski, 2 uczeni kupańskich, 11 córek wdów do posylek i 14 chłopców do po-sylek Łaskawe zgłoszenia uprasza Związek Inwalidów Wojen-nych R. P. Kolo Poznań, ulica Koźca 8. zdg 77 726/7

Uczennica
poszukuje posady do składu rzeź-nickiego ze spaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 632

Poszukuje dalszej
praktyki lasowej za utrzymanie, energiczny Górnoślazak. Łaska-we zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 77 731

Służąca
do wszystkiego szuka posady za-raz. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 743

Grzeczna
czysta panienka szuka posługi od zaraz z praniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 810

Dziewczyna
samodzielna szuka posady z po-liczeniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 426

Wdowa
po oficerze poszukuje posady go-sposi u samotniej najchętniej u księdza. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 77 515

Posługi
praniem, gotowaniem poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 424

Dziewczyna
poszukuje posady z gotowaniem zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 505

Poszukuję
posługi od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 446

Urzędnik gospod.
kawaler, lat 27, po wojskowej z ukończoną szkoła rolniczą i handlowa, 6 letnia praktyka w intensywnie prowadzonych majat-kach, zamierzam rolnik, szuka posady od 1. 1. 36. lub 1. 4. 36. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Po-znański zdg 77 499

Poszukuję
posługi lub prania, świadectwa dobre. Oferty Kurjer Poznański zdg 76 892

programy radiowe

POZNAN

Czwartek, 19 grudnia.

Poznań — 6.30 — Warszawa: 7.50 program; 11.57 z Warszawy; 13.00 Śpiew operowy z płyt; 13.25 z Warszawy; 13.30 muzyka i pio-senki (płyty); 15.15 z Warszawy; 15.20 giełda; 15.30 z Warszawy; 16.45 „Cala Polska śpiewa” — koncert chóru „Arion”; 17.00 z War-szawy; 17.15 melodie Straussa i Lannera z płyt; 17.50 z Warszawy; 18.30 pog.: Wpływ zimna na cere i ochrona przed nim”; 18.40 „Jak spędzić święto”; 18.45 T. Be-ska-Frankiewiczowa śpiewa (sopran): 19.00 feljton: „A. Schopen-hauer” w 75-tą rocznicę śmierci; 19.10 program: 19.35 sport; 21.00 słuchowisko: „Ostatnia we-drówka Sempolnego” Balickiego (premiera); 21.35 z Warszawy; 22.30 muzyka taneczna z płyt.

WARSZAWA

Czwartek, 19 grudnia.

Warszawa — 6.30 aud. por.: 6.50 muzyka; 7.20 dziennik; 11.57 sygnał czasu; 12.03 dziennik; 12.15 poranek muzyczny dla mło-dzieży. Wyk. ork. P. R., Hel. A-zarewicz i Janowski (śpiew); 13.00 muzyka z płyt; 13.25 chwilka gosp. domowego; 15.15 wiad. o ekspozycji; 15.30 koncert kwintetu Adamskiej-Groszmannowej; 16.00 „O lalkach i Misju” — poz. Staroego Doktora dla dzieci; 16.15 Sonata op. 5 Nr. 1 L. van Beethovena; 16.45 „Cala Polska śpiewa; konc. chóru „Arion” z Poznania; 17.00 „O znachorstwie” — odczyt; 17.15 muzyka lekka z płyt; 17.50 książka i wiedza; 18.00 drobne utwory Roberta Schu-manna na fortep.; 18.30 „Film, plastyka, architektura”; 18.40 „Jak spędzić święto”; 18.45 pio-senki w wyk. L. Szczepańskiej z płyt; 19.00 poznajmy przepisy finansowo-rolne — pogadanka; 19.35 sport; 19.50 pog. aktualna; 20.00 „Frasquita i Gulditta” — Lehara w wyk. m. ork. P. R.; 20.45 dziennik; 20.55 „Obrona przeciwlotniczo-gazowa” — poz. 21.00 „Ostatnia wedrówka Sempolnego” — słuchowisko oryginal-ne St. Balickiego; 21.35 „Nasze pieśni” — Jadwiga Hennert; 22.00 kwartety „aydna — VIII kon-cert z cyklu: Kwartet op. 64 nr. 5 D-dur (Lerehen quartet); 22.30 muzyka taneczna m. ork. P. R.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na czwartek:

16.00 Koenigswusterhausen. — Koncert rozrywkowy.
17.00 Królewiec. Koncert orkie-stry. Bukareszt. Muzyka salono-wa. Kolonia. Koncert południowy 17.35 Budapeszt. Festiwal Liszta. 17.50 Bratislava. Recital fort. — Koenigswusterhausen. — Soliści: harfa i skrzypce.
18.30 Moskwa (WCSPS). Recital wiolonczelowy.
19.00 Leningrad. Koncert symf. Sztutgart. Melodie operetk. — Frankfurt. „Balet europejski”. koncert 19.15 Bukareszt. Muzyka kamer. 19.30 Strasburg. Melodie operetk. Budapeszt. Koncert soli-stów. Bratislava. „Lady Macbeth Meenskiego powiatu”. opera Szo-zakowicza. 19.30 M. Ostrawa. „Manon”. opera Massenet’a. 19.50 Praga. Koncert galowy Czeskiej Ork. Bilh. Dyr. Ancel.
20.00 Monte Ceneri. „Rigoletto” opera Verdi’ego. 20.10 Berlin. — „Wesela podóżyć do Berlinie”. — Wrocław. Audycja M. zartowska. Hamburg. Wieczór taneczny. — Monachium. Wieczór Wagner-owski. Koenigswusterhausen. Kon-cert tria Elly Ney. 20.15 Buka-reszt. Koncert symfon. z Atene-um. 20.30 Sztokholm. Koncert orkiestry dworskiej. 20.50 Rzym. — Koncert orkiestrowy.
21.00 Frankfurt. Koncert orkiestrowy. 21.10 Kolonia. Koncert radiowy. Budapeszt. Koncert u-roczysty. 21.20 Ryga. Muz. kla-syczna. 21.30 Anglia (Nat. Progr.) Piosenki rewiowe.
22.00 Radio Paris. Koncert Mo-zartowski. 22.05 Budapeszt. Mu-z. cygańska. 22.15 Praga. Muzyka taneczna. 22.25 Wiedeń. Muzyka lekka. Rzym. Muzyka taneczna. 22.30 Koenigswusterhausen. — „Nočna muzyka”. Berlin. Muzyka wieczorna. Luksemburg. — Koncert symf. z udz. P. Baum-gartnera (fort.). 22.40 Królewiec. Koncert nocny. Lipsk. Muzyka kameralna.
23.00 Koenigswusterhausen. — „Prosimy do tańca”. Monachium. Koncert kwartetu Wendlinza. — Budapeszt. Muzyka lekka. 23.20 Wrocław. Muzyka organowa. — 23.30 Anglia (Reg. Progr.). Muzyka taneczna. 23.45 Wiedeń. Muzyka taneczna.
24.00 Sztutgart. „Marta”. opera Flotowa. Hamburg. Koncert nocny. Radio Paris. Muzyka lekka.

Miłe podarki gwiazdkowe!

Bonżurki
Pizamy
Poranniki

NAJTANIEJ

gdz wprost z P. W. Fabryki Pizam

W. Semandowski & Spółka

St. Rynek 55 POZNAŃ Telef. 12-99
Magazyn otwarty w niedzielę 15. 12. 35. od godz. 14 — 19

P. K. ŚLIWKOWSKI

i pomocna mu inkasentka p. M. MAŁECKA

nie posiadają żadnych uprawnień od dnia 28 października 1935 r. do zbierania składek i ofiar na rzecz Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

dg 5264 ZARZĄD ODDZIAŁU MACIERZYSTEGO
Poznań, Al. Marcinkowskiego nr. 5 m. 14.

Szukam

posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 493

Maszynistka

młoda praktyka adwokacka poszukuje posady, ewtl. dorywczej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 76 980

Niebywała okazja!

Elektryczne odkurzacze

fabrycznie nowe, model 1935 r. z pierwszej światowej fabryki, z oryginalną gwarancją, po bardzo niskiej cenie do oddania. Obejrzeć można w hotelu „Monopol”, w czwartek i piątek od godz. 16-tej do 19-tej. zg 12 423

Ogrodnik

żonaty, lat 35 (1 dziecko) 15 lat praktyki, dzielny, sumienny, pracowity szuka posady stróża wili. Zna centralne ogrzewanie. Kaucja 300 zł. Świadczenia bardzo dobre. Agenci wykluczeni. Łask. oferty Kurjer Pozn. zdg 77 517

Służący

kawaler, 2-letnia praktyka szuka posady w mniejszych domach. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 76 424

TEATRY

TEATR POLSKI: Środa, 18. 12. „Muzyka na ulicy”.
Czwartek, 19. 12. „Muzyka na ulicy”.

TEATR WIELKI (Opera): Środa, 18. 12. „Katja tancerka”.
Czwartek, 19. 12. „Rose-Marie”.

Piątek, 20. 12. Teatr nieczynny z powodu próby generalnej opery Cilea „Adriana Lecouvreur”.

TEATR NOWY: Środa, 18. 12. „Manuela”.
Czwartek, 19. 12. „Mjód kasztelański”.

TEATR „WESOLA BANDA”
Czwartek, 19. 12. „Gwiazdka w Bandzie”, premiera o godz. 7 i 9.

KINA

Poznań, Środa, 18. 12.

ALKAZAR: „Borucznik Marynarki” i „Ostatnia Eskapada”.

APOLLO: „Dzień wielkiej przygody”.

CORSO: „Flip i Flap jako wrogowie małżeństwa”.

GONG: „Czerwony sułtan”.

GWIAZDA: „Katusza”.

METROPOLIS: „Kapitan Sorrell i Syn”.

OSWIATOWE T. C. L. — „Banita” oraz program naukowy.

RENAISSANCE: „365 żon króla Pazuola” i „Każdemu wolno kochać”.

SLONCE: „Miłostki”.

SPINKS: „Marzenia miłosne”.

SWIT: „Cowboy miljonier”.

TECZA-Lazarz: „Profesor w Kabarecie”.

TECZA-Wilda: „Nocny lot”.

WILSONA: „Tygrys morderca”.

Drogerzysta

dyplomowany rutynowany, ekspedjent, dekorator, fotochemik, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg: 77 325

Poszukuje

posady jako portier, woźnica lub robotnik w większej firmie. Kaucja 500 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 77 119

Panna

lat 21, pracowała przy bufecie, szuka posady, najchętniej do cukierki i piekarni od zaraz lub 1. 1. 36 r. Złoży kaucję. Miejsowość obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 819

Szofer-ślusarz

kawaler, kilkuletnia praktyka poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 045

Ogrodnik

kawaler, szuka posady zaraz lub 1 marca 1936. zna zakładanie inspektów, prowadzenie oranżerii i hodowlę pieczarków. Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 977

Szukam

posady od 1 z gotowaniem, długoletnimi świadectwami. Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 740

WIELKI WYBÓR

MEBLI

PIĘKNE WZORY
CENY OBNIŻONE
DOGODNE WARUNKI

W. Nowakowski i Synowie

Fabryka i Magazyny: Górna Wilda 134
Wystawa: ul. Kantaka 1

UWAGA: Od 1 grudnia nadzwyczajna okazja zakupu różnych stolików, etażerek, fotelików i t. p. z wystawy przy ul. Kantaka 1. ng 18 079

Kuchmistrz

zawodowy szuka posady. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 77 016

Dziewczyna

z prowincji z prasowaniem sztywnej bielizny poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 77 343

Ekspedjentka

branży rzeźniczej prowincji poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 77 344

Kuchmistrzini

gospodyni samodzielna poszukuje posady do restauracji, hotelu, jadalni dobrymi pierwszorzędami świadectwami. Górna Wilda 10 m. 7. zdg 77 345

Dziewczyna

uczciwa szuka posady małej wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 879

Dziewczyna

kucharka, zna kuchnię warszawską, długoletnie świadectwa szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 916

Gospośnia

samodzielna z lobrem gotowaniem poszukuje posady do 1 lub 2 osób. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 911

Dziewczyna

uczciwa poszukuje posady u samotnej osoby od 1 stycznia. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 922

Chemik

z długoletnią praktyką w cukrownictwie poszukuje odpowiedniej posady lub przyjmie poważniejsze przedstawicielstwo. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdg 77 729

Fryzjer

dzielny z kartą rzemieślniczą poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 890

Nauczyciel

wojsko, praktyka, przyjmie prywatną posadę na prowincji lub w Poznaniu. Skromne wymagania. Oferty Kurjer Poznański zdg 77 969

Bufetowy

młody poszukuje posady. Kaucja. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 77 909

Czeladnik

piekarski, młody poszukuje posady, kaucja. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 77 910

Urzędnik

gosp. na stanowisku 3 lat praktyki, kawaler, lat 30, energiczny, uczciwy, dobre referencje, zmieni posadę zaraz lub później. Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 957

Dziewczyna

starsza z gotowaniem nawskroś uczciwa umiejąca prowadzić gospodarstwo domowe, wolna od zaraz lub 1. 1. 36. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 030

Posługaczka

dobremi papierami i poleceniami poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 78 098

Poszukuje

jakiegokolwiek pracy za kaucją. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 78 095

Krawcowa

dzielna kroczyni poszukuje posady poza dom, dziennie 2.—. Oferty Kurjer Pozn. zdg 78 084

27. WOLNE MIEJSCA

Fryzjerka

od zaraz potrzebna. Górna Wilda 37. zdg 77 762

Prasowaczka

w dom. Niegołęwskich 16 m. 17. zdg 77 908

Paramint

odkaza

krtań i jamę uszną

ng 16 9012

Fryzjerka

potrzebna. Marsz. Focha 77. zdg 78 023

Uczeń

fryzjerski potrzebny. Zamkowa 6. zdg 78 067

Ochroniarka-pielegnarka

na wyjazd od zaraz. Dziewczyna do wszystkiego starsza w miejsc. Ungaria, plac Wolności 14a. zdg 78 081

Służąca

zaraz. Stawna 13 m. 3. zdg 78 120

Pomocnik

fryzjerski może się zgłosić. Cieszkowskiego 7. zdg 77 992

Radjotechnik

poszukiwany Radjomechanika Sw. Marcin 27. zdg 78 043

Fryzjer

stała Wierzbicice 7. zdg 78 106

Lekarka dentystka

Wielkopolanka poszukiwana na stałą posadę. Zgłoszenia od Kurjera Pozn. zdg 78 039

Dziewczyna

młodsza, z gotowaniem, praniem, uczciwa, kochająca dziecięce. Krzyżowa 6 m. 4. zdg 78 032

Fryzjerka

dzielna, stała, Waly Jazieby 3. zdg 78 020

Ekspedjentka

rzeźnicza, biega potrzebna od 1. 1. 36 r. Szamarzewskiego 23 — skład. zdg 77 953

Ogłoszenie

potrzebny od 1. 4. 36 rządcą gospodarczą, żonaty na deputat i pensje na większy majątek pod ogólną dyspozycją dyrektora. — Zgłoszenia z odpisami świadectw i referencji, które się nie zwraca do Kurjera Pozn. zdg 77 994

Dziewczyna

z gotowaniem. Grobla 6 m. 19. zdg 78 038

Chłopiec

do posyłek potrzebny „Gdyniarz”. Kantaka 7. zdg 77 961

Potrzebna

panienka do bufetu z obsługą gości. Strzelecka 5, restauracja. zdg 77 995

Fryzjerka

pierwszorzędna. Mostowa 2. zdg 77 883

Zredukowanych pracowników umysłowych

panie-panów urzędników także emerytów przyjmie poważne przedsiębiorstwo w charakterze przedstawicieli. Znajomość branży niepotrzebna gdyż bezpłatne wykształcenie nastąpi. Możliwość stałego zarobkowania. Zgłoszenia Kantaka 1 m. 9 godz. 9. zdg 78 119

Bufetowa

kucharka, służąca potrzebna. — Zgłoszenia od 5-7. Kawiarnia Kraszewskiego 13. zdg 78 087

Fryzjer

Wrocławska 30. zdg 78 112

Do stołu wigilijnego

nie należy zapomnieć

Adama Pumpernika
Do nabycia w składach delikatesowych. zdg 78 110

Dziewczyna

potrzebna najchętniej wiejska. — Sw. Wojciech 29 m. 2. Pg 7 182-57.301

28. ROZRYWKA

„Marzenia miłosne”
Szczytowy triumf genialnego **Ryszarda Taubera** cudowne arje

Franciszka Schuberta
Kinoteatr „Sfinks” zdg 77 591

Kino Oświatowe T. C. L.
Dziś oryginalny przepiękny dramat „Banita” oraz program naukowy. dz 5 265/6

Kino Tecza Lazarz
„Profesor w kabarecie”. zdg 78 080

Odbiorniki radjowe

do prądu zmiennego i stałego, oraz baterijne znanych fabrykatorów, jak

Elektrit, Telefunken, Philips

i t. p. na raty i za gotówkę najtaniej

Kazimierz Matuszak
Poznań, ul. Pierackiego 16, telefon 30-67. dz 5237

Pianina

transportuje zł 8.— Drygas. — Podgórna 10a. zdg 77 648

„Radio-świat”

Wytwórnia aparatów radiowych i hurtownia radioprzetu Poznań,

Fr. Ratajczaka 10
telefon 15-44 poleca odbiorniki radiowe. Cena z żelaznikiem i lampami. Gwarancja roczna.

Do nabycia w składach radiowych

Popularna trójka baterijna, bateria 92,00

Luksusowa trójka baterijna 133,00

Luksusowa czwórka baterijna 180,00

Luksusowa trójka sieciowa na prąd stały 200,00

Uniwersalna luksusowa trójka (trzy pentody) na prąd zmienny i stały 315,00
ng 19 559/60

Ceraty

gładkie, adamaszkowe meblowe i obrusy

Dywany

Chodniki, Dywaniki z linoleum, bouclé i ceratowe

Linoleum

podłogowe i stołowe

Kokosowe

chodniki i wycieraczki

Zb. Waligórski

Poznań Bydgoszcz
Pocztowa 31 Gdańska 12
Przyjmuje się asygnaty „Kredyt”
Pg 6 881-48.91

Dla

syna 16 lat, szukam miejsca za ucznia rzeźniczego w większym przedsiębiorstwie. Placę miesięcznie 10 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 717

Na Gwiazdkę!

Największą uciesza dla dziecka jest lalka! Ładna, praktyczna, trwałą, pięknie ubraną, dużą, mówi głośno i wyraźnie „mama”. Cena propagandowa tylko 4.85, 2 szt. 9 zł. Wysyłamy za pobraniem, poczt. Adres: Polska Wytw. Ozdób Choinkowych, Warszawa, Zamenhofska 12/WK. ng 19 258

SNIEG TATRZAŃSKI

KREM; PUDER

najskuteczniejszy środek do racjonalnej pielęgnacji twarzy.

FALKIEWICZ-POZNAŃ

FABRYKA PERFUM I KOSMETYKÓW ZAŁ. 1911 w PARYŻU

Pz 6492-45.109

Zastępstwa

fabryk tylko chrześcijańskich — poszukuje zaprowadzony Poznań, Pomorze. Oferty Oredownik, Poznań zdg 74 447

Krawiec

miarowy pierwszorzędny, znający krój przyjmie posadę Poznaniu, prowincji także jako domowy. — Oferty Oredownik zdg 77 935

Stolarz

z własnymi narzędziami poszukuje jakiegokolwiek pracy w swym zawodzie od zaraz. — Zgłoszenia Oredownik zdg 77 918

Inteligentna

osoba, lat 24 średnim wykształceniem, dobrej rodziny, szuka zajęcia w biurze, do dzieci starszych wzgl. prowadzenia domu samotnej osobie. Pracowała w biurze, posiada dobre świadectwa referencje, zna wszelkie prace gospodarstwa domowego. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 77 571

Emerytowany

inteligentny, energiczny młody chorąży przyjmie administratorskie, posadę inkasenta lub inne zajęcie. Wynagrodzenie skromne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 77 017

Biegłej stenotypistki

polsko-niemieckiej z stenografia poszukuje. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 77 885

Fryzjer

potrzebny. Kozia 19. zdg 77 952

Dziewczyna

do posługi i dziecka od zaraz. Zgłosić się godzina 5-7. Górna Wilda 51, m. 3. zdg 77 912

Aptekarski

współpracownik (wniczka) z językiem niemieckim potrzebny od 1. 1. 36. lub 15. 1. 36 Referencje i warunki uprasza Apteka Miejska i Radziecka w Rawiczu. dz 5228

Torebki damskie - Parasole - Walizy - Teki
WIKTOR CZYSZ, Poznań, Szkolna 11.
Specjalność: Foki — Krokodyle.
Pg 6 248-42.74

Humor zagraniczny

Miluchna.
— Ani słowa więcej, bo zostanie wdową!
(„Lustige Köln. Ztg.” — Kolonja). S. F.

Co futro — to **Edmund Rychter** — co palto — to **Edmund Rychter** — co ubranie — to **Edmund Rychter**, Poznań, Ostrów Wielkop

Przedpłata

na miesiąc grudzień 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40 pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiały poświęcone danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

Ogłoszenia

na stronie 6-lamowej 25 zł., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 zł., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 120 zł., przed wiadomościami potocznymi 200 zł. od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% natyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „Drobne” do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11.00, większe długie według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek): słowo nagłówek. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryc, wydawnictwo nie odpowiada.